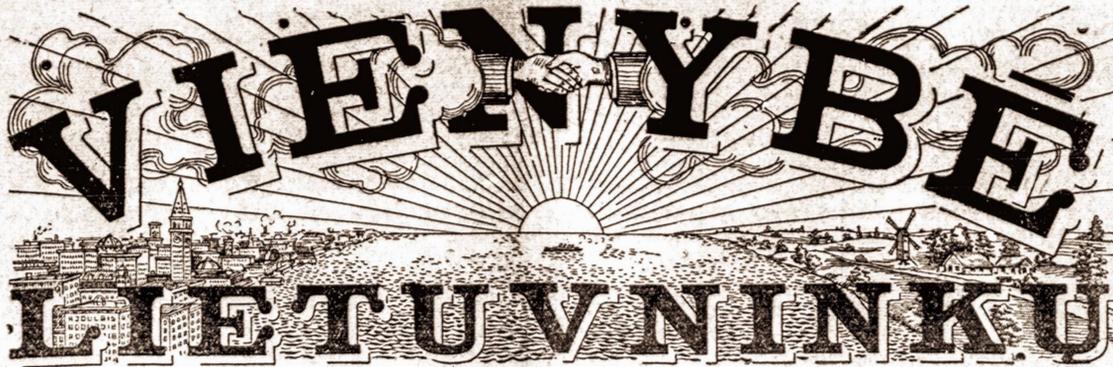

"VIENYBE LIETUVINKŲ"
 IŠEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apparsinimų kainų klauskite išauku:
 J. J. Paukštis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVINKŲ"
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries ... \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

AR MUS SULAIKYS?—IR AR MES ESAME „NEGEISTINI“?

Kas ten iš mokslinčių sykių pasakė: „Ilgaliežuviai yra panašūs į muses, kurios aprėplinėja ir aplenkia žmogaus sveikąsias dalis, o sustoja ir siurbiasi tik į jo opiąsias žaizdas“. Taip yra daroma su ateiviais, kurie čia apsigyveno iš kitur atkeliavę. Ir kas jų nekritikuoja? Ir kas jų neapmeluoja? Ir kas jų žaidžiu nepamato, o gerąsias dalis nuslepia? Visi, kas tik žemą sielą teturi. Meluoja ant ateivių svetimi blogoriai; meluoja ant jų ir artimieji pavyduoliai kaimynai; meluoja ir savieji.

Ateivių pratėviai atrado Ameriką ir sutvėrė joje augščiąsias kultūras. Ateiviai ir jų vaikai iškasa anglis, rudą; jie nuvalo laukus; jie makademu nulieja musų valstijinius kelius; jie iškerta didžiausius girių plotus ir paverčia į dirbamą žemę; jie fabrikuose svija prie inkaitusių plieno kakalių; jie ausis nušala iki išvalo iš blizgančių miestų audrų priverstytas bniego pusnis. Bet jie ikitol buna geri, iki jie dirba, iki jų reikia. Kaip tik jų biskį daugiau atsiranda, tai niekas nepasirupina surasti jiems daugiau darbo, bet stengiasi jais nusikratyti.

Taip dabar stengiasi ateiviai nusikratyti Washingtono kongresas su Burnett'o biliumi. Metai atgal panašus bilius buvo perleistas, bet buvusis prezidentas uždėjo savo veto („neperleidži“). Naujam prezidentui stojus vėl ateivių priešai pasismarkavo tą bilį iš numirusių prikelti. Reikalauja, kad žėdnas ateivis mokėtų skaityti ir rašyti. Žinoma, minios ateivių rašto nemoka, ir jos taptų neįleidžiamos. Pirmiausia neįleidavo nesveikų kuniškai ir protiškai. Prie kokių ligų yra priskaitoma rašto nemokėjimas? Jeigu prie kuniškų, tai kas gali pasverti sveikatą nemokančio rašto, o stipro ir petingo vyro iš Europos bei sutukusio kokio Murphy arba kokio išblyškusio, bet kolegijas išėjusio miesčionėlio? Jeigu nemokėjimas rašto būtų priskaitomas prie protiškų ligų,—tai juk gyvas absurdas! Taip jie galėtų ir Kristų priskaityti prie bepročių, nes jis sakoma nemokėjęs rašto...

Sakoma, kad prezidentas Wilson šitam biliumi esąs priešingas ir bene užvetuosias. Tikrai apie tą tvirtinama. Jisai, gal but, paklausys išmintingų senatorių ir atstovų balso, kuris kovojo su kongreso didžiūma užtarydamas ateivius. Ateiviai juk nekalti, kad nemoka rašto. Jie gyvena vargingose sąlygose savo kraštuose. Padėkim sau, kas žino sąlygas gyventojų Rusijoje, kas žino ir tą, kad tenai už prasto daraktorėlio kaimuose užlaikymą yra žmonės patraukiami teisman ir štropuojami šmūtais rublių pabaudos. Ką besakyt apie tai, kaip yra gresinama paaugusių žmonių nušalinis pasimokinimas, skaityklos, prakalbos, lekeijos, debatai ir viskas kas žmogų augstyn apšvietime pakelia. Ir kiek gali būti žmogus kaltas, jei jis čionai atkeliauna bemokslis? Mums prisimena gražūs žodžiai Illinois valstijos atstovo F. Britten. Jis sako, kad Chicagoje vakarinėse mokyklose pilna ateivių, kurie atsiveda net savo kudičius ir pašonėje su jais mokina šito krašto kalbos ir rašto, kas jiems paskui gyvenimą palengvina. Daugelis čia apsiperka žemės plotelius ir pasirašo pirmiausia kryžiuoku, bet po kelių metų ant paskutiniojo „dito“ jau pasirašo savo vardą ir pavardę,—gražiau, negu čionai gimusieji airiai. Arba, sako, ateivių vaikai skubina išieiti mokyklas ir veikia eina ant civilinės tarnystės (Civil Service) egzamenų, kur išlaiko visur ant pirmosios vietos, ir sako, jų pavardžių niekaip amerikoniai negali nustumti nuo viršaus kandidatų listo į apačią. Mat jie yra vargo vaikai, o tie žino, kaip reikia gyvenimas branginti!

Be abejonės, senesni amerikonių vaikai, kurie biskį pritingi ir nesirūpina apie mokslą, jie ateivių vaikams užvydi, kad tie užima visur valdiškas vietas. Bet tas dar nėra priežastis, kad ateiviai yra kalti ir kad juos reiktų varžyti. Rods jie sako, kad Amerikoje, ypač didžiuosiuose miestuose, labai daug esą žmonių. Gyvena jie labai susikimšę, platiną ligas, numušą algas. Vargiai tas yra tiesa, ar bent tik maža dalelė tiesos.

Ateiviai žydai ir vokiečiai daug didesnes algas iš teisingo darbo gauna, negu amerikoniai. Tik per politiką įsipirkę airiai ir kiti juos kartais viršija. Žinoma, mažesnes algas gauna lietuviai ir lenkai. Bet ir tai tik ikitol, kol pramoksta šio krašto kalbos, rašto ir amatų. O jau platinimu ligų tai negalima plakti vien tik ateivius. Girtuoklyste irgi pasižymi ne vien tik ateiviai. Yra valstijų, kur beveik nėra iš Europos ateivių, o vienkod girtuoklystė žydi. Kodėl tad vien ateiviai yra skaitomi „negeistiniai“?

„Draugas“ nr. 8 paduoda indomią žinią iš lenkų laikraščio. Tie paskelbia kongrese buvusias kalbas,—iš kurių paaikškėjo, kokius ateivius amerikoniai skaito „geistiniai“, o kokius „negeistiniai“. Geistini esą šie: Kanados francuzai, anglai, airiai, švedai, čekai ir vokiečiai. Negeistini esą štai kokie: pietų ir šiaurės italai, lietuviai, žydai, rusinai, slavokai, vengrai ir lenkai. Apie kitas „negeistinas“ tautystes mes esame girdėję ir pirmiausia,—ir po teisybės. pas jas dar galima šis-tas užmestino ir neramaus atrasti. Bet kad amerikoniai ir lietuvius jau pradėjo skaityti negeistiniais, tai pirmą sykį išgiristame. Penki-šeši metai atgal mes rasdavome amerikonių laikraščiuose lietuvių palyginama prie švedų ir kitų skandinavinių tautų. Juos buvo skaityta už ramius ir darbščius žmones. Kodėl šitas dabar persimainė? Ar mes persimainėme, ar amerikonių nuomonės persikeitė? Šitas apsi-reiškimas yra labai svarbus, ir mums turėtų labai giliai rūpėti.

Apie Burnett'o bilijų mums / mažiau gali rūpėti. Visu-pirma, gali but prezidentas Wilson patį bilijų nusiųs tenai, kur nusiuntė jį buvusis prezidentas Taft. Jeigu gi dar šitas bilius ir pereitų, tai musų išieivystės tuomi nesutrukdyt. Dabar iš atkeliaujančių lietuvių jau net ir moteriškų daugumas moka rašyti. Jeigu katrie ir nemokės, tai nesunku bus tiems, kurie norės Amerikon keliauti, per keletą mėnesių savo tėvynėje vargai-negalais prisispauti prie rašto ir save prigulinčiai kvalifikuoti, kad čionai įleistų,—nes po teisybės čionai iš laivo išsėdant ne kasžin ko bus ir reikalaujama: truputis perskaityti iš lietuviško rašto

ir kelius žodžius parašyt. Tas nesunku. Net geriau bus, nes žmogus butinai prisivers prie pirmųjų žingsnių ir rašta. Tas jam net gyvenime bus naudinga. Bet daug blogiau, kada mes pasiliksimė Amerikos gyvenime priskaityti prie „negeistinių“ ir nesiosime Kaino dėmę visai nekaltai ir visur busime persekiojami, laikomi po „poliejios priežiūra“.

Mums pradeda į akis baidyti, kad mes nuo kaimyniškų skandinavinių tautų nusilikome ir nupuolėme žemyn. Mums reikia pasižiūrėti į tas priežastis, kurios apie mus tokią blogą ir labai mums pragaistingą nuomonę sutvėrė. Be priežasties nieko nesiranda. Taip ir musų brolių ateivių pasmerkimas turėjo rasti priežastį. Kada mes vieni kitus po amerikonių teismus pradėjome taryti; kada Pensylvanijoje, New Yorke ir Illinois valstijose lietuvių saliumininkų laisniai viršija procentais kitas tautas; kada toje pačioje Pensylvanijoje ir Naujoje Anglijoje pastaraisiais metais lietuviai pasižymėjo daugeliu žmogžudysčių; kada mes savo istatymų ir tvarkos prieštai ir pilni anarhijinių tendencijų“ (žr. „The Boston Globe“ Feb. 17, 1914),—ir pagaliaus, kada mes savo spaudoje niekiname viešias mokyklas, sakydami, kad jose musų vaikai ištvirksta“ (žr. „Draugas“ nr. 8),—kada taip mes pradėdame elgties ne tik neatsargiai, bet ir visai neįsmintingai, tai musų darbai ir šauksmai pasiekia ir amerikonių ausis ir, žinoma, musų išieivystės atsispindi šio krašto gyvenimo veidrodyje ne tik iš negeros, bet visai iš prastosios pusės. Ir tas prisidėjo prie to, kad mes tapome priskaityti prie „negeistinių“ ateivių. Ir j mus pradeda šnairiai žiūrėti ne tik šiaip sau amerikoniai, bet net darbo unijos. Juk ir pati didžiausia darbo organizacija — American Federation of Labor tam nelabaiam Burnett'o biliumi pritarė ir reikalauja „negeistiniems“ uždaryti Amerikos duris.

Mes gerai žinome, kad jokie biliai lietuvių ateivystės

negalės sulaukyti. Būt mus vadina jau „negeistiniais“! Pasistengkime į savo gyvenimą dirstelėti ir šią neteisingą dėmę atimesti.

Peržvalga.

// Vyduno pranešimas.
 Tuluose liet. laikraščiuose buvo pranešta, kad Vydunas esąs organizatorium bei palaikytoju Tilžėje einančio „P. L. Savaitraščio“.

— Kaslink to dalyko mes gavome šitokį paties Vyduno pranešimą: „Norėčiau pastebėti, kad prie „Savaitraščio“ leidimo ir rašymo aš esu tik pašalinis žmogus. Nekuriore Amerikos laikraščiuose buvo rašyta, buk aš čia vadovaujau — tai netiesa. Berods, žmonės, kurie prie „Savaitraščio“ dirba, yra man artimi.“

// Rusų įžymesni jubilėjai.
 Šimet rusų visuomenė apvaikštines šiuos savo įžymesnius jubilėjus:
 800 metų sukaktuvės mirus met rašių rašytojui Nestorui.
 600 m. — apsi-reiškimas „stebuklingosios“ ikonos Tolgoje.
 200 m. — rusų kariuomenės pergalė ant švedų Finų Ištakoje.
 150 m. — įsteigimas Petrapilėje Dailės Akademijos ir Smol'no Institutu.
 125 m. — gimus belletristui M. N. Zagoskinui; dramačiumi N. I. Chmelnickui.
 100 m. — gimus rašytojui V. A. Vonliarliarskui; pianistui ir kompozitorini A. L. Genzeltui; poetui ir vertėjui E. I. Guberui; poetui M. J. Lermontovui; archeologui P. S. Saveljevui; ukrainų poetui T. G. Ševčenkai.
 75 m. — gimus dailininkui V. G. Svareui; mirus slavistui J. Venelinui; literatui A. Voeikovui; poetui D. Davydovui; poetui kng. A. Odoevskui; valstijos veikėjui gr. M. Speranskiui.
 50 m. — įvedimas naujų istatymų, mirus kalbininkui A. Vostokovui; kritikui-slavinofilui A. Grigorjevui; žurnalistui ir vertėjui M. M. Dostoevskui; literatui A. Družininui; poetui A. Zukovskui; vaikams rašytojai p-niai A. Zontag; statistikui P. Kioppenui; skaptoriui N. Pimenovui.
 30 m. — mirus dailininkei M. Baškireevai.
 23 m. — mirus ekonomistui V. Bezobrazovui; klinicistui S. Botkinui; publicistui A. Gradovskui; violončelistui K. Davydovui; rašytojai N. Zajonckovskai (pseud. V. Krestovskij); kartografui A. A. Iljinui; poetui D. Minaevui; rašytojui-satirikui M. Saltykovui

(Sėdriui); valst. veikėjui gr. D. Tolstojui.
 20 m. — mirus dailininkui N. Ge.
 10 m. — mirus rašytojui-publicistui N. Michailovskui; rašytojui belletristui A. Čechovui.

// Susivienijimo Lietuvių Amerikoje augimas.
 Štai kokias skaitlines paduoda „Tėvynė“ (N 8) apie stebėtiną augimą tos didžiulės lietuvių pašalpinės organizacijos Amerikoje. „Musų organizacijos stovis kas kart kyla augstyn ir džiugina visus, kas tik tai organizacijai dirba ir kas prie jos priklauso. Nesigiriame žodžiais, ne! Praėjo jau tie laikai, kuomet gražiais žodžiais puoseliami mūsų organizacijose. Dabar užstojo faktų ir skaitlinių gadyne.
 Pabaigta sausio mėnesio 1914 metų atskaitos ir sužinome, kad per tą vieną mėnesį musų organizacijos išdės pasidanguo ant \$2,165.51. Sausio mėnesyje įplaukė \$4,384.92, o išmokėta — \$2,219.14, tame skaičiuje \$240.25 pašalpos ligoje ir našlei (K.) ir 7 pomirtinės — \$956.25.
 Vasario mėnesyje, iki 16 dienai, išmokėta 5 pomirtinės — \$618.75 ir pašalpų ligoje — \$265.10.
 Iždo stovis yra šitoks:
 įplaukė \$4,384.92
 išmokėta 2,165.41
 atliko \$2,165.51
 1 d. sausio buvo išde 25,706.46
 1d. vasario lieka išde \$27,871.97
 Sulig 1 d. vasario 1914 metų S. L. A. yra išmokėjęs įvairių pašalpų ir posmertinių \$101,426.76. Tame skaičiuje vienų tik pašalpų ligoje (per 13 mėnesių) išmokėta \$2,728.80.“

// Kova su „chamizmu“.
 Žinomas musų publicistas, p. Kl. Jurgelionis, sykį taikiai apibudino musų raštijos „chamuz“, paimdamas pavyzdį iš kun. Miluko, kaip šisai „suchamino“ išleidamas tulus musų senesnių rašytojų raštus. Buvo tam ir kiti palyginimai privesta. Dabar žodis „chamizmas“ pradeda ingyti pilietystės teises ir jau apibudina daug didesnę musų laikraštijos sriovę. Skaitytojai jau pilnai tą lietuviškąjį chamizmą pažįsta. Yra tai neišpasakytas musų laikraštijos išgverimas, palaidumas ir neteisīgumas. Tasis chamizmas jau pradeda nupuldėti spausdintojo žodžio vertę ir verčia prastus žmonelius niekam nebetikėti, kad kas yra nors gražiausio atspausdinta. Chamai padarė tą, ką padaro Lietuvoje piemens kokiai gražiai dainelei. Kada dainelė at-eina iš kitų apygardų ir dar esti nauja bei šviežia, tai ją dainuoja tik gerieji kaimo dainininkai ir

dainininkės: Visi dainelė gerėjasi. Po tulo laiko dainelė pasigauna pusbėrniai-naktigonai; i-ma ją kraipyti ir gverinti. Jau dainelė pradeda eiti iš mados. Ant galo iš pusbėrnių ją pasigauna piemens. Sudieu, tada, gražioji dainelė! Iš jos pasidaro jovalas... Taip ir su mūsų spauda. Chamai ją pavertė ir pašluostė, su kuria šluosto savo kojas ir meta ant mūsų visuomenės stalo.

Apie kovą su chamizmu rašo „Ateitis“ nr. 7. Sako: „Chamizmas Amerikoje ne vien tik mūsų spaudoje matomas. Kur tik nepasisuksi, visur su juo susitiksi... Taigi reikia kovoti netik prieš laikraštinių arba literatinių chamizmą, bet prieš visokį... Tam nepakaks laikraštinių skilčių, bet reikės tam tikslui panaudoti visų sakyklų estradas, sakyklas ir paprastą kambarį, kur susirenka keliats žmonių. Tik tokiu būdu bus galima sulaukyti chamizmo platinimosi.“ Mes pridurtume, kad čia reikalinga visgi atidžia visų išmintingesnių laikraščių, kurie stovi ant liaudies sergėjimo.

// Kodėl socialistai neremė

Tautos Namų.

Nesenai matėme „Lietuvos Ukininke“ kokio (matomai, amerikiečio) straipsnį apie Amerikos lietuvius. Tenai autorius stengiasi su vąpa nubalstyti mūsų socialistų atsinešimus linkni tautos kultūrinių reikalų, ypač jisai nori Lietuvos žmones intinkrinti, kad socialistai, girdi, Tautos Namui nėsą priešingi; tiktai taip sau kairie, girdi, laikraščiai įsismagina ant Mokslo Draugijos pasiuntinių bartis. O šiaip jau socialistai, esą, tautos kultūrai prijauciai, ir Tautos Namų rėmė. Žinoma, kad tam korespondentui skauda širdį už mūsų socialistų išsišokimą ir viešą pasirodymą kultūros priešais. Jis todėl ir bando nors prieš Lietuvos žmones savo brolius nubalstyti. Tik ant jo nelaimės jie perdaug reikalauja baltinimo, net ir visai nesiduoda. Visos šnekos yra tuščios. Faktas tebėra faktas, kad socialistai Tautos Namų neapkenčia. Štai dabar važinėja po Illinojaus valstiją p. Perkunas, socialistų nusamdytas agitatorius ir iš jo prakalbų laikraščiai paduoda ištraukas. Chicagoje vienoje ir kitose jo prakalbose klausytojai užklausia: kodėl socialistai neremia Tautos Namų. Perkunas vienoje vietoje atsakęs, kad socialistai delto neremė Tautos Namų „kad iš jų nebusią naudos darbininkams. Kokia esą, bus nauda, jei bus tuose namuose sudėtos vyžos, iš kurių tik pelės ir šimtakojai tepasinaudotų.“ (rašo „Katalikas“ nr. 8). O kitoje vietoje Perkunas dar šauniau atsakęs, esą: „iš Tautos Namų Vilniuje nebusią lietuviams naudos, kaip iš ožio: nei pieno, nei vilnų—vien tik smarvė.“ („Lietuva nr. 8).

Taip kalba socialistų sąjungos viešai jų užgirtas agitatorius. Jis nenori kad kas socialistus su vąpa baldytų ir drąsiai pasako, kad jie Tautos Namų neremė ir delko jo neremė: jie bijoję, kad jame busią sudėtos vyžos, pagaliaus Tautos Namus jau ir dabar jiems ožiū pasmirdęs...
// Naujas laikraštis.
Iš Chicago pasirodė jau pirmas skelbtas naujas laikraštis „Naujienos.“ Jį leisianti to-paties vardo bendrovė: p. Grigaitis busiąs redaktorius, o p. Ilgandas administratorius. Pirmas numeris išėjo 19 vasario, nuo 8 puslapių, o didumo kaip „Kova.“ Redaktorius pasisako, kad Chicagoje kiti

laikraščiai žmonių nebeužganėdina, — jie, girdi, „išvažiavę į Ry-mą.“ (tuo mat nori pasakyti, kad kiti laikraščiai pavirtę į klerikaliskus). Todel „Naujienos“ busiąs jau ne tokios. Bet, abelnai daugelį jų žodžių apleidus, laikraštis žadasi būti socialistišku. Laikraštis kaip laikraštis. Tik kas pažįsta p. Grigaitį nuo „Pirmyn“, tai atras tą patį žodžiais žaidėją ir čionai. Jis kartais ir norėtų pašvytuot vienu kitu smarkum žodžiu, bet kažin kodėl labai menkai užbaigia. Taip va ir šitame num. jis peržvelgia mūsų straipsnį apie bombininką Sadaitį. Dailį straipsnio perspausdina, sakinius saviškai perkeičia ir ant jų nieko nepasiseka subudavot. Jis sau pasitaiso, buk mes sakę, kad staigus nutautimas reikiąs visiš-ką moralį nupuolimą, tuom tarpu mes nesakėm „visišką“ nei „y-pač“ staigaus nutautimo. Jis mus bucuo nutautimo, „kam išgaravusi tėvų kalba ir dvasia, tas neišven-giamu būdu nustumka į krimina-listų eiles.“ tuo tarpu pas mus bu-vo, kad iš tokių buna didelis pro-centas, o ne visi. Tas permaino prasmę. Žinoma, niekas tokių ne-teisingų citatų nedaro, kas kitų nuomones guodoja. Bet p-nui Grigaičiui ir su tuo lengvai gve-nasi. Nors ir čia jis niekuo būdu neparodo, ko tame mūsų straipsnyje stigo. Dar viena ypatybė „Naujienos“ labai su panieka kreipėsi į kitus vietinius laikra-ščius: jie esą šokie ir tokie, o jos busiąs visos Chicago organu, jei kokia tuoj ir... dienraščiu visi-ai. Bet tas jau pareiškia nerimtumą ir tulžį. Reikia neužmiršti, kad save giria tik tas, katro visuome-nė negiria. Save giriantis daiktas nusizvelgia pigum bešas.

// Delei mergų jieskojimo.

Jieskojimas merginų ar vaikinių del apšvedimo per laikraščius pas mus inėjo madon. Yra tai labai nepadorus ir laikraštiją pa-žeminantis apsiereikšimas. Laikraštiniškai per susivažiavimus ši-tą apkalbėjo ir nutarė tokių jies-kojimų nepriimti, nes patirta, kad daugiausiai vyrai pajiesko-merginų su nemorališkais tikslais. Tečiaus nevisi laikraščiai tą pa-darė. Yra tokių, kurie Lietuvių Spaudos Draugijon nepriklauso, nei jos principų prisilaiko. Jie ir po šiai dienai tokius jieskojimus spausdina. Matyt, iš jų turi sau naudą. Į tuos laikraščius nusi-žiūrėjusi ir „Saulė“ sakosi tokį jieskojimą patalpinusi. Bet griau džiaisi taip padariusi ir išvedė sau šia kokį moralą: esą „vienas šuo uodegą kėlė, tai ir kitas išžiūrė-jęs taip darė.“ Pagaliaus užsi-žada ant toliaus per laikraštį pir-šieliauti delei sekančių uriežasių: (perduodame jos žodžiais): „1) lietuvis merginos retai katra mo-ka rašyt, ir tokia mergina, prašy-dama kitą parašyti laišką pasi-lik ant juoko, nes rašytojas ją iš-duos; 2) kvaila būtų tokia mergi-na, kad bile bomo paklausytų ir važiuotų vėjų po laukus gaudyt; 3) jeigu kas geidžia apšvest, tai žino kur yra merginų — visuose miestuose ras įvalias, kaip Vyžai-nyje ožkų“. Rods šis pastarasis pasakymas net persmarkus, bet neblogai, kad net „Saulė“ pamatė, jog piršliavimas laikraštiją žemi-na.

// Dr. J. Šliupas paaiškina apie aukas.

Nelabai senai tuli mūsų socialis-tų laikraščiai užsipolė ant Dr. J. Šliupo, kur, girdi, jisai padėjęs aukas, kurios buvo jo adresu ren-kamos revoliucionierių susipi-

mu. Dr. Šliupas dabar „Laisvo-joje Mintyje“ (nr. 16) paaiškina, kad tarpe 1909 ir 1910 mm. buvo renkamos aukos kokiam tenai J. L., išguitam į Siberiją. Tasai mel-đesis pašalpos, buk noris iš Sibe-rijos bėgti. Nusijūta jam sykį 15 rb., kitąsyk net \$123.50. Vienok tasai „revoliucionierius“ bėgti nei nemišlins, bet vis daugiau pi-nigų reikalavęs. Tik vėliaus nuo žmonių gauta žinoti, kad tas J. L. esąs girtuoklis ir kelis kitus iš-guitinius nuskriaudęs. Daugiau-jam ir nebesijūta. Dr. Šliupas sa-ko, kad šito pirmiaus negarsinęs iš sarmatos, kad tapo prigautas. O vienok tasai prigavikas anais metais buvęs pasigarsinęs socialis-tų veikėju...
Aukų gi buvo suėję išviso \$177. 72. Likusius nuo prigaviko, Dr. Šliupas pasiuntęs susėlpimui Pe-terburge neturtingo studento, ku-rį rekomendavęs „Lietuvos Uki-ninkas“. Tai ir visa istorija. Socialistai privalėtų savo šmeižimus ant Dr. Šliupo atšaukti, — ypač kad jį prigavo jų pačių žmogus. Bet vargiai jį tą padarys. Kaip žinome iš patyrimo, jie ramiai sau nusinėja visus šmeižimus, nes ne-turi civiliškos drąsos prie klaidų prisipažinti.

// Daugiau tokių pavyzdžių!

Baliai ir įvairi pasilinksminimai pas mus nušlėjo į vieną galą — kuodaugiausiai alaus išgerti. Te-čiaus jau pradeda atsirasti dilaivo proto žmonės, kurie ima į-vesti madą kitokių pasilinksmini-mų. Taip va rašo iš Chicago „Lietuva“ nr. 8:
„Nors išlengvo, bet visgi nuo-latos blaivus pasilinksminimai tarp lietuvių platinas. Viešuose ar šeimyniškuose vakaruose skan-dalai, girtuokliavimai, peštynės ir surištos su tuom policijos patrol-kos jau, ačiū dievams, pradeda ei-ti pas mus iš mados. Ir gražiau, ir smagiau, ir linksniau, ir pigiau toki pasilinksminimai atsibuna. Taigi net smagu tokiuose vakarė-liuose ir dalyvauti. Pereitą ne-dėdieni toks šeimyniškas vakarė-lis atsibuvo pas Putrius ant Čan-nalport ave. Net miela, kada ma-tai tokius žmoniškus vakarėlius.“

// Kodėl reikia net nuo savo žmonių pabėgti.

Daug sykų mūsų laikraščiuose rašyta apie inteligentus, katrie nuo savo žmonių ima ir bėga. Jie sakydavo, jog su savo žmonė-mis negalima sugyvent. Tiems pasakojimams niekas netikėdavo ir dabar netiki. Vienok jau ir iš prastų žmonių tarpo pradeda tokie nuo savo žmonių „pabėgi-mai“ atsirasti. Taip rašo „Kata-likas“ nr. 8 prastos mergaitės hi-storija. Ji atvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno tarpe savųjų. Tuo jaus pas ją pradėjo vakarais suei-dinėti po kelioliką vyrų, esą „kai po grinorkos pasižiūrėti.“ Imda-vę visi „fundyti,“ — kiti net po \$5.00 ant vakaro pragerdavę, ir žinoma, ją irgi versdavo gerti. Mergaitė pasijuto pavojuje. Bu-vo bandžiusi išėiti ant lietuviškų vakarų, bet ją pradėjo už tą per-sekioti ir vadinti „valkata.“ Pa-galiaus, po ilgų kentėjimų ir aša-rų, mergaitė šiaip rašo: „Galop ne beiskentėjau, prasiziūrėjau trupu-tį, pabėgau ir apsigyvenau viena.“
Tai yra istorija vienos iš tuk-standžių mūsų mergaitėjų, kurios iš Lietuvos atvažiavę patenka po in-telme mūsų isigirtavnsio jaunimo ir ilgainiui iš doros mergaitės pra-stoja viską kas mergaitė puošia ir kas mūsų ateinančiai gentkartei prižadą praklinių motina. Tik vie-

na iš jų driso viešai apie save ap-rašyti. Bet kur jų čielos minios! Laikas butų mūsų veikėjams at-kreipti atidžią ant naujai atvažiuo-jančių mergaičių ir neduoti joms susidrumsti su alkoholyje nusken-dusiais „draugais.“

// Lietuviai daktarai nori inkurti savo lignonbutį.

„Katalikas“ nr. 8 praneša apie Lietuvų Daktarų Draugijos ivy-kusį susirinkimą, Chicagoje, Ill. Čia buvę apkalbėta du svarbūs klausimai. 1) Pradėta esą rupin-ties apie įsteigimą Chicagoje lie-tuvių lignonbutių. Lietuviai kuni-gai duoda tam vietą dvejų lubų namus, ties Sv. Kazimiero vienuo-lija, kur pirmiaus buvusi „Drau-go“ redakcija. Inkurus ligon-butį, lietuviai daktarai pasižada lignoniams uždyką patarnauti. Tai vienas labai gražus žingsnis. Lie-tuviai be savo lignonbutių labai daug nukentė pinigais ir sveika-toje, nesuskalbedami su anglais daktarais. 2) Lietuviai daktarai tame-pat susirinkime perskaitė iš laikraščio „Medicina ir Gamta“ terminologiją, kurią vėliaus gal priimsią vartoti. Terminologija pas mus įvairiose šakose dar la-bai neišdirbta, per tai daktarams sunku rašyti liaudžiai populiari-škus straipsnius apie sveikata, pa-galiaus be to dar ir žmonės nebu-vo pripratinti prie naujų, o bėt reikalingų mediciniškų žodžių. Ir iš šitos pusės reikia lietuvius dak-tarus pagirti delei jų rupinimosi savo žmonių švietimu savo šakoje.

// Ateivių Globos Komitetai.

Laikraščiuose pasiskelbė Atei-vių Globėjimo Komitetas, kurį iš-rinūsi Chicago Lietuvos lietuviškų draugijų sąjunga, globėti ateiviams vakarinėse valstijose, taip kaip y-ra dvi panašios institucijos Rytuo-se (New Yorke ir Philadelphijoje). Komitetan inėje šios ypatos: M. Jurgelionienė, K. Gugis, J. Ilgau-das, P. Mulevičius ir P. Baltutis. Laikraščių agitacija nenūėjo už mieką ir nors didžiuosiuose mies-tuose mūsų vientaučiai pradeda rimtai rupintis suglobėjimu savo ateinančių brolių.

// Prakalbos ir „kačių koncertai.“

„Lietuvon“ ir nr. 8 rašo iš Mon-tello, Mass., apie atsibuvusias S. L. A. prakalbas. Kalbėjęs p. S. Vitaitis ir kiti. Prakalbose įvy-kęs šia kokis „pagražinimas“; ra-šo: „Kai kurie vietos socialistai prakalbose surengė tikrą kačių koncertą. Staugė, rėkė, tartum laukiniai žvėris.“
Ir ištikro tokis pasieigimas ma-žai nuo nuo laukinių ir skiria tuos, kurie į svetimas prakalbos atėję ima kačių balsais dainuoti!

// Girtuoklystė ir žmogžudystė.

„Saulė nr. 16 praneša su sykiu net dviejose vietose įvykusias tar-pę lietuvių žmogžudystes. Her-mėnė, Pa., sausio 24 d. lietuvis peiliu nudurė kitą lietuvi, Joną Vaitulionį, kuris ir pasimirė. Jis paėjęs iš Seinų pav., Novosodos kaimo. Taipgi rašo iš Benton, Ill., jogei sausio 28 d. kas ten mirtinai nuošovė 27 metų vaikina, Kazį Tankelevičių, iš Suvalkijos. Abu-dvi tie lietuviai žūtę prie girtuo-klųstės apystovų.

// Lietuvų anarchistų laikraštis dar nesiduosiąs palaidot.

Mums rašo iš Chicago, jogei lietuvių anarchistų laikraštis „Lai-svoji Žmonija“ būtina norinti at-gyti ir eiti, kad ir nepaskirtas

laikais. Prie to rašytojas dar pri-duria, kad dabar anarchistų san-darbininkų štabas esąs smarkiai suorganizuotas ir galėsių išleisti net storoką žurnalą.

Politikos savaitė

MEKSIKA IR SUV. VALST.

Pereitą savaitę atsinešimai tarp Meksikos ir Suv. Valst. žy-miai persimainė. Dalykas tame, kad Meksikos revoliucionieriai nužudė turtingą Anglijos piliētį, W. S. Benton'ą, kuris valdė didė-lius ganyklų plotus Chihuahuos provincijoje. Vieni tvirtina, kad W. S. Benton'ą užmušė patsai gen. Villa, kiti gi — kad jį nuteisė mirtin kariškas teismas už pasikė-ršinimą ant gen. Villos gyvasties; kalbama taipgi, kad jis buvęs ka-riškas šnipas.

Tas labai užgavo Anglijos vald-žią. Ji pasiryžo griežtai parei-kalauti, idant Suv. Valst. apsau-gotų jų pavaldinius Meksikoje. Anglijos ambasadorius Washing-tone pareikalavo, idant nuodug-niai but iširta apie Benton'o nu-žudymą. Reikalavimas gi išduo-ti užmuštojo kuną buvo gen. Vil-los išpirmo atmettas. Tuli laik-raščiai pranešė, kad prez. Wilson pasiryžo pasiųsti kariavių burį už upės Rio Grande, kad paėmus ku-ną užmuštojo Juarez'e Benton'o. Kitos gi žinios praneša, kad gen. Villa galop sutikęs išduot jo kuną. Benton'o užmušimas sulygino amerikonų akyse prez. Huertą su gen. Villa. Pradėjo vėl kalbėti apie Suv. Valst. intervenciją. Val-diškos sferose Washington kal-bama apie galutiną pertraukimą ryšių tarpe Suv. Valst. valdžios ir gen. Villos.

Galop Meksikos federalistai nu-žudė Suv. Valst. piliētį Klem. Vergarą iš Texas'o; tas labai už-gavo Suv. Valst. valdžią. Texas'o gubernatorius pageidauja, kad but pasiųsta Meksikon kariaviai, kurie surastų Vergaros kuną ir iširtų tą visą dalyką; jis taipgi projektuoja sudaryti tam tikrą apsaugos miliciją Meksikos pa-krasčiuose.

Europos politikieriai bei laik-raščiai nupeikia prez. Wilsono politiką Meksikos dalykuose. Jų nuomone prez. Wilson daro klai-dą nepripažindamas prez. Huer-tos valdžios. Anglijos laikraš-čiuose nurodoma, kad jei Suv. Valst. neišgali apsaugoti svetim-taučių Meksikoje, tai Europos valstijos bus galop priverstos per-žengti Monroe's doktrina.

Arti stoties Lima (140 mylių nuo Vera Cruz) revoliucionieriai paplaisino traukinį su valdžios kariaviais; žuvo 55 kar. ir oficie-riai. Laukiama smarkus mušiai ties Tampico ir Torreon.

JAPONIJA.

Kilęs skandalas delei tamsių darbų jureivijoje vis dar neaprim-sta. Daug buvo surengta Tokio'j ir kitose vietose trukšmingų de-monstracijų išnešimui protesto priešais valdžią bei jos agentus. Tapo priparodyta, kad jureivijos atstovas Berline ėmė kyšius nuo dastatytojų Japonijai ginklų bei amunicijos. Laike kelių posėdžių delei to dalyko parlamentė ejo la-bai karšti ginčai.

Vas. 23 d. tapo suareštuoti už kyšių ėmimą tris plačiai žinomi kontraktoriai, kurie statydavo ju-reivijos valdžiai įvairios rūšies daiktus. Sąryšyje su šitu skan-dalu manoma išvykti švieson taip-gi daug kitų pitadarysių iš val-džios pusės.

BULGARIJA.

Bulgarijos valdžia pranešė sa-vo diplomatiškiems atstovams už-rubežyje, kad jie patvirtintų kabi-netams, jog Bulgarijos valdžia stengsis ateityje palaikyti Balka-nuose taiką ir visomis pajiegomis kels savo krašte apšvieta, pramo-nę, žemdirbystę ir prekybą.

Apert to Bulgarijos valdžia praneša, kad nepaluosavus Grai-kijai Bulgarijos piliētių, ji negali atnaujinti diplomatiškus ryšius su Graikija.

Rumunijos kar. Karolis tvirti-na, kad visai dabar negalima ka-rė tarp Turkijos ir Graikijos, nes abi valstijų jaučia didį pinigų ne-dateklų. Juo-nuomone Egejiš-koms saloms turėtų but suteikta autonomija po protektoratu didž. valstijų. Karė tarp Turkijos ir Graikijos galima tik ant sausu-mos, bet dabar tas valstijas skiri-ria Bulgarija. Rumunija ir kitos valstijos stengsis neprileist įsi-maišyti karėn Bulgarijai.

Bet visgi Balkanų klausimas dar neišristas, ir tuli politikieriai-pesimisi pranašauja tamsią atei-tį.

APIE BULGARIJOS KARALIŲ.

Sofija, Bulgarija. Buvęs izdo ministeris patalpino laikraštį „Mir“ straipsnį, kur smarkiai už-sipuoлама ant karaliaus Fer-dinando. Ten nurodoma, kad ka-ralius yra labai sunervuotas ir pa-pildo visą eilę apsirikimų. Tokis dalykų stovis, anot jo žodžių, yra labai pavojingas, nes išsaukia Bulgarijos vidų koki-tai sujudi-mą, kuris gali užsibaigti revoliu-cija.

MOKYTOJAI ISLOŠĖ STREIKĄ.

Londonas. Askrityje Hereford buvo sustreikavę 80 liaudies mo-kytojų; jie reikalavo padidinimo algos. Po dviejų savaičių strei-ko jiems pažadėta algą padidinti — vieton \$450 gaus \$500 į metus.

VALDŽIA PASINAUDOJO.

Paryžius. Kalėjime mirė 84 m. amžiaus senukas V. Pott, kuris buvo patrauktas atsakomybėn už nušovimą savo senukas, žinomo artisto. Miręs paliko nejudinamą turta, kuris kainuoja apie \$400,000. Kadangi jis neturėjo artim-giminaičių, tai visas turtas papuola į valdžios rankas.

ČECHŲ KAPITALISTAI SERBIJOJ.

Praga, Čechija. Čechų kapitalis-tai tariasi su serbų valdžia kas-link pavidimo jiems statyti cent-ralinę geležinkelų stotį Bielgra-de, o taipgi bulvarus ir tt. Reika-linga 30,000,000 frankų. Darbas turi tęsties du metu. Serbų val-džia pasiryžo priimti čechų pa-siulymą.

SERBIJA GINKLUOJASI.

Bielgrad. Serbijos valdžia nu-pirko francuzų dirbtuvėse 100,000 šautuvų. Ginklai tapo jau pri-statyti.

SUARESTAVO MERGINŲ PREKIAUTOJUS.

Bytom, Silezija (Vokietija). Ru-sijos policija suareštavo 20 liudy-tojų, pašauktų S. Liubelskio pro-cese Bytome. S. Liubelskis tapo apkaltintas gyvųjų prekių opera-cijoje ir nuteistas 9 metams sun-

kių darbų, o taipgi užmokėti \$3 000 bausmės. Suimtieji liudytojai esą S. Liubelskio agentai, kurie varė tą nešvarų darbą Lenkijoje.

UGNYJE ŽUVO 5 VAIKAI.

Viena, Austrija. Viename Štirijos miestelyje žuvo ugnyje 5 kalvio sūnys. Visame name liko tik vaikai. Nuo labai inkaitinto pečiaus kilo ugnis. Pagalba pribuvo tada, kada vaikai buvo jau sudegę.

NEPATIKO VALDŽIAI ROMANAS.

Hamburgas. Policija iškrėtė didelę knygų išleistuvę „Echo“ delei jos išleisto romano „Proletariato gyvenimas“. Policija stengėsi sušūpti to romano autorių, bet nepasisekė. Krata buvo padaryta tuoj, kaip tik karės ministeris pranešė, kad tame romane yra pajaukiami oficialiai ir abelnai visa Vokietijos valdžia.

ANGLIAKASIŲ STREIKAS.

Paryžius. Vasario 23 d. susireikavo vidurinės ir pietinės krašto dalies angliai. Streikas surengtas kaip protestas delei permainingo darbininkų emerituro įstato. Valdžia į streikų apimtas vietas pasiuntė daug kareivių bei žandarmerijos.

BAISIOS SKERDYNĖS CHINJOJ.

Pekinas, Činija, vasario 23 d. Činų banditai, kurių vadovu yra taip vadinamas „baltas vilkas“, užėmė miestą Linantschau ir išžudė 1,300 gyventojų — vyrų, moterų ir vaikų. Kartu tapo nužudytas francūzų misijos kunigas, jėzuitas Rich. Banditų suvaldymui valdžia pasiuntė 25,000 kareivių. Banditų šitoje vietoje skaitosi apie 2,000; jie yra gerai apsibinklavę.

KUNIGAİKSTIS WIED PAS CARĄ.

Berlinas. Busiantis Albanijos karalius, kun. Wied, pasiryžo apsilankyti ir pas Rusijos carą Peterburge. Atsilankymas turėjo atsitūti paskutinėmis vasario dien.

SMARKI VĖSULA FRANCIJOJ.

Paryžius. Visame Francijos pakraštyje, nuo Anglijos kanalo iki Viduržeminės jūros, vasario 22 d. siautė labai smarki vėsula. Taip Lione suardė keletą parodos namų; kituose miestuose irgi padaryta daug nuostolių.

ŽUVO PENKI KUNIGAI.

Debrečyn, Vengrija, vasario 23 d. Sprogus bombai vyskupo Miklosy biure, tapo užmušti penki kunigai. Bomba, matyt, buvo padėta pačiam vyskupui, bet jis išliko gyvas. Tarpe žuvusiųjų yra ir jo vikaras.

ŠVEDIJOJ KALBAMA APIE RESPUBLIKĄ.

Stokholm. Kilus ministrų kriziui ir paskelbus karaliui apie naują ginklavimąsi, pasigirdo krašte, o ypač sostinėje, kalbos apie permainingą Švedijos valdžios, ty. apie įsteigimą respublikos. Dabar Švedijoje kalbama apie du klausimus — apie Rusijos pavojų ir apie respubliką.

AMERIKOS TURISTAI TURKIKJOJ.

Konstantinopolis. 900 Amerikos turistų, važiuojančių į Palestiną, apsilankė turkų sostinėje. Juos įkilmingai priėmė Amerikos ambasadorius.

NUSISOVĖ KUNIGAİKSTIS.

Cerbere, Francija. Iš Barcelonos (Ispanija) pranešama, kad nusisovė kariuomenėje tarnavęs kunigaikštis L. Pignatelli. Nusisovė priežastis nežinoma.

LAIVŲ KOMPANIJŲ SUTARTIS.

Berlinas. Tarpe Hamburgo ir Bremeno garl. linijų tapo padaryta 15 metų sutartis. Bremeno linija daugiausiai skiriama pasažieriams, o Hamburgo — prekėms.

GORKIJ RAŠYS FILMOMS PERSTATYMAS.

Viena. Maksim Gorkij padarė sutartį su Amerikos filmų kompanija parašyti 10 filmų perstatymų, daugiausiai iš rusų gyvenimo. Viena filmų drama perstatys Messinos sugriovimą, kurio Gorkij buvo liudytoju.

POLITISKA AMNISTIJĄ.

Lisabonas. Visoje Portugalijoje pagarsinta politiska amnistija. Iš Lisabono kalėjimo palisnuota 200 monarchistų, kurių tarpe buvo apie 10 grafių bei kunigaikščių. Portugalijoje apsiereiskė revoliucijinis judėjimas.

17 ŽMONIŲ VIENAME ORLAIVYJE.

Peterburgas. Vasario 26 d. lakunas Sikorskis buvo pasikėlęs oran savo naujame orlaivyje „Omnibus“; kartu su juom buvo dar 16 ypatų. Lakiojo 18—20 minučių. Orlaivyje yra įtaisyta puikus su 8 langais kambarys, apšviečiamas elektra ir šildomas gazu.

SUPRAGIŠČIŲ DARBELIAI.

Dunbar, Škotija. Vasario 26 d. sufragistės sudegino labai svarbią iš istoriško atžvilgio bažnyčią Whitekirk'ę, pastatytą 1297 m.; joje buvo sudėta daug palaičių iš Cromwell'io laikų, apie 1650 metų.

NUO EKSPLOZIJOS ŽUVO 12 YPATŲ.

Berlinas, vasario 26 d. Ištikus smarkiai eksplozijai Rummelsburg'o (arti sostinės) daži dirbtuvėje, žuvo 12 žm., o pavojingai tapo sužeista 10. Blėdies padaryta \$125,000.

IŠTEISINO DVIEJŲ YPATŲ UŽMUSIKĄ.

Breslau, Poznanius (Vokietija). Pranešama, kad teismas išteisino gr. M. Mielžinskį, kuris gruodžio mėn. p. m. užnušė savo žmoną ir sesers sūnų.

Iš Amerikos.

AREŠTAI DELEI

BAŽNYTINIŲ NESUTIKIMŲ. South Bend, Ind. Kilus betvarkei vietinėj lenkų parapijoj, tapo suareštuota virš 20 žmonių. Areštai atsiuvo nakties laike, kada jau visi žmonės miegojo; kaltinamieji tapo ištraukti iš lovų ir nugarbenti kalėjiman. Jie gali pasiiliuosuoti uždėję po \$200 kaucijos. Mat, parapijonai nenori prisimti naujai pribuvusio klebono — delei to ir kilo riaušės.

BANDITAI UŽPUOLĖ TRAUKINIŲ.

Bellingham, Wash. Arti šio miesto, sustojus traukiniui stotyj, užklupo jį banditai. Norėta pasipriešinti; bet banditai tuoj pradėjo šaudyti. Užmušta keturi pasažieriai, tarpe kurių vienas kanadietis.

MĖSA IS ARGENTINOS.

New York. Vasario 23 d. laivas „Vandykė“ atvežė čion iš Argentinos 1,000,000 svarų mėsos. Taipgi dastatoma mėsa ir iš kitų kraštų. Reiktų mėsai atptigi.

KIAUŠINIAI IS CHINIJOS.

St. Louis. Vienam prekiautojui tapo dastatyta iš Činijos 100 dėžių kiaušinių. Kiaušiniai, sulig naujos tarifo sistemos, įvežta be muto. Pirkėjas praneša, kad tuos kiaušinius parduvinės po 20c. tuziną. San Franciscone šiose dienose dastatyta iš Činijos 3,000 tuzinų kiaušinių.

RUSŲ ROMANISTAS NEW YORKE.

New York. Šiose dienose čion pribuvo rusų romanistas kunigaikštis Trubeckoj. Jis atvažiuo iš Francijos ir mano tulą laiką pasiivečiuoti Sv. Valstijose. Einant į viešbutį pametė brangią brošę, kainuojančią apie \$400, kurį buvo pirkęs Francijoje.

DELEI UŽMUSIMO ANGLIKO BENTON'Ų.

Washington, D. C. Šiose dienose Meksikos revol. vadās, gen. Villa, užmušė turtingą anglika, tulą Benton'ą. Tas incidentas labai sujudino Anglijos valdžią bei laikraštį. Pasigirdo balsai, reikalaujanti, idant Sv. Valst. elgtis tinkamiau ir apsergėtų veltimtaučius Meksikoje. Delei to prez. Wilson'as su savo ministerija pasiryžo iširti visą atsitikinti su Benton'ų ir stverties kitokių priemonių Meksikos dalykuose.

MOTERIS SU TEISĖMIS.

Chicago, Ill. Politikiškieji bei visuomenės veikėjai laukė miesto rinkimų pasibaigimo, idant persitikrinus apie moterų veikimą muniiepališkuose dalykuose. Užsiregistravusių moterų priskaitoma 158,524. Balsuoti pribuvo tik 47,529 mot.; jų skaitliuje buvo 90 m. amžiaus senūkių.

PERŽIURĖS BECKER'IO BYLĄ.

Albany, N. Y. Kasacijinis teismas atmainė nuosprendį, pasmerkiantį buvusį policijos leitenantą Ch. Becker'į mirtin už suorganizavimą užmušimo „gembleriaus“ Rosenthal'io. Backer'is pasitik, kad jis liks apteisintas, nes nesusiras dabar reikalingieji liudininkai. Vienok prokuroras Whiteman praneša, kad jis žinās visus liudytojus prieš Becker'į.

Kiti gi nuteistieji mirtin Rosenthal'io užmušikai bus pasodinti ant elektrikos kedės gale kovo mėn. — Iš 7 kasacijinio teismo teisėjų 6 balsavo už bylos peržiūrėjimą, o tik vienas — prieš. Naujos bylos nagrinėjimas atsibus už kelių mėnesių.

STUDENTAI — TRUKSMADARIAI.

Geneva, N. Y. Aštuoni Hobart kolegijos studentai, apsvaiginti alkoholiu, pakėlė ant gatvės didelį truksmą ir išdaužė kelių krautuvų langus. Delei to visi jie nustojo stipendijų.

MICHIGANO STREIKO ATBALSIAI.

Hancock, Mich. Kongreso komisija sužinojo daug indomių dalykų apie žiaurų ir niekšišką pasielgimą milicijonierių su kasyklų darbininkais bei jų pačiomis. Viena moteris pasakoją, kad už atsiskakymą nurodyti vietą, kur randasi jos vyras, ji buvo baisiai sumušta, paakai apkalta grandiniais ir dastatyta kalėjiman, kur prabuvo visą parą.

MITCHEL'IS ATSLANKĖ ANT STUD. SOC. PIETŲ.

New York. Miesto majoras, atsilankęs ant studentų-socialistų pietų Morrey Hill licejuje, kalbėdamas apie bedarbę, išsireiškė, kad miesto valdžia neįstengia kovoti su tuom ekonomišku apsiereikimu, kuris sunkiai pergalimas net federališkos valdžios. Jis pranešė, kad jis esąs pasiryžęs pagerinti naujų požeminių kelių pravedimą, kur gaus darbą daugelis tukstančių darbininkų. — Mitchel'is pirmas kalbėjo socialistų susirinkime.

PREKYBOS MINISTERIO KALBA.

Willing, W. Va. Vietinėj prekybos palatoj prekybos ministeris plačiai kalbėjo apie ekonomiją Sv. Valst. padėjimą. Ministeris karštai gynė įvestas tarifo sitemoj permainas ir pinigines reformas. Jis tvirtino, kad greitai laiku pagerės industrialinės bei komercijinės krašto sąlygos ir pranyks taip vadinamas ekonominis krizis.

APIE MOTERŲ TEISES.

Trenton, N. J. Senatas priėmė didžiama balsų (14 prieš 3) rezoliuciją apie suteikimą moterims lygių teisių. Jei tą rezoliuciją šėkančioj sesioj patvirtins legislatura, tai ji eis per referendumą.

DIDELIS UŽSAKYMAS.

Boston, Mass. Vietinė vagonų dirbtuvė gavo užsakymą nuo N. Y., N. H. ir Hartford geležinkelių padaryti 3,400 pasažierinių, 8,240 prekinųjų ir 3,175 anglinių vagonų.

BAISIOS SKAITLINĖS.

Washington, D. C. Sulig feder. komisoriaus statistikos laike šėšių mėn., nuo liepos iki gruodžio pabaigai, p. m., 70,000,000 galonų degtinės ir surukyta 4,000,000 cigarų ir 9,000,000,000 papirosų. Muto valdžia gavo \$85,682,711.

ORLAIVYSTĖS REKORDAS.

San Diego, Cal. Kariškas lakunas T. Macoley pasiekė orlaivyje 12,139 pėdas augščio.

8 VAL. DARBO DIENA DEL MOTERŲ.

Washington, D. C. Prez. Wilson patvirtino sumanymą, sulig kurio moterų darbo laikas Columbijos distrikte (Washingtono mieste) bus apribotas 8 val. Taipgi tapo patvirtintas įstatas apie 8 val. moterų darbo Ohio valst.

Iš Lietuvos.

Begailėstingas cenzorius.

Onuškij (Zarasų ap.) paėto nėra, o tik dėžutė, nuo kurios raktas pas kleboną. Šis gi smarkiai cenzuruoja raštus, kurie žmonėms siunčiami. Taip, vienas vaikas B. pernai išrašė sau „Ryg. Naujienas“. Tą laikraštį kunigas jam tik per didelį vargą išdavė. Kunigas jį baidė ir „pekla“ ir kitomis baisenybėmis, bet vaikas to nenusigando. Mat, kunigai už savo netikusius darbus „peklos“ jų nebijo, tai kam jie už gerą darbą kitus „pekla“ grėsia! Turbut tik todėl, kad jie gerų raštų bijo, nes ten jų blogi darbai nurodomi. Pagalios tas vaikas, su kitais pasitaręs, šiemet išrašė dar ir „Liet. Ukininką“ su „L. Žiniomis“.

Dvarininkas ne toks, kaip visi.

Mūsų dvarininkai, kaip žinome, dažniausia nepakenčia žmonių apšvietos, susipratimo; ypač jie nenkenčia, kad lietuviai jaustųsi ir žinotų, kad jie lietuviai. Dvarininkai vadna save lenkais, nors ištikrųjų yra jie sulenkėjusiais lietuviais. Taigi ypačiai pažymėtina, kad tarp tokių dvarininkų atsiranda mums prielankių (nekalbant apie visai prie lietuvių grįžusius dvarininkus). Taip, padėkim, Musnikų (Viln. ap.) dvarininkas Podbereckis, nors save lenku vadina, bet ir pats lietuvių laikraščius skaito ir savo žmonėms savo lėšomis užsako „L. Ukininką“ ar kitus. Reikale savo šeimynai stengiasi padėti, sušelpiti. Daugiau tokių su artimo meile dvarininkų! Nedegulis.

Rekučių sodžius.

(Kaltinėnų par., Švenč. ap.)

Čia yra apie 30 gyvetojų, kurių daugelis vasarą eina uždarbiantų į tolimes šalis, o žiemą sugrįžę namie neturi ko veikti. Kai kurie jų žuvauja Vajonio ar Kretonos ežeruose. Prie „Blaiivybės“ priguli kai kurios moteris, mergaitės ir maži vaikai, o vyrų tik vienas. Yra čia ir mokykla, bet naudos iš jos mažai. Mokytojas nieko lietuviškai nemoka, o vaikai rusiškai nesupranta. Mokytojas, negalėdamas su vaikais susikalbėti, stalin kumščiais muša, kojomis spardosi, vaikai gi žiuri į jį, nesupraddami, ko jis iš jų nori. Mokytojas pasamdė nuo savęs gimnastikos „mokytoją“. Kitų, turbūt, visai teisingai sakoma, kad jo gimnastika vaikams proto nė kiek nepriduos.

A. O.

Bausmės už slaptą mokinimą.

Gruodžio 9 d. 1913 m. Ukmergės apskrities teismas nuteisė Vyžuonų dvaro dvarininką Meisravičių 5 rub., o mokytoją D. 2 r. už slaptą vaikų mokinimą. Buvo tai paties dvaro vaikų mokinimas skaityti ir rašyti. Dabar del valdžios Vyžuonų dvaro kumečių vaikūčiai turės ir be tų mokslo trupnelių likti.

H.

Atkaklūs rinkimai.

Krokelauskij jau trečią kartą žmonės dideliu balsų daugumu launinku išrinko Zakarevičių, bet valdžia jo vis dar netvirtina. Ar užtvirtis jį, ar dar ir ketvirtą kartą reikės rinkti — vienas Dievas ir gal valdžia tegal žinoti. Kodel valdžia Zakarevičiaus netvirtina — sunku žinoti. Zak. buvo susipykęs su pirm buvusia policija. O policija kiekvieną sau neištikimą žmogų raudonai pabrėžia. Taigi gal ir Zak. Simno policijos pirmtakunų išraudonuotas? Taip pat Zak. yra „naujos mados“ ir nepaseks-alaus stiklo, kas aludininkams labai baisu. Simno aludininkai ir prikalbinėja krokelauskiečius Zak. nerinkti, išanksto perspėdami, kad neuztvirtis.

Nedaurabas.

Nedoras paprotys. Šilėlės (Ras. ap.) apylinkėj pas kai kuriuos ukininkus yra labai blogas paprotys. Ukininkai, samdydami šeimyną, duoda tiems algos tiek, kiek samdininkai reikalauja. Bet paskui, kai ateina metų galas, tai tokiems ukininkams pasirodo labai skaudu širdyje. Todėl jie prieš Kalėdas stato samdininkams įvairių žabangų, pradedant jų neapkęsti, barti, kai kurie ir mušti, norėdami, kad samdininkas nuo jų išeitų ir paliktų savo kruvinu prakaitu uždirbtą skatiką. Samdininkas kenčia kartais ir pasiseka iškentėti, atimti savo kruvinu prakaitu uždirbtą skatiką, bet kartais pasiseka ir

ukininkui išvyti iš savo namų samdininką. Tokiu budu, nereikia algos mokėti. Lokistaitis.

Stumbriškis.

(Panevėžio ap.)

Gruodžio 23 d. valsčiuoj buvo viršaičio rinkimai. Raštininkas buvo pastatęs kandidatą senąjį viršaitį Puziną, kuris, teisybę sakant, rodas ir geras žmogus, bet raštininkui dar geresnis, nes apie valsčiaus reikalus nė kiek neišmano. Užprotestavus valstiečiams, kad raštininkas neturi tiesos stautyti kandidato, vienas neišmanėlis, raštininko bičiulis, buvo priitaręs raštininkui, bet abu turėjo nutylėti, nes niekas jiems nepritarė. Buvo pastatyti 6 kandidatai. Slaptu balsavimu 30 balsų prieš 13 buvo išrinktas Sodelių Sruoga, žmogus doras, buvęs raštininku metus ir baigęs 4 klases gimnazijos. Nors Sruoga teistas ir nebuvo, bet kadangi raštininkas (rusas) jo bijo, tai kažin ar jį valdžia tvirtis.

Kalvis.

Kaunas.

Kauno vyskupu paskirtas Peterburgo kunigas Karevičius, lietuvis. Išvėsią jį į vyskupus neveliau vasario 15 d.

Šviesos nekenčiantis.

Erzvilko apylinkėje (Ras. ap.) yra vienas ukininkas neva mokytas, nes, budamas jaunu, rengėsi prie 4 klasių, kad paskui į kunigų išeiti. Tas jam nepasisekė, todėl dabar mokslą skaito labai blogu daiktu ir visus nuo jo atkalbinėja ir kiek galėdamas, kliūdo jaunimui mokintis. Mat, kaip pats prie mokslo ir šviesos netinka, tai ir mano, kad mokslas niekam netinka. Visur tokių tamšos pelėdų atsiranda. B. Svajonė.

Išgėręs žuvo su veršiu.

Stripeikių (Švenč. ap.) Garnelakas nuvedė Ignalinan veršį parduoti. Nepardavęs veršio grįžo su sumuni namo. Tėvas nuvažiavo pirmyn, o sunus su veršiu nuėjo tiesiai per ežerą. Labas neišlaikė ir abudu nuskendo. Čia pažymėtinas mūsų žmonių nerangumas ir apsilėidimas. Tėvas 5 dienas nejo sunaus įieškotų. Vis laukė jo pareinant. Paskui įieškojo pusantros dienos, kol surado. Sunus velionis buvo kiek ingėręs.

Skapiškis.

(Zarasų ap.)

Pas mus apsigyveno daktaras lietuvis, kurio mes jau taip senai laukėme. Šeimyna labai pabrangė. Mergaitės nebebori eiti be 50 rub. metams algos, vaikai gi be 120 rub. ir šeiminko rubų. Javai gi pigūs. Brangūs tik gyvuliai.

P. Petronis.

Konfiskavo.

Sausio 2 d. Šeduvojoj (Šiaulių ap.) policija atėmė iš „bagamazininkų“ visus Jakavičiaus kalendorius, sakydami, kad cenzūros nėra ir blogi. Spėjama, kad tai klerikalų darbas — įskundimas ir inprrašymas „konfiskuoti“. Kunigai čia per kiekvieną pamoką keikia gerus laikraščius, o perša tik savo „Saltinį“.

Potyvis Kaune.

Jau kelios dienos atgal Kaune pasklydo gandas, kad Nemunas apie Gardiną pradėjęs ledus nešti ir kad Neris irgi jau plaukiąs. (Ties Kaunu Nemunas su Nerin susilieja). Tečiau, pačiame Kaune viskas dar ramu buvo. Tik priepat Neries intakos pradėjo Nemune rinkties kaskart daugiau ledų lyčių ir mažų-pamažu augti į platų augštoką kalną. Sausio 22 d. vanduo Nemune ir Neryje

iš-pat ryto ėmė kilti ir vidudienį jau užpuolė visus Sodo gatvės parkraščius ir Janavos gatvės gerką dalį. Iš visų pagrindžių gyvenimų gyventojai ėmė savo mantą vilkti ir kitur daiginti. O 5 val. vakare jau visa Janavos gatvė ir Ukmergės gatvės dalis plaukte plaukė. Varguoliai gyventojai jau nebespėjo savo mantos gelbėti, nors brisdami iki kelių neša neša ką tik gali iš savo butų, kuriuose jau įsiveržęs vanduo pluduriuoja. Kiti vedasi iš tvartų karves; kiaulių ir paukščių nėra ko gelbėti. Laivų, miesto valdybos pasandytų žmonėms gelbėti, pasirodė, permaža esą; užplūt vandens butų gyventojai varžosi dėl tų laivų, kiekvienas savo skurliūs nori gelbėti. Dauguma darbininkų grįžta iš darbo ir pamatę, kas darosi, nuliusta. Jau jiems pervėlu savo mantą gelbėti. Moteris balsiai randa. Septintą valandą vakare Ukmergės gatvė vanduo pasiekia liaudies namus. Janavos gatvėje tuo tarpu jau visos trobos vandenyje. Pagrįžę iš fabriko darbininkai, nė vaikų savo neranda. Vaikai išbėgęję tėvų nesulaukę, kai tik vanduo kilti buvo pradėjęs. Raudančius tėvus ramina kaimynai, kurie matę, kaip jų vaikai gelbėjosi. Kiti vaikai patys ima grįžti iš miesto. Vanduo vis kyla ir kyla. Lytis plaukia, nešdamos su savimi jau iš kitur daugybę lentų ir šiaip visokių medžių gabalų. Matyti, kad jau pirmoje vietoje jie žmonių trobas ardo, žmonių vargą didina.

Paskui gautos telegramos, kad patvynis atsitiko ir žemiau panėmuniu, kitame lietuvių mieste — Klaipėdoje, jau už Prūsų sienos. Apskritai gi, gauta iš įvairių Lietuvos vietų žinių apie potvynius. Vis tai padarė jau kelinta dieną besitęsiantis atodėriškis.

Sumušė sargybinį. Traupės (Ukm. ap.). Sausio 7 d. važiuojančią keliu moterį už-

puolė sargybinis. Moteris, kiek tik galėdama, mušė arklį ir išbėgo. Sargybinis besivydams vis gręšė nušauti ar nudurti. Jis, matyt, norėjo tą moterį išgėdinti. Kai tik moteris spėjo įvažiuoti Traupės dvaran, dvaro žmonės tuojuo puolėsi ir smarkiai sumušė sargybinį. Ant rytojaus atvažiuo uriadninkas dvaran rašyti protokolo. Jis sako, kad sargybinui išmušti dantis ir išlaužta ranka. Moteris iš baimės susirgo; jos vyras sargybinį ketina paduoti teisman.

Antanukas M. („Liet. Ukin.“)

žydų išeivybė.

1913 m. iš Vilniaus gub. išsidadino 1982 žydai; 409 daugiau, kai pernai.

Kaunas.

Neleido „Dainai“ vaidinti „Žmogūdzijų“ (n.)

Karo biplanai vėl ima skrajoti orui atsilus. (n)

Lietuvis Gerdvilis netrukus atidarys čia savo aptiekos sankrovą. (n)

Potvynis.

Iš visos Kauno gubernijos gaudama žinių apie nepaprastą vandens pasikėlimą upėse. Daugybėje vietų nuplauti ir nunešti tiltai. Tarp Užvenčio, Luknikų ir Beržonio (Šaulių apskr.) nė pačtas nebevažinėja. Kitose vietose jei ir važinėja, tai tik vargai, negalais. Policijai įsakyta, kiek galima, padėti pačtoriams laiku siuntinius gabenti.

Pačtorius paskendo.

Sausio 22 naktį netoli Pasvalio (Pan. ap.) Istros upelyje paskendo pačtorius, vežęs laiškus ir kitus raštus. Nei pačtorius, nei, nei maišai su siuntiniais kol-kas nesurasta. Arklį dar gyvą iš vandens ištraukė.

Liepojuos.

Šiomis dienomis sugrįžo iš Amerikos garlaivis „Kursk“ ir parvežė 443 žmonės. Tuo pačiu pačiu laiku Amerikon iškeliavo 500 žmonių.

Iš mokyklų gyvenimo.

29 Liepojaus pradedamose mokyklose suskaičyta sausio 14 d. viso labo 2,630 vaikų: 1863 latviai, 260 vokiečių, 216 lenkų, 202 rusų, 84 lietuviai, 83 žydai, 2 estai ir vienas osetinas. Latviams pavesta 20 mokyklų, rusams 6 ir vokiečiams 3. Vaikai kitų tautų mokosi drauge su rusais.

Peterburgas.

Sekmadienį, sausio 26 d., Peterburgo Lietuvių Mažturčių Susiėlpimo Draugija apvaikšėjo 10 metų savo gyvavimo jubilėjų. 9 val. ryto Katedros bažnyčioje (1 ji Rota N 11) buvo atlaikytos tam tikros pamaldos (šv. Mišios ir pusiau 10-tos pamokslas), o 6 val. po pietų Nevos prosp. N 56, b. 11 buvo visuotinas susirinkimas.

Tame susirinkime buvo duota 10 metų draugijos gyvavimo apyskaita; pasikalbėjimai ir atsiminimai, taip-pat priimami nauji nariai.

Vasario 2 d. buvo surengtas didelis sukaktuvėms paminėti vakaras. Buvo vaidinta, artistui K. Glinškiui režisieriaujant, „Amerika Pirtyje“ ir T. Daugirdo „Girkalnio Užgavėnės“.

Eksportas.

1913 m. pro Plėkiškių muitinę (netoli Aleksandravos) išgabenta į užsienį: 2,926 arkliai, 83,009 žąsės, 129,526 kitokie paukščiai, 1,330 pudų kiaulių, 7,963 negyvi puakščiai, 7,344 pudai sudytos mėsos, 366 kailiai, 148 pudai kaulų ir ragų. Tuo pačiu laiku pro Sartininkų muitinę išgabenta: 300 žąsų, 50 ančių, 65 kitokių paukščių, 3,504 pudų kiaulienos ir 6 pud. negyvų paukščių.

apiplyšęs, be kepurės, metų apie 11, vaikiukas.

Ant jo veido matėsi vargingas gyvenimas. Jis prašė drebančiu balsu aplinkinių sušelpiti jį. Niekas jam nedavė nieko ištieston rankutėn. Čia visi pavalgę, apsidėję, linksmi lakšto apie jį, juokauja, nesupranta jo... o jis, likimo nustumtas, gal kelinta diena jau nevalgęs, ne do juokų jam... Aš pasiūpinėjau kišenius, bet... nieko neradau. Žiuria — ateina mokytoja, manau, sušėlps. Taip ir įsikabino vaikiukas ir rankovę. Kaip jis jos meldė sušelpiti, nei pasakyti negalima. Ji gi jį glamonėja savo žvilgsniu... glostymu jo apžėlusius galvutės... ir tiem. Net ašaros per jo veidus bėra. Jis, regis, nori pasakyti: „Tu, turtuole-beširdė! tu mane glamonėjai... ne tas man dabar reikalinga. Duok man kelias kapeikas, matai aš nuogas nevalgęs, ineik mano padėjiman. Tu nesušėlpsi, kitas, aš badu numirsiu...“ Bet ta jo nesupranta ar nenori suprasti. Nori eiti. Vaikiukas dar labiau meldžia, pilnomis akimis ašarų, bučiuoja jai tai ir rankovę, tai ir ranką ir sako: „Nejaugi tavo tokia geležinė širdis, kad tu neatjauti? Gal tu visko pilna, nematai vargdieinio gyvenimo? Matai jo gyvenimas! Jis puolė prieš tave, kad valandėlei gyvenimą palaikyti, nors tau lygus, kaip jo žmogus. Tau skyrė likimas sočia kol-kas gyvenimu būti, užtat tu jo nepažįsti; vargdieiniui jis gerai žinomas...“

Malunų užmūsta.

Alsėdžiuose (Telšių apskr.) valstietis Petras Mačernis turi maluną, kuriame yra labai prastas intaisymas maišams kelti. Prie to maišų kėlimo neseniai buvo priglostyma jo apžėlusius galvutės... ir tiem. Net ašaros per jo veidus bėra. Jis, regis, nori pasakyti: „Tu, turtuole-beširdė! tu mane glamonėjai... ne tas man dabar reikalinga. Duok man kelias kapeikas, matai aš nuogas nevalgęs, ineik mano padėjiman. Tu nesušėlpsi, kitas, aš badu numirsiu...“ Bet ta jo nesupranta ar nenori suprasti. Nori eiti. Vaikiukas dar labiau meldžia, pilnomis akimis ašarų, bučiuoja jai tai ir rankovę, tai ir ranką ir sako: „Nejaugi tavo tokia geležinė širdis, kad tu neatjauti? Gal tu visko pilna, nematai vargdieinio gyvenimo? Matai jo gyvenimas! Jis puolė prieš tave, kad valandėlei gyvenimą palaikyti, nors tau lygus, kaip jo žmogus. Tau skyrė likimas sočia kol-kas gyvenimu būti, užtat tu jo nepažįsti; vargdieiniui jis gerai žinomas...“

Pagalios mokytoja išsiluosavo iš vaiko ir nuėjo savo keliu. Jis

Ir vėl dvaro darbininkai plėšikai.

Pirmose sausio mėn. dienose užpuolė dvarininkę Antaną Čaikovskį keliu einantį iš Čekiškės (Kauno apskr.) miestelio, Alfredo darbininkai: Stanislovas Šilūnaitis, Jonas Mackevičius ir Petras Valaitis. Primušė jie Čaikovskį, atėmė dar iš jo 60 rub. Visi plėšikai suimti.

Zarasai.

„Viltis“ rašo, kad sausio 25 d. atvažiuo čia laukiama iš Kauno komisija tardyti nesusipratimų, kilusių tarp vietos lenkų ir lietuvių. Komisija susidedanti iš kunigo Skvirecko ir Paecvičiaus.

Nauji žemės tvarkomosios komisijos darbai.

Žemės tvarkomoji komisija ketina šiemet užsiimti ir nedegamųjų trobų statymu Kauno gubernijoje. Visu-pirm bus tokios trobos statomos Sigirų akalioje (Kauno apskr.) Ketinama čia net 11 tokių trobų pastatyti. Paskui busių tokie-pat dveji namai statomi Gaimošių akalioje (irgi Kauno apskr.). Darbą prižiūri inžinierius Skrinnikovas ir inžinierius Volodinas.

Garų sugauta.

Litkiškių sodžiaus (Anykščių par., Ukmergės apskr.) vagrdinė Ona Kraupelienė, gavusi sykį medžių iki sočiai, taip prikureno savo trobelę, kad kaimynai ją rado ant rytojaus negyva, garo sugauta.

Del žemės.

Papildęs parapijoje (Zarasų ap.) Tauniunų sodžiaus ukininkai broliai Jokubas, Motiejus ir Jonas Kučinskai jau senai pykosi del žemės. Nuo-pat tėvo mirties tam-pėsi jie po teismus, tai vienas, tai antras, tai trečias laimėdami bylą, tai vėl pralaimėdami, bet niekaip negalėdami tėvo palikimo pasiskirstyti. Neseniai vėl, kaip dažnai tarp jų atsitikdavo, susivaidijo: du broliu užpuolė mušti trečią Jokubą ir taip jį primušė, kad tas ketvirtą dieną pasimirė. Kaip girdėti, Tauniunų sodžiuje tokie vaidai ne pirmiena. Daug yra čia giminių ir brolių, susipykusių vis del žemės.

Tad svarstoma buvo 1914 metais sąmata. Paskirta pinigai „Savaitraščiui“ leisti, be to mėnesiniam laikraščiui, kuris turės eiti lietuvių bei vokiečių kalboms, bei tuo tarpu kokiame poemų rinkineliui. Sąmata inplaukoms ir išlaidoms patvirtinta ant 3,000 markių. S. K.

Naujas kalėjimas.

Vyriausioji kalėjimų valdyba pranešė Kauno gubernatoriui, kad ji leidžianti statyti naują kalėjimą-areštą Rokiškij (Zarasų apskr.).

(„Liet. Žin.“)

Iš Prūsų Lietuvos.

Draugijos „Spaudos“ steigiamasis susirinkimas vasario 8 d. 2 val. po pietų Tilžės Jokubinėje buvo lankytas apie 20 žmonių, žymesnių Tilžės bei Prūsų Lietuvos lietuvių. Susirinkimą atidarė Stilgorus trumpai paaiškindamas draugijos reikalingumą. Musų spauda ligšiol buvusi, mažomis išimtimis, vokiečių rankose. Nors negalima sakyti, jog tieji mums būtų labai priešingi buvę, vis delto, žinoma, jiems daugiau negu musų reikalui turėjo rupėti pačių „biznis“. Taigi norėdami toje srityje permaining, turime paimti savo reikalus į savo pačių rankas. Jau praėjusiųjų metų pabaigoje sustojo Tilžėje keli žmonės, sudarė „Spaudos“ komitetą ir ėmė leisti „Liet.-Vokiškąjį Savaitraštį“ vien lietuvių kalba, pavadindami jį „Prūsų Lietuvos Savaitraščiu“. Bet reikią pasirūpinti leisti netiktai tajį, bet ir daugiau raštų, pav. kokį nors periodinį raštą drauge su vokiečių kalba, o ir atskirų knygų Prūsų lietuviams. Lengviau tat atliekama pritraukus prie darbo platesniajį susipratusiųjų visų visuomenę. Tad ir žmonės veikia įtikėsią, kad čia ne kieno-nors „biznis“, bet rimtas lietuvių kultūros darbas.

Paskui, parinkus to susirinkimo vedėjus, tuojuo imta vykdyti paskelbtąjį dienotvarkę. Paskaityta „Komiteto“ išdirbtieji įstatai ir paaiškinta, jog tolimesniam susikalbėjime dalyvauti, o ypač balsuoti galėsią tik tie, kurie pirma įsirašysią draugijos nariais. Padarė tat tuojuo iš susirinkusiųjų 13. Įstatai tapo su maža pataisymų patvirtinti. Valdybon išrinkti beveik vienbalsiai pirminkais: Jagomastas iš Trakeninkų bei Palaviks iš Gausų, raštinkais: Symonaitis bei Gudaitis, kasininkais: Subatis bei Mikolaitis, o spaudos komisijos nariais — Stiglorus bei Jagomantas, visi iš Tilžės. Rinktieji sutiko. Be minėtųjų dviejų spaudos komisijon priklausio „Savaitraščio“ redaktorė Raisukytė, kuri tapojuo tuomi sutiko.

Tad svarstoma buvo 1914 metais sąmata. Paskirta pinigai „Savaitraščiui“ leisti, be to mėnesiniam laikraščiui, kuris turės eiti lietuvių bei vokiečių kalboms, bei tuo tarpu kokiame poemų rinkineliui. Sąmata inplaukoms ir išlaidoms patvirtinta ant 3,000 markių. S. K.

Iš Latvijos.

Liaudies konservatorijs (A. Dambrovskio) sausio 26 dieną latvių salėje buvo surengus 8-tą liaudies dainoms įvairiųjų opjap koncertą del jaunimo, pasvėstą liaudies dainoms įvairiose kalbose ir įvairių tautų (rusų, ukrainiečių, latvių, lietuvių, estų, francuzų, vokiečių, anglų, italų, žydų ir kitų). Svetimtančiams, kurių buvo prisirinkus pilnai pilna didelė salė, ypač patiko chorų dainos. Lietuvius atstovavo Pažalpos d-jos choras, p. Visockio vedamas.

Atsargos kareiviai 1911 ir 1913 m. apmokiniui ant 4 savaitių Augščiausia paliepta sušauti šiemet iš visos Rusijos apart Vislos gubernij.

Gertuvėms pilną boikotą pataria apskelbti „Dv. Vestn.“ savo numeryje 19-me. Nebus gėrėjų, nebusių ir gertuvių. Padidės tada žmonių gerovė, sutvirtės sveikata ir apšvieta, pakils visuotinoji kultura.

Proklamacijos Rygos Politechnikos Institute buvo išmėtytos šiomis dienomis, kaip rašo vietos laikraščiai. Proklamacijos, išleistos Peterburgo soc.-dem., skatina studentus prisidėti prie darbininkų organizacijų.

Visuotinoji Rusijos antroji olimpiada Rygoje rengiama šiemet nuo 6—17 liepos. Programas susidės iš visokių sporto šakų, kaip iš sunkiosios ir lengvosios atletikos (imtynių), mankštavimo, šaudymo, važiavimo ant dviračių.

Liepojuos.

Seniaus policija nespėdavo konfiskuoti laikraščių, kurie budavonurodomi Peterburgo cenzuros. Dabar liepta iš bagozo stoties nebeišdavinėt laikraščių, kol policija jų neperžiūrės. Tokiuo budu po Naujų Metų liko jau konfiskuota 5 pudai įvairių Peterburgo laikraščių.

Revelis.

Čia konfiskuota N 3 žurnalo „Kilk“, leidžiamo estų kalboje, už tikėjimo išniekinimą. Areštas liko užtvirtintas teismo valdžios ir redaktorių — leidėjas patraukiamas atsakomybėn.

(„Rygos Garsas“.)

Iš Rusijos.

ADVOKATŲ PROCESAS.

Tapo patraukti atsakomybėn 83 Peterburgo advokatai už dalyvavimą išnesime rezolucijos Beiliso byloje. Tuos advokatus turėjo ginti dalyvavę Beiliso proceso advokatai-apginejai. Bet vėliau paaiškėjo, kad jie negalės vesti apgynimą, nes vyriausis teismas tardytojas p. Sereda paskyrė juos toje byloje liudytojais. Advokatai Gruzenberg ir Zarudnyj turėjo paaiškinti, ar gavo Beiliso apgynėjai Kijeve telegramą su protesto rezolucija prieš Beiliso bylą nuo Peterburgo advokatų, o taipgi — kokiose aplinkybėse buvo gauta šita telegrama.

LIENOS SKERDYNIŲ VEIKĖJAI.

Vals. Dumojė (Peterbos) paplito gandas, kad Lienos skerdynių „gerojus“ žandarų rotmistras Treščenkov, manąs tapti dvasiškiu. Pranešama, kad jis paeina iš dvasiškių ir dabar, neturėdamas ką veikti, rengiasi prie kvotimų ant dvasiškio (popo). Lienos aukso kasyklose tapo sušaudyta apie 250 darbininkų balandžio 17 d. 1912 m.

DVASIŠKIŲ PENSIJOS.

Neseniai, pirminkaujant Peterburgo stač. mitropolitui ir dalyvaujant ober-prokurorui Sableriui ir visiems sinodo sąnariams atsibuvo posėdis apsvartymui klausimo kaslink aprūpinimo dvasiškijos bei nustatymo jiems pensijų. Tapo pranešta, kad vidutinėškai bažnytkieimi dvasiškis turi metinės inplaukos 1400 rublių. Sinodalika komisija, kuri pirmaus apsvartė tą dalyką, nustatė šitokias pensijas: **beveik 900**

FELJETONAS

ŽIURINT IŠ ŠALIES.

Rodos ketvirtame „Laisvės“ numeryje „Laisvės“ „vaikėzas“ (jį „Keleivis“ taip apkrikštijo) šnekėdamas apie baltimoriečių streiką pasakė maždaug šitaip: „Vienybė Lietuvninkų“ apie sindikalizmą tiek tesupranta, kaip kiaulė apie mėnulį“. Juk puikiai užvažiuota... „Keleivis“ skelbia žmonėms, kad jie paeina iš beždžionių. „Laisvės“ vaikėzas matomai lietuvis išveda iš kiaulių; nes ir jis pats kiaulė nebuves, kaip gi galėtų žinoti, kad kiaulė nieko nesupranta apie mėnulį?

„Laisvė“ skaitant taip ir matosi, kad jos vedėjas yra didis „kiaulalogijos“ žinovas, nes ten netrukta riebių kiaulizmų. Skaitai žmogus ir nori tuojuo vandens gert, kad nuo per daug riebių žodžių širdis nesupyktyt... Kiti laikraščiai pasirenka, kur gražnesnis dalykus dėt į laikraštį; turbut bijo arba pavydi, kad proletariatas nenutuktų... „Laisvė“ gi „susipratusių“ darbininkus vaizina vien riebumais.

Grįžkime dar prie tų diskusijų apie Baltimorės streiką.

„Pirmyn“ Baltimorėje per streiką tiek reikė, kai tas kudas veršis prie skerdyklų Chicagoje. Prie skerdyklų yra tokis kudas veršis. Kai atvaro iš kitur

veršius, tai tie tokiu lieptu nenori lipt agstyn. Atvaro tą seną, kudą veršį — tas bėga į viršų ir užlipęs užsisuka į tam tikrą jam padarytą būdukę, o jaunieji pasėkė tą kudąjį veršį esti visi sudrudžiami ir skerdyklas. Grigaitis nuvažiavęs į Baltimorę irgi inkaitingū žmoneles norėdamas streikais nubankrutyt kapitalistus ir privargint darbininkus, kad tokiu budu atrakpštyt artyn socializmą. Kuomet pamatė, kad nesupratę žmonės subėgo ant paskerdimo, tai tas senas, kudus veršis—Grigaitis užsisuko į būdukę... Jei tam netikit, tai paimkit šeštą numerį „Pirmyn“ ir pamatysite.

Gyvendamas Baltimorėje Grigaitis vis skaitė „lekcijas“ apie klasių kovą — dabar baltimoriečiai klasių kovą praktikuoja su plytomis... Pamėgino baltimoriečiai ir internacionalizmą praktikoje, nes italėms paaukavo apie 20,000 dolarių. Kasžin, ką jie už tai gavo nuo jų... **Baisusis.**

TIKRA GYVENIMO AUKA.

Vieną gražų rytą ėjan gimnazijon. Beeinant gimnazijos sodnuo mano atidą atkreipė gauja mokinių: Aš priejau arčiau. Ir ką paaukiau? — Viduryje jų stovėjo

toriejui — 1,200 rub., paprastam dvasiškiui — 900 r., dekanui — 540 rr. ir psalomščikui — 360 r. Galop tas klausimas bus įneštas ministerių tarybon.

PRIEŠ IŠKILMĖS SEVCENKOS PAMINĖJIMUI.

Kovo mėnesyje mažrusiai rengia iškilmes paminėjimui garsaus savo poeto Taraso Ševcenkos. T. Ševcenko gimė kovo 9 d. 1814 m., o mirė kovo 10 d. 1861 m. Jis buvo baudžiauninko sunus, bet paskui tapo išpirktas; mokinioi įvairiose mokslo srityse. Didžiausias iškilmės turi atsitikti Kijeve. Tas, žinoma, labai negeistina rusų juodašimčių. Taigi jie, „rusų tautos sąjungiečiai“, tariasi su Kijevo mitropolitui Flavianui apie uždraudimą dvasiškiams dalyvauti šitose iškilmėse, kurias, anot jų, rengia „mazepincai“ bei pasekėjai stačiatikių bažnyčios didžiausio priešo. Kartu su „sąjungiečiais“ veikia ir mokslo apskričio globėjas Derevickij. Jis išsiuntinėjo cirkuliarą, kuriame tvirtina; kad Ševcenko savo dovana bei gabumu neužsitarnauja, idant tose iškilmėse dalyvautų mokyklos. Todel jis prisko visai nepertraukti laike už iškilmių mokslo ir nedaleisti platinti jubilėjinės literatūros. Piet-vakarinio krašto viršininkas Trepov apsilankė Peterburge, idant gauti tenai tam tikras instrukcijas kaslink Ševcenkos jubilėjaus iškilmių.

FUTURISTO VADO LEKCIJA.

Kiek laiko atgal Maskvoje atsilankė garsus futuristų vadas. Marinetti, iš Italijos. Politechniško muzėjaus ruimingoje audito-paaiškino, kas tai yra futurizmas rijoje laikė jis savo lekciją. Jis ir kaip jį dauguma klaidingai supranta ir persekioja tos naujos srovės skelbėjus. Štai kaip skamba viena jo frazė: „Ekstravagantiškumas — tai kvailystė, pašaliniai suerzintos jaunuomenės apsiereikimai; visa svarba užsiveria „fiziologiskame optimizme“, toje kas vadovauja visus tikrus futuristų prie dabarties ir ateities, ristus.“ Marinetti nesigilino i futuristų teorijos smulkmenas ir nedaėjo prie kraštutinių jos išvedimų. Jo prakalba buvo labai gyva ir indomi. Didžia klausytojų minia daug kartų pertraukė jo kalbą delnų plojimais, o ypač trukšmingai plojo pasibaigus lekcijai. Marinetti pasirodė esąs labai gabus kalbėtojas; jo lekcija — tai skelbimas meliš prie gyvenimo, tai optimizmo apologija. (Savo laiku supažindinsime „V. L.“ skaitytojus su futurizmu atskirame straipsnyje).

APIE ATŽAGAREVIŠKOS LITERATūros PLATINIMĄ.

Darbiečių grupė įnešė V. Dumon paklausimą, atkreiptą i vid. dalykų ministerį, kaslink priverstino atžagareviškos literatūros platinimą tarpe plačiosios liaudies. Tenai pasakyta, kad tas daroma sulig paliepimo dešiniųjų organų administracijoms. Privedama keli pavyzdžiai; ypač uoliai platinama Puriškevičiaus kniga apie Romanų giminės viešpatavimą. Klausama — „ar žino vadaus dal. ministeris, kad tuli gubernatoriai — Kijevo, Vladimiro, Kursko, Kauno ir tt. eina prieš įstatymus apdėdami gyventojus mokesčiais naudai atžagareviškos spaudos“ ir tt.

BAUDŽIA UŽ PASINAUDOJIMĄ SERVITUTAIS.

Minsko apskričio teismas nuterė 36 valstiečius 3 mėn. kalė-

jimo už ganyną Čapskio miškuose. Valstiečiai teisinosi tuo, kad tie miškai esą servitutais.

RUSIJOS VALDŽIA IR LAIKRAŠČIAI.

Valdžia labai tankiai konfiskuoja ir baudžia pirmieiviskus laikraščius. Taip sausio 22 d. (s. k.) visai uždrausta spausdinti (uždengta) 6 laikraščiai. Du uždengtųjų laikraščių redaktorius gavo po 2 metu kalėjimo, vienas — 1 meta; vieną kalėjiman pasodino dar ligi teisumui. Irkutske nuteisė vieną red. 4 mėn. už tai, kad jis išpeikė šventiko (popo) kalbą, 5 mėn. nuteisė „Besarabijos“ laikr. red. už perspausdinimą iš kito laikraščio irgi šventiko kalbos; 300 r. nubaudė latvių laikr. „Gyvenimo Atbalsiai“ už ligonių aprašymą ir dar 8 laikr. nubaudė įvairiomis bausmėmis.

VAKARAS / MICHAILOVSKIO PAMINĖJIMUI.

Sausio mėn. sukako 10 m. nuo mirimo garsaus rusų publicisto, sociologo ir kritiko Nik. Konst. Michailovskio. Jis gimė 1842 m. Michailovskis buvo platinimojas idėjų Černiševskio ir Dobroliubovo. Jis išvedė rusų inteligentiją iš siauraus individualizmo ant visuomeniško kelio. Jis, kartu su Lavrovu, gali skaityties rusų socializmo prateiviu. Taigi, paminėjimui 10 metų sukaktuvių nuo jo mirties buvo surengtas pui kus vakaras, kuriame dalyvavo daugelis profesorių bei mokslo žmonių ir šiaip publicistų. Buvo pasakyta daug karštų prakalbų ir perskaityta keletas indomųjų pranešimų. N. K. Michailovskio sunus, Rygos miesto teatro artistas, artistiška perskaitė ištrauką iš romano „Oladuškino karjera“. Jam padaryta karšta ovacija.

PASPORTŲ KLAUSIMAS.

Nesenai V. Dumoje buvo plačiai svarstomas pasportų klausimas. Daug kalbėta apie užrubežinius pasportus. Gan plačiai apie pasportų sistemą bei jos nenaudingumą kalbėjo liet. atst. M. Yčas.

Korespondencijos.

CT. BROOKLYN, N. Y.

Vasario 21 d. „Vyturėlio“ dra. jai pastatė ant scenos St. James Auditorium, ant Jay gt., Miko Petrausko operetę, „Kaminakrėtis ir Malunininkas“. Vakaras nusisekė vidutiniškai. Buvo tuli nedatekliai.

Daugelis iš artistų neturėjo tinkamų drabužių. Ypač netinkantiai buvo apsiirengęs kaminakrėčio sunus Pransys (P. Rimkus), malun. dukterė Teklytė (E. Kancieriūtė) ir malunininkas (A. Kvederas). Kaminakrėtis (K. Kriauciūnas) nesilaikė savo gestų tada, kada jie buvo reikalingi Dainos išėjo pušėtinai gerai. Tik duetas Teklytės su Praniu — kiek silpniau. Artistai daugelyje vietų dadejo savo žodžių, — gal todėl, kad veikalas išrodytų ilgesnis. — Teklytei (E. Kancieriūtė) buvo įteiktas gražus gėlių buketas.

Galima buvo tikėtis, kad tas veikalas bus suloštas geriau, nes brooklyniečiai yra žinomi kaip geri artistai ir dainininkai.

Publikos buvo virš 200 ypatų. Pasibaigus lošimui, buvo šokiai.

MASPETH, N. Y.

Vasario 14 d. atsibuvo puikus vakaras, parengtas L. U. Klubo. Norint oras nebuvo puikus, bet žmonių susirinko pušėtinai. Pirmiausiai buvo monologas — „Kaip aš atkeliavau i Ameriką“ ir „Kaip aš apsiavedžiau su savo pačiais“; lošė S. Vaičekauskas, kuris atliko visai puikiai. Paskui buvo perstatymas gana juokingos komedijos — „Jaunavedžių pirmoji naktis.“ Lošė K. Jankauskiūtė, J. Miškelionas, M. Byla ir R. Kručas — nusisekė vidutiniškai.

Galop buvo atloštas dar vienas monologas — „Girtuoklis.“ Paskiau prisidėjo šokiai, kurie traukėsi iki vėlybai nakčiai.

Taigi ir Maspethe ima išlengvimo jaunuomenė susiprasiti ir ima darbuotis dailėje, ypač daug priegelbsti L. U. Klubas. I. Borkus.

ELIZABETHPORT, N. J.

Vasario 22 d., atidarant naują liet. parapijinę svetainę, veiklesnieji parapijoniai buvo, surengę puikų koncertą.

Pirmiausiai tapo atliktas tautiškas himnas — „Lietuva, tėvynė mūsų“. Paskiau vietinis klebonas Žindzius pasakė trumpą prakalbą. Iš dalyvavusių atliktame koncerto programo ypač gerai sudainavo M. Karužiūtė iš Philadelphiajos (pianu palydėjo L. Karužiūtė) — „Rudens lapai“, „Aria iš operos Le Nozze di Figaro“, „Aria iš operos Il Barbiere di Siviglia“ ir „Tykiai Nemuneis teka“; labai malonu, kad p-lė M. Karužiūtė dalyvauja liet. koncertuose ir duoda progą lietuviams pasigerėti jos artistiška išlavintu ir gražiu balsu. Artistiška skambino ant piano jos sesuo, p-lė Laura Karužiūtė; ji atliko: „Hungarian dance“ ir „Papillon“. Gan gerai sudainavo p-lė A. Kancieriūtė — „Kaitink šviesi saulute“, p. P. Rimkus — „Una fortiva“, ir „Sirdelė moterų“ ir p-lė Marė Baubliūtė — „Aria iš La Traviata“ ir „Su nakcialy“. Maloniai buvo atliktas duetas — „Skambančios stygos“ (p. A. Kvederas ir p-lė Mileriūtė) ir trio „The Maiden's Wish“ (A. Kancieriūtė, R. Mileriūtė ir J. Virdrinskiūtė). Gerai taipgi sudainavo vieną-kitą dainelę Šv. Cecilijos choras.

Taigi pirmas koncertas nusisekė visais atžvilgiais gerai, nes ir žmonių buvo prisirudę pilnutėle svetainė, — gera pradžia.

Reikia pažimėti, kad nauja parapijinė salė labai graži ir ruiminga ir daro malonų įspūdį. Dabar vietiniai lietuviai turės pilnai tinkamą vietą viešiesiems susirinkimams bei vakarams.

Koncertų Mėgėjas.

WATERBURY, CONN.

Vasario 15 d. atsibuvo aplinkinių SLA kuopų konferencija, kurioje dalyvavo nuo 8 kuopų atstovai. Vedėjas buvo: prez. J. Tereila iš Ansonijos, Conn., pag. A. Povilaika, sekretorius J. Žemantauskas ir J. Mikelionis iš Waterburio. Pirmas posėdis liko atidarytas 11 val. Daugelis įvairių klausimų buvo perdiskutuota; vieni klausimai bus paduoti ateinančiam seimui, kiti bus pritaikomi apskričio veikime.

Svarbiausi nutarimai, galima sakyti, šie: Nutarta turėti apskričio organizatorius, kuris rūpintųsi vesti platesnę agitaciją, tvirti naujas kuopas, kur jų dar nėra, o senasias pakrikusias, gaivinti. Taipgi laiks nuo laiko aplankys kuopas su prakalbomis, kur jos buse reikalingos. Nutarta įsteigti apskričio agitacijos reikaluose fondą. Kiekviena prie apskričio

prisidėjusi kuopa privalės įmokėti i tą fondą įstojimo po 1e. nuo nario iš kuopos išdo. Palaikymui to fondo kiekviena kuopa turės iš liuso noro pasirūpinti nors vieną sykį per metus ką-nors surengti, o pelną paskirti i agitacijos fondą. Taipgi bus priimamos ir aukos, kaip nuo kuopų, taip ir nuo pavienių.

Valdybon išrinšta: prezidentu A. Mikolauskas iš New Britain, Conn., padėjėju F. Makoveckas iš Thompsonville, Conn., sekretorium K. Kažemėkas iš Waterburio, Conn., organizatorium M. Vokietaitis iš New Haven, Conn.

Sekantis susirinkimas nutarta laikyti New Haven, Conn.; laiką paskirs pati valdyba. Susiažiamimo posėdis uždaryta 6 val. vak.

Tą patį vakarą atsibuvo prakalbos 11 SLA kuopos; tarpuose buvo dainos ir deklamacijos. Vakaro vedėjas buvo J. Žemantauskas. M. Vokietaitis iš New Haveno paminėjo tikslą atsibuvusios konferencijos. K. Balčiūnas paminėjo iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir veikimo statistikos bei apie partijas ir organizacijas; pasakė, kad kitos tautos turi kapitalistus, tai jų socialistai kovoja prieš kapitalistus, lietuviai kapitalistų neturi, tai lietuviški socialistai kovoja prieš tautą, — mat, reikia su kuo nors ar prieš ką nors iš principo kovoti. J. Tereila papasakojo apie SLA pergyventus laikus ir ką gero SLA nuveikė; jis ragino lietuvius prigulėti prie SLA, lankyti vakarines mokyklas mokyties amatų, kad pagerinti savo buvį. Apart to, kalbėtojas nupeikė socialistų vadovus, kad jie patįs nenorėdami jokio darbo dirbti, griebiasi vadovauti tamsesnius brolius demoralizuodami juos per laikraščius ir prakalbas; jauni ir gyvenimo nepatyrę iš lietuvių pribuvę vaikinai, prisiklausę tokių didvyrių prakalbų, prisiskaitę Džian Bambos „gudrybių“, liekasi tik fanatiškasis karštuoliais. Teko pasutiniai ir socialistų laikraščiams.

Kiekvienoj kalbėtojų pertraukoje buvo girdėtis iš kamų atsiliepiamai bei balso prašymai. Užbaigus prakalbas, buvo duota balsas ir kritikams, bet jie turėjo išeiti ant pagrindos, kas apsaugojo kritikus nuo įsiskarščiavimo. Pirmas kritikas bei „kankinys už idėją“ pasišokęs ant pagrindų, paleido visą kakarinę, kad girdi, „ji „Lietuva“ apšaukė šni-pu, o neprirodė to faktais. Reikalaujant publikai, vedėjas perspėjo, kad laikytusi mandagumo ir kalbėtų apie dalyką, turintį sąryšį su prakalbotomis. Kritikas atsiprasė, kad jo tokia iškalba. Truputį sušvelnėjo, bet tuojaus ir vėl pakilo iki augsčiausio karštumo laipsnio ir užbaigė „Lietuvos“ intariamais šnipais. Kalbėtojas Tereila priduria, kad tai buvo tik vienas iš tokių Džian Bambos prisiskarščių karštolūjų, apie kuriuos jis minėjęs (publika juokiasi). V. Bagdanavičius pabarė kalbėtoją už nepagodojimą socialistų.

Dar kalbėjo M. Laskevičius ir J. Vokietaitis. Galop, T. Matas pabarė abelnai visus kalbėtojus, kam jie vienį kitus peikia. Publikos buvo prisirinkę apie 150; visi gražiai užsilaukė.

Buvęs ant prakalbų.

SO. MANCHESTER, CONN.

Sausio 11 d. atsibuvusiam T. M. D. metiniame susirinkime buvo nutarta parengti kuopos lėkomo prakalbos ant vasario 15 d. Kalbėtoju buvo sumanyta pasiųsti p. V. K. Račkaušką, „Tėvynės“ red. iš New Yorko. Su kalbėtoju susižinoti buvo išrink-

tas kuopos pirmininkas, p. J. Januškeviče. Vienok p. Račkauškas delei stokes laiko atsiskakė nuo prakalbų, o savo vieton pažadėjo pakviesti p. J. Liutkauską iš Brooklyno. Bet tos kuopelės viršininkams tas p. Račkauško pasiūlyjimas nepatiko, nes, anot jų, p. Liutkauskas nieko daugiau nežinaš, kaip tik lietuviškus socialistus juodinti. Komitetas susitarė vieton pp. Račkauško ir J. Liutkauskos pasiųsti p. L. Pruseiką, „Laisvės“ red. iš Bostono. Vasario 15 d. atsibuvo tos prakalbos miesto svetainėje. Kalbėjo p. L. Pruseika apie TMD. Tarp ko kito jis ragino prigulėčius prie TMD. draugus-socialistus reikalauti nuo TMD. centro valdybos, kad TMD. leistų ne tik bepartijinius raštus, bet ir socialistiškus. Antru atvėju jis kalbėjo apie šio krašto bedarbes ir apie Burnett'o bilij. Užbaigdamas savo kalbą p. L. Pruseika kvietė publiką (buvo apie 50 ypatų) rašyties prie vietinės LSS. 214 kuopos ir išsi-rašyti darbininkiškus laikraščius.

J. Gudaitis.

SO. MANCHESTER, CONN.

Vasario 15 d. čia atsibuvo Town svetainėje prakalbos su deklamacijoms ir monologais. Prakalbas parengė vietinė TMD. 103 kuopa. Kalbėtojas buvo p. L. Pruseika iš So. Bostono. Kalbėtojas kalbėjo apie TMD. reikalus, apie apšvietimą ir iš lietuvių istorijos. Taipgi kalbėjo apie d-ro V. Kudirkos biografiją. Nurodė, kad TMD. yra vienatinė apšvietos draugija, kuri išleidžia i vairaus turinio kningas ir išdaliną jas savo nariams. Ragino rašytis prie TMD. vietinius lietuvius. Prisirašė 6 nauji nariai prie 103 TMD. kuopos, visi jau ni yrai. Pirmiaus prisirašė 2, tai i trumpą laiką prisidėjo 8 nauji nariai. Taipgi TMD. 103 kp. išnešė protesto rezoluciją prieš atėivystės Burnett'o bilij. Protestą nutarta pasiųsti tiesiog Suv. Valstijų prezidentui Wilsonui. Deklamavo šios ypatos: mergaitė J. Zokaičiūtė — „Žiema ant pievės“ ir „Jau brėkšta“, S. Zokaičiūkas — „Užtemki, saulute“, V. Gudiškis — „Caro likimas“ ir „Klebonas“, M. Galvosas — „Labora“ iš J. Lukševiče — „Atmintis žuvusiems“. Poni R. Zokaitienė sulošė monologą — „Nenuoalsi davatka“ ir V. Gudiškis — „Rusijos kareivis.“

Prakalbos, deklamacijos ir monologai, kaip rodo, žmonėms patiko. Lešų uždengimui Surinko aukų \$3.65. Per pasidarbavimą-veiklesnių lietuvių tapo atgaivinta pašalpinė D. L. K. V. dr-stė iš 10 narių, kuri buvo arti dviejų metų pakrikimo laipsnio ir užbaigė „Lietuvos“ intariamais šnipais. Kalbėtojas Tereila priduria, kad tai buvo tik vienas iš tokių Džian Bambos prisiskarščių karštolūjų, apie kuriuos jis minėjęs (publika juokiasi). V. Bagdanavičius pabarė kalbėtoją už nepagodojimą socialistų.

Dar kalbėjo M. Laskevičius ir J. Vokietaitis. Galop, T. Matas pabarė abelnai visus kalbėtojus, kam jie vienį kitus peikia. Publikos buvo prisirinkę apie 150; visi gražiai užsilaukė.

Buvęs ant prakalbų.

SO. MANCHESTER, CONN.

Sausio 11 d. atsibuvusiam T. M. D. metiniame susirinkime buvo nutarta parengti kuopos lėkomo prakalbos ant vasario 15 d. Kalbėtoju buvo sumanyta pasiųsti p. V. K. Račkaušką, „Tėvynės“ red. iš New Yorko. Su kalbėtoju susižinoti buvo išrink-

tas kuopos pirmininkas, p. J. Januškeviče. Vienok p. Račkauškas delei stokes laiko atsiskakė nuo prakalbų, o savo vieton pažadėjo pakviesti p. J. Liutkauską iš Brooklyno. Bet tos kuopelės viršininkams tas p. Račkauško pasiūlyjimas nepatiko, nes, anot jų, p. Liutkauskas nieko daugiau nežinaš, kaip tik lietuviškus socialistus juodinti. Komitetas susitarė vieton pp. Račkauško ir J. Liutkauskos pasiųsti p. L. Pruseiką, „Laisvės“ red. iš Bostono. Vasario 15 d. atsibuvo tos prakalbos miesto svetainėje. Kalbėjo p. L. Pruseika apie TMD. Tarp ko kito jis ragino prigulėčius prie TMD. draugus-socialistus reikalauti nuo TMD. centro valdybos, kad TMD. leistų ne tik bepartijinius raštus, bet ir socialistiškus. Antru atvėju jis kalbėjo apie šio krašto bedarbes ir apie Burnett'o bilij. Užbaigdamas savo kalbą p. L. Pruseika kvietė publiką (buvo apie 50 ypatų) rašyties prie vietinės LSS. 214 kuopos ir išsi-rašyti darbininkiškus laikraščius.

vestuvės, kur lietuviai suėję pušėtinai pasipešė — išlaužė net tvoras. Štai vėl vasario 21 d. buvo išmokėjimo diena. Lietuviai tą dieną apvaikščiojo paprastu budu; suskaldė vieni kitiems galvas, — net daktarą reikėjo šaukti. Daktaras išsitarė, kad jeigu lietuviai nemes gėrę, tai jie išsi-pjaus vieni kitus. „Draugas“, paminėdamas apie tai, kad lietuviai yra priskaitomi prie negeistinių ateivių, sako, kad prigulėjimas prie visokių „istų“ juos tokiąs padaro. Bet kiekvienas teisyne raštus, bet ir socialistiškus. Antru atvėju jis kalbėjo apie šio krašto bedarbes ir apie Burnett'o bilij. Užbaigdamas savo kalbą p. L. Pruseika kvietė publiką (buvo apie 50 ypatų) rašyties prie vietinės LSS. 214 kuopos ir išsi-rašyti darbininkiškus laikraščius.

J. Gudaitis.

Man vienas anglas, kuris yra gerai su lietuviams apsi pažinęs, pasakė, kad lietuviai butų geri piliečiai, jeigu jie taip negertų. Jeigu šandien mūsų kunigai mestų kovoje su „istais“, o vietoje to atkreiptų kovos kardą prieš girtuoklystę, tai lietuviai, be abejo, butų priskaitomi prie geistinių ateivių.

WILKES BARRE, PA.

Vasario 15 ir 16 dd. p. A. T. Račkauškas iš Brooklyno, N. Y., rodė krutancius bei šiaip paveiklus iš Lietuvos bažnytinę salę ant South St. Vasario 15 d. nedėlios vakare buvo tiek suėję žmonių, kad jokiū budu negalėjo visi sutipti i salę, ir apie 200 žm. grįžo namon.

Žiurint i paveiklus regi savo praeties darbus Lietuvoj; rodo jauties Lietuvoj su tėvais, broliais ir seserimis ir tik pasisukęs i salį pamatai, kad tai ne Lietuvoj esi.

Vietinis choras, vadovaujant vargonininkui, sudainavo dainelę — „Pas močiutę augau“ (Šimkaus komp.), kas labai puikiai tiko prie paveiklų ir padarė didelį įspūdį ant žiurėtojų.

Vasario 16 d., panedėlio vakare, buvo apie 300 žmonių.

Visi, kurie matė p. A. T. Račkauškos paveiklus, liko pilnai užganėdinti, nes čia randasi tokių, kurie po 20 metų yra išbuvę Amerikoje, o čia jie turėjo progą pamatyti savo gimtinę kraštą, lietuvių darbus pasilinksmimus, kaimus, bažnytkiemius, upes, o taipgi tą, kaip pakilė ukėje yra Lietuvos ukiminikai.

Reikia pasakyti, kad yra verta kiekvienam, kuris skaitosi lietuviu, nueiti ir pamatyti tuos paveikslus. Kas trokšta savo tėvynę pamatyti, lai lanko p. Račkaušo ir Danieliaus paveikslus.

Nuo mūsų miesto lietuvių tariau ačiu p. A. T. Račkaušui ir jo sandraugui p. Danieliui. J. J. N.

DONORA, PA.

Nedėlioje, vasario 15 d., buvo pas mus prakalbos, kurias parengė LSS. 8-ta kuopa. Kalbėjo S. L. A. daktaras-kvotėjas, J. Baltrušaitienė iš Pittsburgho. Kalbėtoja labai nuosekliai išguldinėjo apie socializmą ir apie šių dienų vargingą padėjimą darbininkų po kapitalizmo letena. Kvietė darbininkus prisidėti prie socialistų partijos. Toliaus apie moterų padėjimą, ko šandien moterims reikia, idant ir jos galėtų palengvinti savo sunkų buvį. Nurodinėjo, kaip jos turės lygias tie

sas su vyrais, tai tuomet, gal, kiek pagerės ir jų padėjimas, nes ir jos turės lygų balsą atsiliepti, ko joms stokuoja. „Eipogai gerai sudrožė mūsų „karžygiams“, klubų lankytojams, kazirnikams ir kitoms didvyriams, kas, žinoma, mūsų „narsuoliams“ nepatiko. Prie kuopos prisirašė 3 nauji draugai. Lietuvos Gėlė.

PITTSBURY, PA.

Vasario 8 ir 9 d. p. A. T. R. Račionas rodė čion krutancius paveikslus. Per abu vakarus lietuvių atsilankė apie dešimt simtų. Įžanga buvo 25c. Taigi iš medžiagos pusės vakarai nusisekė vidutiniškai. Kaslink krutancius paveikslų, tai galima patėmyti, kad tuli iš jų gan tamsūs bei migloti. Patys paveikslų vaizdėliai yra gana svarbūs, — ypatinai, kur p. R. parodo Lietuvos ir lietuvių kultūrišką kilmą.

Vasario 11 d. naujai susitvėrusi teatrališka kuopa sulaužė du veikalus: „Penktas prisakymas“ ir „Amerikoniškos vestuvės“. Abu šitie veikalai mūsų mieste tapo perstatyti pirmu kartu. „Penktas prisakymas“ yra paimtas vaizdelis iš 1905 m. Keletas lietuvių veikėjų susirinkę pas sodietį kalbasi, kokiū būdu galima ingabenti per rubežių uždraustą literatūrą. Tarpe šių veikėjų randasi viens juodošius, išdavikas, kuris apie visus veikėjų planus praneša Rusijos valdžiai. Užsibaigia viskas tuom, kada rubežiaus sargas, lietuvis, susipranta, nušauna išdaviką ir pats save.

Iš veikėjų ypač gerai sulaužė ukraininkas, J. Galinskas. Nors šis perstatymas neturi didelės svarbos, ypač dėl mūsų Amerikos lietuvių, bet, kadangi veikalo siužetas yra paimtas iš praėjusių atsitikimų, tai lošimas palieka ant susirinkusios publikos gerą įspūdį.

„Amerikoniškos vestuvės“ yra, matyt, nukaltos kokio gatvinio literato. Šiame perstatyme pajaukiama viskas, kas yra praktiška. Yra užgaunamą žmogaus jausmai. Pajuokiamas tautiškumas, tikėjimas, lietuvių draugijos ir ypatos. Laimė, kad čia nebuvo išjuokiamas socializmas, delei ko būtų pakilęs lermas. Buryš girtų vestuvinių šaukia: „Te gyvuoja tėvas Kazimieras — kapucinas“; ožio balsais gieda: „Kas nor Panai Marijai tarnauti“ ir „tegyvuoja mūsų tauta“. Kas lanko svetimausių teatrų, tai tikrai gali spręsti apie bjaurumą šios tragi-komedijos. Kad pas mus randasi gatvinių literatų, kurie šokių ir jiems panašius šlamstus rašo ir jais didžiuojasi; tas nėra naujiena. Bet su kokiū tikslu Pittsbury lietuvių teatrališka kuopa pasiryžo parodyti tą „veikalą“ publikai ant scenos, — arguš kas galės dasipro-tėti. Prie teatrališkos kuopos priguli bent poras rimtų vyrų, kurie visi galėjo pamatyti, kad šokie gatviniai perstatymai demoralizuoja publiką ir atgrąšina nuo viešų susirinkimų.

Po perstatymo buvo šokiai. Nuo vasario 14 d. visoj rytinėj Pensylvanijos valstijoje užstojo stipri žiema. Sniego darganos už bėrė kelius, ir per 20 valandų negalėjo bėgioti gatviekariai.

J. J. Svatis.

ATHOL, MASS.

Vasario 21 d. „Šv. Kaz. Pilnų Blaivininkų Draugija“ parengė vakarą su perstatymu — „Dėgtinė“. Vakaras buvo gan malonus; jo programos, apart „Dėgtinės“, dar buvo pamargintas dainomis, deklamacijomis ir mažų vaikučių žaidimėliais.

Pirmiausiai, po perstatymo,

jaujų mergaičių ir vaikinių choras padainavo dvi dainas: „Vos tik mėnulis“ ir „Garnys“. Dainos buvo atliktos gerai. Potam sekė deklamacijos, kurios irgi nusisekė gerai. Ypač malonu yra pastebėti tą, kad ir čion gimis jaunimas gan skaitlingai dalyvavo šiame vakare ir pavyzdinai atsizymėjo savo atliktomis deklamacijomis bei dainutėmis. Iš čion gimio jaunimo p-lė M. Andriulianaitė puikiai padeklamavo šias eiles: „Lelija“, „I lietuvi“ ir „Artyn, broliai“. Taipgi dar padeklamavo keletą eilučių mažos mergaitės (8—9 metų amžiaus), kurios malonų darė įspūdį klausytojus. Potam dar, per du atvejus, merginų ir vaikinių choras padainavo 8 dainas, kurios irgi buvo atliktos gerai. Ypač malonų darė įspūdį šių merginų-dainininkių lietuviški rubai. Monologai: „Girtas grįžta iš karčemos“, „Skurdas-vargas“ ir „Namų šeiminkė“ taipgi buvo atlikti puikiai. Abelnai imant, vakaras pilnai nusisekė.

A. K. L.—s.

LAWRENCE, MASS.

Paskutiniu laiku, iki užgavėnių, kas savaitę atsibudavo po 5-8 vestuves. Kaip but malonu, kad vestuvėse susirinkusieji padoriai ir naudingai praleistų laiką; kad daugiau jose būtų kalbama apie jaunavedžių kiltus darbus, apie jų ateitį ir apie tai, kaip mus ateinančią gentkartę pakelt susipratime augščiau ir kaip inkvėpt lietuvių sunams ir dukterims tautišką dvasią. Žinoma, atsiranda ir pavyzdinų vestuvių, bet labai labai retai.

Tankiai pasitaiko girdėti, kaip merginos išmėtinėja vaikiniams, kad jie veda netikusį gyvenimą, girtuokliauja, lošia kortomis ir paleistuvauja; vaikiniai gi išmėtinėja, kad merginos veda tik tuštų gyvenimą, pataikauja vyrams, neturi jokio supratimo apie šeimynišką gyvenimą ir po apšvedimui moka tik gerai su alaus „dinerke“ apsieiti. — Reikia tik ant to pažvelgti, o pamatysime, kad vyrai visad yra kaltesni, nes moteris stengiasi intikti vyrams ir greit prieš juos nusileidžia.

Kelios savaitės atgal vietos jaunomenė tarėsi susiorganizuot bei sujungti draugiškais ryšiais, bet dabar vėl apie tai nieko neįgirdėt, — nejaugi visi sumanymai dingę? — Laikas but mūsų jaunimui susiprasti ir eiti išvien apšvietos bei blaiybės keliais...
Gailiųjų Jonas.

WORCESTER, MASS.

Vasario 15 d. Petro Armino teatrališka kuopa sulaužė penkia-veiksmų gyvenimo vaizdelį „Žmogūdziai“. Visi lošėjai atliko savo roles gana gerai. Bet ir veikalas geras — jame atvaizdintas netikės bei suiręs šeimyniškas gyvenimas. — Žmonių vakaran susirinko nedaug, nes buvo didelė audra. Kaip girdėjau, veikalą manoma dar kartą pastatyti ant scenos. Garbė P. A. teatr. kuopai už pasidarbavimą!..

Aimanuotojas.

CAMBRIDGE, MASS.

Vasario 15 d. TMD. 55 kp. buvo surėngusi vakarą su gan indomiu gogramu. Vakaran susirinko stebėtinai daug žmonių, apie 500 ypatų, net sėdinių svetainėje neužteko — daugelis turėjo stovėti. Vakaro programos susidėjo iš dainų, deklamacijų, monologų ir prakalbų.

Čv. Cecilijos choro vedėjas, p. A. Kasparavičius, puikiai paskambino ant piano, kas labai pasidarbijo publikai. — Paskiau p. H.

M. Gerry kalbėjo apie tėvynės meilę (angliškai). Kalbėjo jis įspudingai ir nuosekliai, ir, kurie suprato, tiems jo kalba patiko. Savo prakalbą užbaigė šiais žodžiais: „Tas ne žmogus, kuris negerbia savo tautos.“ — Šv. Cecilijos choras puikiai padainavo „Sudiev, Lietuva“ ir „Kur bėga Šešupė“. Dainos, matyt, padarė gily įspūdį ant klausytojų, nes dainininkai keletą kartų buvo iššaukti ant pagrindų. P-as J. Gedraitis atliko labai juokingą monologą apie moterų lygias tiesas, kas suteikė publikai saldaus juokio. — Toliau p. Jankauskas kalbėjo apie Lietuvos istoriją; jo kalba buvo aiški ir turtinga. — P-as A. Baranauskas parodė savo vikrumą — visokios rūšies išsivartalojimą ir susilankstymą į mažą kamolią. — Gerai padeklamavo p. F. Janulvičius „Šalin liudimas“; silpniau — p. K. Gedraitis.

Poni Ramanauskienė iš Lawrence, Mass., kalbėjo apie TMD. Ji savo aiškioje prakalboje nurodė, kaip reikalinga ir svarbu kiekvienam lietuviui prigulėti prie TMD. Trumpuose žodžiuose ji perbėgo TMD. istoriją ir ragino mergaites kuoskaitlingiau siai priklausyti prie tos draugijos. Kiek iš viso galima buvo spręsti, jos kalba padarė ant klausytojų gily įspūdį.

Galop Šv. Cecilijos choras padainavo dar keletą tautiškų dainų, o užbaigiant vakarą — tautišką himną. Giedant himną visa publika sutėjo. Dainos, o ypač himnas, taip sujūdino susirinkusius, kad daugeliui net ašaros iš akių birėjo.

Publika išsiskirstė užganėdinta ir linksmą. Kuopon prisirašė 11 žmonių. Padengimui lešų tapo surinkta \$2.79.

Birutės Gėlė.

ATHOL, MASS.

Vasario 21 d. „Šv. Kaz. Pil. Bl. Draugijos“ artistai-mėgėjai atvaidino „Dėgtinę“. Veikalas nei šio, nei to. Bet artistai-mėgėjai pasirodė esą ir visai gerai. Bemaž visi pirmą dar sykį pasirodė ant scenos, o vaidino kaip gerai išsilavinę ir pratę jau užsilai-kyti. Ypač atsizymėjo p. Bronis Višniauskis — Kondoros rolėje; p-lė Paulina Varabauskaitė — Solomejos rolėje ir p. Jonas Andriulianus — Šaltišiaus rolėje. Kiekvienas iš jų suprato savo rolę gerai ir išliko savo užduotį puikiai. Vidutiniškai atvaidino Stasio, Solomejos brolio, rolę p. Vladas Matulis. Biskį daugiau drąsos ir buty visiškai gerai atlikęs.

Vaidinimas pasisekė. Publika liko užganėdinta, ką liudija entuziastiškas plojimas delnais. Pamargintas vakarėlis buvo deklamacijomis, monologais, dainomis, buvo net įvestas mažų vaikų skyrius.

Daug juoko sukėlė monologas „Girtas grįžta iš karčemos“, kurį atliko p. Jonas Sūkis. „Skurdas-vargas“, kuriame biskį pajaukiama merginos, greitai laiku ji sutaisė iš savo galvos monologą ir, užvardinus jį — „Namų šeiminkė“, puikiai sudrožė vaikiniams. Puikiai taipgi padainavo vaikinių ir merginų choras. Deklamacijų buvo pasakyta daugybė. Atholietai uoliai dirba naudindami darbą, — geistina, kad nesiliautų ateityje. Žmonės prielankūs darbiui, veikėjai yra. Jaunimo kupiniai ir tarp jų nemažai ge-

ro, taigi tik dirbk ir norėk. Žinoma, pasitaiko ir klaidas papildyti, kaip buvo ir šiame vakare, bet su laiku išdils. Užmirštant klaidas, reikia tik takti artistams-mėgėjams ir visiems dalyvaviems už vakarą — ačiū.

Jonas Kar—s.

BALTIMORE, MD.

Vasario 7 d. Teatro Myl. Dr. ja parengė balių ir koncertą bei sveiginančių gėrimų. Taipgi buvo ir skrajajanti krasa su dovanomis. Dovana buvo atvirutėms susidėt albumas. Jį išlaimėjo A. Matusevičius. T. M. D. choras sudainavo keletą puikių dainelių. Dainelės išėjo gana puikiai ir publiškai labai patiko, ką liudijo entuziastiškas delnų plojimas. Žodžiu sakant, kurie myli blaiivius vakarus, tie buvo užganėdinti. Tik gaila, kad šį kartą mažai teatsilankė publikos. Gal todėl, kad mažai dirbė? Bet smulkės visos buvo prisigrūdę, o ypač lietuviškos. Reikia, ne delto neatėjo, kad mažai dirba, bet delto, kad be sveiginančių gėrimų vakaras.

Reikia manyt, kad draugija atsigriebs statydama ant scenos ateityje „Živilė“, „Rutvilė“ ir „Pileliečius“.

Vasario 8 d. LSS. 14 kuopa parengė paskaitą apie utopiją ir Tamo Moro gyvenimą bei jo darbus. Paskaitą laikė P. Grigaitis. Tik gaila, kad iš jo pasakojimo mažai kas ką-nors suprato, nes viską maišė kruvon; — tarp ko kito kalbėjo apie anarhistus ir jų „supuvusią“ taktiką, apie tautiečius ir tt.

Žmonių buvo mažokai, bet ir tie išsiskirstė netekę kantrybės. Pamatęs, kad visai jau mažėja klausytojų skaitlius, ėmė varyt likusius laukan. Sako, mislija, kad aš čia jums rašio atnešiau; jėgu nenorit, tai galite išeiti. Žinoma, kiti taip ir padarė. P-as G-tis, atkeliavęs į Baltimore, manė visus patraukti savo pusėn, bet griežtai apsiriko — juo toliau juo daugiau pradėjo jį dauguma neapkęsti; galop turėjo išsikraustyti iš Baltimorės. T. L. G-tis.

DETROIT, MICH.

Vasario 2 ir 3 d. LSS. vietinė kuopa surengė prakalbą. Kalbėjo parkviestas iš Brooklyno, N. Y., J. Perkunas. Man pasitaikė but tik ant pastarosios jo kalbos. Perstačius J. P. kalbėti, sužabavo jis visu savo smarkumu ir pradėjo savo kelionę — nuo Washingtono iki Peterburgo, nuo Peterburgo iki Romos Vatikano, o iš ten vėl atgal ir tt. Kas tik pasipainiojo ant kelio, tam davė „savotiškai“, nesigalėdamas, išskiriant tik darbininkus. Žinoma, neaplenkė „kalbėtojas“ ir tautininkų bei jų vadų.

Vasario 8 d. LSS. 116 kp. parengė diskusijas. Verti pagyrimo tokie vieši susirinkimai, nes jie atitraukia žmones nuo girtuoklystės bei kartų lošimo. Tik gaila, kad maža mūsų jaunimo dalelė tesirupina prakalbojus, diskusijomis ir šiaip susirinkimais. Daugumai greičiau patinka rudį mauti ir pakaušius skaldyt — jiems ne galvoj, kad gali papulti į „ėysčių“ ir dar užsimokėti 25—50 dol. Tas šiame mieste paprastas dalykas.

Ypač „bijo“ prakalbų mūsų merginos. Žinoma, to negalima pasakyti apie visas merginas. Kalbama, kad merginoms reikia žinoti tik dvi vietas — namus ir bažnyčią. Daugelis merginų to ir prisilaiko, nors dar prikergia ir trečią vietą — gatvę, kur jos „pasportauja“ su „jaunikais“. Vasario 12 d. Detroite neturį

darbo darbininkai surengė demonstraciją, idant parodyti kapitalistams bedarbės pasekmes. Apie 9—10 v. ryto paskirton vieton susirinko didelė darbininkų armija. Prasiđėjus prakalboms ir iškelus vėliavas su parašais, — „duona arba revoliucija“, „mes jieskome darbo, o ne mielaširdystės“ ir tt., — tuoj pribuvo raita policija, sunaikino vėliavas ir išvaikė susirinkusių žmonių minią.

Vasario 15 d. lenkų svetainėje atsibuvo lietuvių parapijos (ar klebono) surengtas „koncertas“. Išskyrus p-lių Skambalyčių deklamacijas ir šiaip porą dainelių, viskas buvo atlikta silpnai. Užbaigiant tą „koncertą“ išėjo su vėliavomis — pirmiausiai nešė lenkų vėliavą, o paskui sekė lietuvių, amerikonių ir irlandiečių. Užklausus rengėjų, delko jie nešė lenkų vėliavą pirmą, tapo paaiškinta, kad, girdi, lenkai, duodami veltui salę, liepė nešti jų vėliavą pirmą. Užklausus, delko buvo nešama irlandiečių vėliava, paaiškino, kad lietuviai ir irlandiečiai yra Romos katalikai, o todėl kartu nešamos buvo ir jų vėliavos. Stebėtini paaiškinimai, stebėtinoms nuomonėms!..

Paskiau prasidėjo šokiai bei skįstimėlio „pilstymai“.

Vaikinas.

CHICAGO, ILL.

Kun. Urbonas pereiną metą buvo sutvėręs ant So. Marshfield ave. neprigulmingą liet. bažnyčią. Kilus nesutikimams tarpe jo ir komiteto, jis tą bažnyčią apeleido ir sutvėrė kitą ant Center ave. Renkant kun. Urbonui pinigų tos bažnyčios naudai Chicago Heights, Ill., vietinis lietuvių kunigas įskundė jį policijai, kuri jį suareštavo ir pasodino kalėjiman. Dabar gi kitas kunigas, Fr. Kanickis, pradėjo laikyti pamaldas neprigulmingoje bažnyčioje ant S. Marshfield ave.

Tarp Chicago lietuvių yra prastus patratimas — gaudyti šokių-tokių niekniekių darbo vietose, už ką dauguma nustoja darbu ir tampa patraukti teisman. Paskui tokiame prasikaltusiam sunku kur yra gauti darbą. Reiktų lietuviams atminti, kad iš tokių niekniekių maža nauda ir kad tas yra nešvarus darbas, žeminantis žmogaus ypatą visuomenės akyse. Laikas but lietuviams mesti blogus papročius...

Ant. Booben.

CHICAGO, ILL.

Šis didžiulis miestas lietuviams kas kartas vis darosi garsesniu. — didžiavomės, kad turime daugelį bažnyčių, draugijų, pramonininkų, o dabar galima pasigirti pasididžiuoti, jog turime daugelį lietuviškų laikraščių! Štai jau ir vėl gimė naujas laikraštis — „Naujienos“, vietos socialistų savaitraštis. Dabar čia, vietos lietuvių, turės pasilikti dorais ir mokytais-apšviestais: — tik pamastykite, kiek čia randasi lietuviškų laikraščių su įvairiausiomis pakraipomis. Del žingėdumo čia paduodu jų vardus:

1. „Lietuva“, sav. 2. „Katalikas“, sav. 3. „Lietuvių žurnalas“, mėn. 4. „Draugas“, sav. 5. „Laisvoji žmonija“, neper. 6. „Šakė“, mėn. 7. „Moksleivis“, kas 2 mėn. kartą. 8. „Vaidyla“, mėn. 9. „Jaunimo Sapnai“, kas 2 mėn. kartą. 10. „Veidrodis“, mėn. 11. „Galvočius“, neper. 12. „Naujienos“, savait. 13. „Žemajty“, neper. 14. „Jaunoji Lietuva“, mėn.

Mat, čia tokia mada — koznas saliuininkas nori turėti savo svetainę mingus. Jeigu iš esančių draugijų negauna, tai tveria naują, taip ir prisitvėrė jų daugybės

įvairiausiais vardais. Kaslink laikraščių — tai vėl kozna frakcija turi turėti savo organą. O dar matant, kad da pirmutiniu neblogo pasilaiko, jiems užvydi; girdi, ir aš, nors barzdaskutis, noriu laikraščių turėti, tai bent „išleistoju“ busiu!

R. Vėjalis.

DE KALB, ILL.

Vasario 14 d. TMD. 100 kuopa buvo surengusi puikų koncertą su įvairiais pamarginimais bei šokiais. Susirinkęs jaunimas labai gražiai pasilinksmino. Reikia pastebėti, kad šis vakaras atsibuvo be sveiginančių gėrimų. Nesant sveigiančių, viskas atsibuvo ramiai ir tvarkingai.

TMD. kuopa — tai veikliausia šio miesto lietuvių draugija. Šitame atvejyje reikia sakyti ačiū kuopos pirmininkui, p. Zigm. Kelley, kuris dirba kuopos naudai su pasišventimu.

Tik gaila, kad mūsų mieste randasi vyrų, kurie stengiasi visur tik trukmą kelti ir viską ardyti, niekinti — mat, jie negali atlikti gero darbo, tai nori atsizymėti bei pragarsėti lietuvių tarpe nors blogais. Laikas but susiprasti ir stoti prie tikro apšvietos darbo, draugiškai padavus viens kitam rankas. Taigi, visi lietuviai, išvien, darban!..

Tėvynainis.

TORONTO, ONT., CANADA.

Šitame mieste yra pusėtinai lietuvių burelis. Jie čia turi dvi draugijas — Lietuvos Sunų Dr. ir Šv. Juozapo Dr. Tik labai nemalonu, kad tarpe tų draugijų nėra sutikimo, kas, be abejo, trukdo pasekmingam veikimui. Vasario 14 d. atsibuvo Šv. Juozapo Dr. parengtas balius. Balius atsibuvo šv. Petro svetainėje. Žmonių vakaran susirinko labai mažas bu rekais. Mat, sumažėjus darbams, žmonės nenori eiti nei pasilinksinti. — Čia reikia priminti, kad pas torontiečius įsivyravo labai nedoras paprotis — per balius stebėtinai daug rudžio išmaukia, o paskui voliujasi po svetainę ir kelia trukmą. Labai but geistina, kad lietuviai mestų tą blogą papratimą ir stvertųsi už apšvietos, kiek galint daugiau skaitytų knygų ir laikraščių. Apart to, torontiečiai turėtų šalintis nuo lošimo kartų, kurios daug negerumo kaip patiems lošikams, taip ir jų šeimynoms pridaro.

Čion pareina keletas lietuviškų laikraščių, tarpe kurių — „Vien. Liet.“, „Lietuva“ ir „Katalikas“.

Pranešimas.

Brooklyn, N. Y., vas. 27, 1914. Gerbiamieji tautiečiai: Ačiu už jūsų nuomones kaslink liet. vėliavos. Kas už ką balsavo, pagarsinsiu vėliavą.

Atsakymą prisiuntė šios redakcijos:

„Vien. Liet.“, Blyn, „Saulė“, Mahanoy City, Pa., „Pirmyn“, Baltimore, Md., „Kova“, Philadelphia, Pa., „Tarka“, Brooklyn, N. Y.

SLA. kuopos: 18, Westville, Ill., 41, Lawrence, Mass., 53, Plymouth, Pa., 107, Philadelphia, Pa.

Meldžiu geros nuomonės tautiečių, kas tik rupinasi apie tautos vėliavos suderinimą, teiksėtės atsisaukti, o aš su noru prisijūsiu tam tikrą lapą su vėliavos paveikslėlio projektu.

Su pagarba,
A. Struogis,
P. O. Sta. W. Draver 64,
Brooklyn, N. Y.

MOTERIS.

Iš įvairių šaltinių
Sutaisė R. BALTRUNAS.

(Tąsa.)

Apie moteris kuno sudėjimą galima spręsti tikrai tuomet, kada jis išrėdytas. Neretai liesas arba apysausis liemuo stovi ant nutukusių strėnų ir storų, stambių kojų; o kartais, atpenč, kojos ir strėnys yra liesos, bet krutinė plati ir pilna. Iš to negalima teisingai išvesti apie paviršių moteriškos kuno; vienas moteris drabužiai, prietaisai ir įvairūs mėnai permaito arba pagražina, o kitas tik sudarko. Šiaip ar taip, o teisybės neparodo.

MOTERIES KIAUŠAS (KAUKOLĖ).

Moteries kiaušas, kaip ir vyro, susideda iš keleto kaulų, daugiausiai plikiškių, sulankstytų ir ankščiau susiliejęs vienas prie kito savo kraštais. Kiaušė guli smegenis, katros iš čia valdo visą žmogaus nervų sistemą. Į tą centrą vietą susirenka indeliai, kurie atneša smegenims maitinti tyrą kraują ir išneša jį atgal prie širdies jau išdirbtą. Kiaušas turi čielą eilę nedidelių skylučių ir ravelių. Daug užimtų laiko pasakoti apie galvos kiaušą ir jo svarbiausius uždavinius; gana čia bus priminti tik išymiausias skirtus tarpe kiaušo moteries nuo vyro.

Daktaras Voelker atrado, kad vyriškasis kiaušas atsineša prie moteriškojo, kaip 100:97. Intalpa vyro kiaušo (1450 centimertų) lyginasi intalpai moteries kiaušo kaip 100:90. Pagal antropologų ištyrinėjimo, moteriškojo kiaušo intalpa yra mažesnė už vyro kiaušo intalpa. Prie to pas įvairias rases nelygiai:

Pas australietes mažesnė	ant 37 kub. cent.
" chinietes	" 95 " "
" juodveides	" 73 " "
" eskimoses	" 149 " "
" vokietais	" 160 " "
" javanietes	" 164 " "
" siamietes	" 193 " "
" angles	" 204 " "

Tolesnis skirtas moteries nuo vyro yra tame, kad pas moterę galvos forma dailesnė, apskritesnė; priekinė kiaušo dalis, ypač žiaunys ir pakriauklė, yra mažesnė. Dėlto tuli antropologai išreiškia nuomonę, kad apskritai, moteries kiaušo tipas iš daugelio atžvilgių stovi arčiausiai prie kudikių kiaušo. Tačiau, nors ir galima būtų mįslyti, kad moteris sulgy savo kiaušo mažumai pasilikto žemame išsivystymo laipsnyje, vienok tai dar ne duoda tiesos tvirtinti, kad moteris, delei tokios formos savo galvoje, stovi protiškame padėjime arti kudikio.

Bet yra žymės, kurios ypač skiria moteries kiaušą nuo vyro.

Mokytojas Eker šiaip aprašo moteries kiaušo ypatybes: „moteries kiaušo dalis silpniau apklotos raumenimis; sukietėjimo taškai stipriai išplėtoti; kiaušas mažesnis, apvalnesnis, panašus į kudikio“.

Tuli tyrinėtojai šiaip aprašo vokiškosios moteries kiaušą: „visas kiaušas mažesnis, lengvesnis, platesnis ir žemesnis, beje ir labiau išpustas už vyriškąjį; kaktos dalis didesnė už vyrų, nors trumpesnė ir žemesnė; užpakalinė kiaušo dalis ilgesnė; suliginus da ir tas dalis, kur guli smegenis, moteriškės kiaušas mažesnis; beto, jos veidas iš visų atžvilgių smulkesnis ir trumpesnis už vyrišką; akių skylės augštesnės; žemutinė moteries žandis taipgi mažesnė ir truputį sulenkta; delto moteries žiotis mažesnės už vyrų ir viršutinė lupa reikščiau pakelta“.

Mokslininkas Schafhausen iš Bonos parodė, kad viršutiniai dantys iš priekio pas mergaites ir moteris platesni, negu pas vyrus ir vaikiukus to paties amžiaus.

Moteriškos ausys minkštesnės, švelnesnės, labiau priglaustos prie odos ir mažesnės, vienok girdi neblogiau vyrų.

SKYRIUS 2.

MOTERIES LYTIS.

Anatominis lyties organų sudėjimas ir fiziologiški jų darbavimai yra ryškiausias žymės, kame moteries organizmas skiriasi. Tiems, kurie tiria etnografiją, šitos žymės turi nemažą reikšmę, nes pas įvairias tautas jos turi kai kuriuos praimtus skirtumus.

Vyriausis moteries kune skirtingasis organas yra kudikius gimdantis aparatas; jisai susideda iš šių dalių: 1) atidalinimo organas: *kiaušinėlis* (pav. 13, hh, pav. 14, ir CC, pav. 12), kurios pas moterį atsako kiaušinėliams prie tų pačių organų pas vyrą; 2) *prataka*, *gimdytinė* arba taip vadinamos „fallopjinės“ triubelės (TT, pav. 13, OO, pav. 14, BBS, pav. 15), kurios perneša į gimdą užvaisiojamą kiaušinėlį; 3) organas kur vaisių išnešioja — *ysčius* arba gumbas (M, pav. 13, 14 ir 15); 4) *Gleivė* (NGN, pav. 14 ir VVV, pav. 15), kuri padraug yra organu susituokimo vyro su motere ir mėnesinių išbėgimų kanalu. 5) organas sužadantis gašlumą bei viršutinės lyties dalis (TIH, pav. 14 ir NN, pav. 15) ir 6) skiriamasis organas: dvi mėzros prie vartų į gleivėtę — storumo didelių lupų.

(T. b.)

Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas.

Adv. Cass: Nuorašas užrašų Pirmosios Slavoniškos Presbyterijoniškos Bažnyčios iš McKees Rocks, Pa., priimta į prirodymus ir paženklianta kaip skundžiamųjų prirodymas U ir V.

Kl. Dabar Mr. Bagočiaus, ar tiesa, jogei jusų šios dienos liudyjimas ir jusų liudyjimas praėjusiamė posėdyje, apie tai, jog jūs neprisidėjote prie presbyterijoniškos bažnyčios, yra neteisingas?

Ats. Mano liudyjimas yra teisingas. Aš niekad nepasirašiau ant jokių deklaracijų, niekad nepasirašiau savo vardo įrašyti į bent kokias kningas.

Kl. Ar jūs nebuvote susirinkime Pirmosios Slavoniškos Presbyterijoniškos Bažnyčios, McKees Rocks, Pa., 1905 metuose, kuriame tai susirinkime buvo kun. Losa, Thomas Sobol, Joseph Hrubes, Peter Halenda ir kun. Cejnar arba tuli iš jų?

Ats. Gali būti, jog aš tenais buvau, bet neatsimenu tos dienos.

Kl. Ar jūs nebuvote pas kun. Losa prašydami jo tris kartus, idant priimtų prie presbyterijoniškos bažnyčios negu jūs buvote priimti?

Ats. Ne.

Kl. Ar jūs pažįstate Theodorą Halendą, ar pažinojote 1905?

Ats. Aš pažįstu Halendą, bet negaliu atsiminti ar jo pirmasis vardas Theodoras.

Kl. Jie buvo du ar tris broliai?

Ats. Tė aš neatsimenu.

Kl. Jūs pažįstate Jokubą Stein?

Ats. Negaliu atsiminti.

Kl. Ar pažįstate Thomą Sobol?

Ats. Gal, bet neatsimenu jo vardo.

Adv. Potter: Mr. Bagočiaus, ar jūs perskaitėte čion parodytą nuorašą iš surašo komunikantų?

Ats. Taip.

Kl. Ar jūs pasirašėte į tuos užrašus?

Ats. Ne.

Kl. Ar jūs pavelijote savo vardą ten įrašyti?

Ats. Ne. Aš niekad nepasirašiau nė daleidau.

Kl. Ar jie bent kada kalbino jus prisidėti prie jų bažnyčios?

Ats. Ne.

Kl. Arba pasižadėti?

Ats. Ne.

Adv. Cass: Ar jūs lankėtės tik minėtos bažnyčios susirinkime 21 lapkričio, 1905, kur buvo tik kiti minėtos ypatos?

Ats. Gal buti, jog aš ir buvau tame susirinkime, kaip jie vadina Christian Endeavor Society. Atmenu, jog lankiausi tūlose susirinkimuose šios draugijos, ir gali buti, jog tai buvo vienas iš tų susirinkimų.

Kl. Tai buvo viešas susirinkimas bažnyčioje?

Ats. Visi susirinkimai buvo vieši ir laikomi bažnyčioje.

Kl. Ar tas susirinkimas nebuvo privatišku?

Ats. Ne.

Kl. Ar jūs bent kada padarėte išpažinimą į Viešpatį Jėzų Kristų pirmą jūsų priėmimo į presbyterijonišką bažnyčią?

Ats. Aš nebuvau priimtu, nė padariau formališko išpažinimo į Jėzų Kristų. Atsimenu, aš kalbėjau keletą kartų Christian Endeavor Society susirinkimuose; ant paveiklo, aš kalbėjau praėjusio nedėdienio vakare Amherst kolegijoje.

Kl. Bet jie sako, jog jūs buvote išgaminoti iš tikėjimo pamatų, ir malonėkite paaiškinti kas buvo tuomi suprantama?

Ats. Aš negaliu to paaiškinti.

Kl. Ar buvo viešos diskusijos tame laike linkon tikėjimiškų pamatų, kuriose jūs dalyvavote?

Ats. Susirinkimuose Christian Endeavor Society bent vienas atstoja ir pasako, ką jis mano.

Kl. Tame laike ar apie minėtą laiką?

Ats. Aš negaliu pasakyti, kada tas buvo.

Kl. Ar jūs buvote susirinkime, laikytame kunigų kningyne McKees Rocks, Pa., arba kningyne kun. V. Losa, gale 1905 metų ar vėliaus?

Ats. Negaliu jums to pasakyti, — gal ir buvau.

Kl. Ar jūs buvote bent kokiam susirinkime, kur buvote klausinėjami apie tikėjimo pamatus, ir kokius jūs tikite, ir apie jusų tikėjimą į Viešpatį Jėzų Kristų?

Ats. Ne tokiu būdu.

Kl. Ar jūs dalyvavote bent kokiam susirinkime, kur kun. Losa iš tikėjimiško atžvilgio išties savo dešinę išreikšdamas draugiškumą ir priėmė jus į presbyterijonišką bažnyčios tikėjimą?

Ats. Ne tokiu formalisku būdu.

Kl. Jis nesakė panašų žodžių?

Ats. Jis išties savo dešinę ranką.

Kl. Ir ką tai pratarė?

Ats. Linksma jus matyti.

Kl. Taip ar ne, ar jisai bent kuriame susirinkime pratarė jį; padavė savo dešinę ranką draugiškumo, kaip smibolą (išreiškiamą) priėmimo jusų į savo tikėjimą?

Ats. Ne.

Kl. Ar jūs bent kada priėmėt komuniją pagal presbyterijoniškos bažnyčios apeigas — jūs tik žinote ką tas reiškia?

Ats. Taip.

Kl. Ar jūs bent kada priėmėte duoną ir vyną komunijoje?

Ats. Ne.

Kl. Niekados toje bažnyčioje?

Ats. Niekados, kiek atsimenu.

Kl. Ar jūs bent kada priėmėte duoną ar vyną bent kokioje apeigoje, laikytoje presbyterijoniškoje bažnyčioje, McKees Rokes, Pa.?

Ats. Ne.

Kl. Niekados nepriėmėte duonos ar vyno?

Ats. Ne apeigose.

Kl. Ar jūs bent kada valgėte duoną ir gėrėte vyną presbyterijoniškoje bažnyčioje, prie bažnytyje ar knigų kambaryje?

Ats. Ne. Vien draugiškuose susirinkimuose.

Kl. Tuose draugiškuose susirinkimuose jūs gėrėte vyną?

Ats. Vien duoną ar kėksų ir kavos.

Adv. Potter: Ar buvo bent kokia apeiga, kurioje jums buvo pasakyta nuo kun. Losa ar kito kunigo jogei jūs esate nariu mūsų bažnyčios, ar, dabar prigulite prie mūsų bažnyčios?

Ats. Visai nebuvo jokios formališkos apeigos.

Kl. Nebuvo jokios apeigos?

Ats. Jokios. Vien atėidavau į bažnyčią ir dalyvaudavau jų susirinkimuose.

Kl. Ar jūs bent kada, kaip parapijonas tos bažnyčios priėmėte komuniją?

Magistratas: Ar jūs atsakote tą klausimą su bent kokių protišku apsirubežavimu — ar jūs tikėjote ar netikėjote, ar jūs save skaitėte nariu, ar jūs dalyvavote bent kuriose apeigose Pirmosios Slavoniškos Presbyterijonų bažnyčios, McKees Rokes, Pa., kurioje buvo dalinama duona ir vynas per kunigą, diakoną ar ką kitą, tos bažnyčios atstovą, — ar dalyvavote?

Ats. Be jokio protiško apsirubežavimo aš nedalyvavau.

Kl. Ar jūs nebuvojote ant panašų apeigų?

Ats. Buvau, bet kada komunija buvo dalinama, aš su kitais parapijonais sėdėjau.

Adv. Cass: Ar jūs pažįstate p. Hrubes?

Ats. Aš neatsimenu tokios pavardės.

Kl. Ar jūs atsimenate kitas pavardes?

Ats. Aš atsimenu kun. Losa ir Halenda.

Kl. Ar jūs atsimenate p. Cejnar?

Ats. Neatsimenu.

Adv. Potter: Pasakykite mums tikrą laiką, kada kiti ejo prie komunijos, o jūs pasilikote sėdinčiu ir nėjote prie komunijos, kada kun. Losa ar kiti ten buvo ir jūs matė?

Ats. Du ar tris kartus aš tenais buvau, bet nekaliu pasakyti, kada tai buvo.

Kl. Ar jūs galite nurodyti bent vieną ten buvus laiką, jogei jūs nepriėmėte komunijos?

Ats. Negaliu, nes aš buvau visai svetimu.

Kl. Ar bent vienas iš kunigų apie tai žino?

Ats. Nežino. Aš tik negalėjau pasakyti, kada aš eisiu į bažnyčią ir žiūrėsiu į einančius prie komunijos, sėdint klaupkose. Ištikrųj aš neatsimenu daugiaus, kaip penkias ar šešias pavardes.

Kl. Tuose laikuose, kada jūs bent kada lankėtės tos bažnyčios susirinkimuose, jūs sakėtės, jogei jūs nekados nepastebėjote tos bažnyčios nariu, ar buvo tenais bent vienas, kuris matė, jog jūs nėjote prie komunijos, ką jūs galite gerai atminti?

Ats. Kun. Losa.

Kl. Jis žino, jogei jūs niekad nėjote prie komunijos?

Ats. Taip.

Kl. Mr. Bagočiaus, aš noriu atkreipti jusų atidžią ant taip vadinamo surašo ir klausiu jusų, ar jusų vardas yra teisingai paduotas?

Ats. Ant šios popieros mano pirmasis vardas yra neteisingai paduotas.

Kl. Kame neteisingumas, kaip turėtų būti paduotas?

Ats. Vietoje „a“ turėtų būti „u“, nes mano vardas yra Fortunatus, o ne fortunas.

Magistratas: Žiurint negalima pasakyti, ar tai yra „a“ ar „u“.

Štai nuorašas bažnytinių užrašų:

ISLOSE.

Netikęs vaikas visados sutepdavo savo rankas juodylu. Mokytojas, užpykęs, sykį jį už tai išmūšė ir pasakė: „Jeigu man kas parodyt juodesnę „lopa“ už tavą, tai duosiu tau dovanų“.

„O gi štai!“ — sušuko vaikas, rodydamas kitą savo ranką, kuri buvo visiškai nuo juodylo juoda.

Kodėl aš grįžtu Lietuvon.

Septyni metai atgal atkeliavo pas mane į miestelį mano brolis Mikas, pavarytas pono iš dvoro už šaudyklės laikymą. Jis, keikdamas viską gamtoje, aimanavo ant savo padėjimo, o taipgi pyko ant tėvo, kuris nė vienos dienos negavė jam pabuti namie, bet išrašė sau duonos įieškoti. papjap varė sau duonos įieškoti. Žodis po žodžio ir mudu pradėjome kalbėti apie Ameriką ir galiaus priėdavo prie to, kad aš nusprendžiau keliauti Amerikon — ton visų išgirton šalin, kur manėva su laiku abudu apsigyventi ir užmiršti visai apie Lietuvą, apie tą ašarų ir vargo šalį. Aš paraginav broli, idant jis eitų pas tėvą ir prikaltintų jį duoti mano kelionei pinigų. Jis taip ir padarė. Kuomet sugrįžo pas mane, viskas jau buvo prirengta ton tolimon kelionėn. Nors man buvo gerai, nes turėjau gana gerą ir smagią vietą viename skyriuje Kauno Ukiškios Draugijos, bet Amerika man išrodė užburta šalimi, kur laimė ir laisvė tik ir žėri... Lietuvoje turėjau gerų draugų, gerų pažįstamų, bet kuomet sparnus pakeliam lėkti, jie visi pasidarė man svetimi, nedraugiški. Net ir Lietuva su jos grožėmis pasidarė man sunki netikusis šalis, kur žmogus tig vergas...

Už mėnesio iškeliavau Prūsoson, o už penkių savaičių jau buba Amerikoje — toje man atėties šalyje. Bet nevisai motiniškai jinai mane priėmė. Už savitės laiko tulas anglekasis išvedė mane po degančių anglinių kalnų darban, kur delei karsčio ir sunkenybės nusilupo man oda nuo rankų ir kojų. Pamates, kad neišgalesiu, mečiau darbą ir vėrdamas parėjau namo. Nusprendžiau kur išvažiuoti; bet kur? — juk Amerika man buvo niekur nežinoma; laikraščių jokių niekur negalėjau rasti ir maniau, kad lietuvių kalboje laikraščių visai nėra. Galiaus tulas karčiamaikas prirodijo man darbą prie statymo dinamito dirbtuvės, iš kur dvi savaites padirbės su pikiu ir spatu likau atstatytas nuo darbo, delei nemokėjimo anglų kalbos.

Čia pamačiau, kokia laimė mane Amerikoje laukia — sunkus darbas su spatu bent per kelis metus, tai jau tikrai; juk, kai kalbos ir rašybos nemoki negali tykėtis gauti darbą, kad ir prie staliorių, kurį amatą pažinojau iš Lietuvos. Galiaus, prisikalbinęs sau už draugą tulą girtuoklį nuo Panevėžio, mokantį šiek-tiek angliškai, išvažiuavau į Kanadą, kur gavau darbą plaukioti ant gazolinio laivuko vežiojimui vandens darbininkams, bekasant kanalą. Sykį išsimaudęs purvyne baises išsigandau ir verkdamas parkelėvau į netolimą miestelį, įieškodamas kokių nors išėivių iš Rusijos. Suradau lenkus ir pas juos apsigyvenau. Čia buvau labai jų nepakenčiamas kaip lietuvis ir jaučiau, kad širdis mano pradeda atšalti — viskas man pasidarė baisu, neįjauku, o žmonės tik laukia iš tavęs dolario, bet nenorį tave už žmogų palaikyti.

Baisiai tą vasarą kentėjau. Budavo išvažiuoju sau į Atlančio pakraštį ir per dieną žiurį ir begalines bangas, o mintimis nuskrendu Lietuvon, kur toli-toli liko vis mano draugai ir mano laimė. Rudenyje 1907 m. užstojė S. Valstijose ekonomiškas krizis. Aš likau be darbo. Kur gi dingti? Važiavau atgal į anglekasyklą, kur gavau darbą ant viršaus už \$1.35 — kast „durbankius“. Bosai žia-

rus — kasdien kad ne vieną, tai kitą vis iš darbo išvaro. Aš dirbau kaip tik galėdamas ir tokio būdu prasimaitinau per žiemą.

Dabar turiu priminti, kad atvažiuavus man į anglekasyklas koki-tai stebėtinu būdu papuolė į mano rankas knyga — „Paslaptis magijos bei spiritizmo“, ant kurios viršelių radau antrašą „Lietuvos“ redakcijos, kur tuojuo nurašiau laišką klausdamas, ar nėra ten lietuviškų knygų ir laikraščių. Gavau ne tik atsakymą, bet ir katalogą su visokiomis informacijomis. Tuojuo užsirašiau „Lietuva“ ir netrukus pradėjau mokintis lietuvių rašybos studijuodamas Gabrio „Trumpas lietuvių kalbos vadovėlis“.

Kada jau apsipažinau su rašyba, apsidrašinęs parašiau ir „Lietuva“ korespondenciją niekad netikėdamas, kad jąją talpintų. Už dviejų savaitių žiuriu — mano korespondencija tilpus laikraščioje. Džiaugsmui mano nebuvo rubėžių. Desėtkus sykių jąją perskaičiau ir tas mano ranka parašytas ir dabar atspausintas žodis pripildė mane neįpasakytą energiją ir noru toliau mokintis. Taip aš pradėjau rašinėti ir laikraščius ir taip tęsėsi bent per tris metus, kol aš neapsipažinau su angli kalba.

Niekur nėjau, niekas man nerupėjo — tik amžinai rašiau ir rašiau. Apsipažinau su apie linkęs „inteligentais“ ir „inteligentėmis“. Kuriam laikui praslinkus, pradėjau darbuotis socializmui. Uolus buvau tuomet socialistas, nors, teisybę pasakius, nekuriu mūsų socialistų pasielgimai, kaip paveizdas: keikimas savo tautystės, griovimas SLA, baisiai man skaudino širdį. Galiaus, nustojęs kantrybės draugauti ir pamatęs, kad tai yra žmonės užmušti dvasioje ir be jokių augstesnių idealų, kuriems amžinai akyse raudonoja, — apleidau LSS. ir likau atstu to viso mišinio, kurs tuo met virė tarp mūsų socialistų ir SLA. Galop pradėjau stačiai neapkęsti mūsų fanatikėlių, tautiško darbo griovikų.

Šalip to viso mano širdį pradėjo spauti kaž-kokis sunkenybės akmuo bei ilgėsis tėvynės ir taip pamažu pradėjau rimčiau mąstyti apie grįžimą. Bet ką pradėsi žmogus sugrįžęs su taip mažu mokslu, kaip dabar — juk vėl pradėti „meistranti“ Lietuvoje būtų netikėtas dalykas. O čia vėl po šonu kariuomenės tarnysta. Bet, kadangi skaudaus įstatymo pagėgėliams nuo kariuomenės nebuvo, tai ir nusprendžiau stverties už mokslo, tikro mokslo, ir jį atsiekus grįžti Lietuvon.

Laikui bėgant pradėjau „meistranti“ apie mašinas, inžinrus, garinius katilus, o susidarius su vertimtaučiais' darsižinojau apie Tarptautišką Korespondencinį Mokyklą Serantone (International Correspondence School), kur pamačiau mechaniko piešėjo kurso (Draftsmen's). Kibau mokintis. Niekas man daugiau nerupėjo, kaip tik mokslas. Pasaulis man pradėjo aiškėti — pasijutau, kad atitikau savo gabumams amatai ir karštai pamėgavau mechaniką ir matematiką. Mokiausi su tuom tikslu, kad išmokęs galėčiau rasti sau geresnius draugus — susidursiu su augstesne klase manančių žmonių, su kuriais galėsiu daug dalykų aptarti, išmokti.

Bet greit pasirodė visai kas kita — kno toliau mokinausi, tuo metian draugų turėjau, o ant galb likau visai vienas. Ką maniau, — maniau vienas, ką dariau, — dariau vienas, nes neradau tokio, su kuom galima but pasitarti, draugiškai, širdingai pasikalbėti,

Visur matėsi šaltumas, žiaurumas, neišsitikėjimas... Su laiku, didėjant mano žinioms, pradėjau užsimindinėti daugiau atsakantesniais darbais. Mano alga pašoko taipgi augėčiau — gavau ne mažiau \$3.00 ant dignos. Ko gi, rodos, reikėtų — tik dirbt ir gyvenk. Bet, priešingai, krutinėje virė tikras pragaras. Jokio ramumo, jokio linksnumo — žmonės, su kuriais aš susidurdavau, buvo pilni puičybės ir antagonizmo link svetimtaučių, kas neapsakomai mane erzino. Išsikrausčiau į geležines dirbtuves. Čia dar arčiau. Nors pinigaiškoji pusė gerai aprupinta, bet dvasiška — tikra prapultis. Gali jiems čia buti geriausias, paklusnus, draugiškas, žmoniškas, net ir tos šalies pilietis, bet jie tave už žmogų ne laiko, kadangi tu esi ne anglas ar irlandas.

Kuo ilgiau gyvenau tarp svetimtų, tuo daugiau pradėjau virsiti į koki-tai užšalusį ir siaurai mąstantį žmogų — visi žmoniški jausmai mane apleido, ir aš tapau bejausniu žmogum, taip kad, duokim, į sulaužytą-sudraskytą žmogų galiu žiūrėti be jokio širdies sujudimo ar sąjausmo.

Išmokęs piešimo ir mechanikos dirbtuvėje, užėmiau gana gerą vietą, taip kad atsakomybė tankiai buvo verta keliolikos tukstančių dolarių; žinoma, tada jau gavau gana didelę algą. Bet tas man visvien nedavė ramumo — mačiau tik savo pražūtį svetimtų bangose; mačiau kad dirbu svetimtų naudai.

Gyvenimas pasidarė kartus. Tas nepakeliamas monotoniškumas, tas amerikoniškas biznis, tas mūsų pačių nesutikimas privėdė mane prie to, kad tas viskas lyg užtvanktas kudro vanduo, išardė manyje tas užtvankas, kurios sulaukydavo mane nuo grįžimo tėvynėn-Lietuvon.

Štai aš šiandien grįžtu savo kraštan nieko nebijodamas — nei kariuomenės, nei kalėjimo, nei vargo. Jei žinai, žiniosiu, kad mane pridengs gimtinė žemelė; jei tarnausiu kariuomenėje, žiniosiu, kad tarnysta tęsis ne ilgiau 3—4 metų; jei sėdėsiu kalėjime, žiniosiu, kad bus paskirtas laikas, kada aš vėl busiu liuosas. Bet ne noriu buti pasmerktas tam lėtam, bet baisiam žuvimui čia Amerikoje, kur vietinis gyventojas tik nuspėjauš ant tavo grabo, kaip ant negeistino atėjūno.

Taip, šiandien grįžtu pasiryžęs pernešti visus vargus, idant pasikui galima būtų atgyti tėvynės dvasia ir, apsišarvavus parnešti mis iš Amerikos žiniomis, pradėti darbuotis kaip savo, taip ir savo viengentų naudai. Čia prisimnina garsaus latvių revoliucionieriaus obalsis: „geriau tėvynėje kentėti ir žuti, negu po svietą klajoti“.

Galop turiu pridurti tą, kad kas del tėvynės išgalvotų vargų bijo jon grįžti, tą negalima prakilniu žmogum vadinti, nes tokis tik yra vergas, ir menką kas naudą iš jo gali turėti.

Taigi ve kas mane privertė grįžti Lietuvon... St. Miliauskas. Brooklyn, N. Y. 5—II—1914.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

APIE „PYPKIŲ SUSIRINKIMUS“.

Nevienam čia gal išrodyt mano šisai antrašas juokingu. Bet juokams vietos neliks, kada aš keletą žodžių pakalbėsiu.

Labai madoje pas mus bile koki susirinkimą skaiityti už paprastą šeimynišką jomarkėli. Sueina kitąsyk burelis vyrų, kokios nors

rimtos ir švietimo draugijos narių, ir visi, pradėjus nuo pirminko, turi įsikandę cigarus ir pypkius dantys! Ne bėda but, jeigu tenai butų tik vieni vyrai. Nesmagu yra, kad tenai beveik pusė moterų ar merginų. Tai yra tiesiog gėda, kad mes nemokame savo moteriškosios lyties paguodoti, kaip priimta yra pas visus civilizuosus žmones daryti.

Vyrai! Bent syki pradėkime civilizuoitis ir paliaukime viešuose susirinkimuose leisti vulkanus dumų. Juk tam tikslui yra namai, kur gali jau savo šeimyninkų plaučius vindyti, jeigu jie tą leidžia, arba yra tam tikros karėmos, kurios tabako dumais per du blioku jau atsiduoda!...

K.-A. Orlauskis.

DAR PRIE RAŠTŲ LEIDIMO PATARIMAS.

Sulig valdybos ir literatinio komiteto pranešimo šimet gausime kelėtą raštų, butent 1) kun. J. Žilinsko raštus (kelis tomus), 2) kningą „Motina“ ir, gali but, 3) kun. A. Stradelio (Drazdausko) raštus. Išrodo, kad bus raštų gnetinai. Bet reikia neužmiršti, kad pusė tų raštų priguli jau perieitiems metams. Todel šiems metams mažai belieka, ir tyvos reikalas pasirupinti, kad tuojuos būtų rengiama spaudon daugesis raštų.

Raštų leidimas tai pirmutinė mūsų Draugijos užduotis ir didžiausi gisla, per kurią visa Tėvynės Myletojų Draugijos gyvybė sruvena. Dabar jau nebeužtenka išleisti po vieną-kitą kningutę per metus. Gyvenimas labai sparčiai plaukia ir mus verste verčia sparčiau skubėti su visame pasaulyje einančių žmonių švietimu. Reikia mums raštų labai daug. Ir reikia raštų nebe tik tokių, kuriuos mums vienas ar kitas rašytojas arba vertėjas iš kur pasiuolo. Dabar mums reikia tikrai apgalvotos raštų leidimo programos. Reikia išleisti tokius raštus, kurie prisidėtų prie mūsų visuomenės, o ypač jaunuomenės auklėjimo. Todel, nesant pas mus tokių raštų originališkai parašytų, reiktu pasamdyti vertėjus ir nurodyti jiems vieną bei kitą reikalingą kningą išversti.

Rods buvo per seimus kalbėta apie išleidimo surinkinių raštų iš mūsų geresnių rašytojų, kaip va: Macio (Kėkšto), Šerno, Valančiaus, Poško, Vistalio ir kitų. Tečiaus šitie raštai trumpu laiku sunku bus surinkti, o delei jų didumo, sunku bus vienas ar kitais metais išleisti. Pagaliau ir juos' išleidžiant, mūsų Draugija dar neatliks pilnai savo uždavinio, butent šviesti žmones. Išleidžiant ant metų katro nors vieno iš tų rašytojų surinkinius raštus, reikia podraug išleisti po kokią vieną ar dvi kningas verstas iš svetimų kalbų. Tokių raštų, mums butinai reikalingų, yra labai daug ir jie, pasamdytus vertėjus bus lengva ir greičiau išleisti. Padėkim sau, labai butų gerai išleisti keletas raštų iš Orison Svett-Marden, arba Kleizerio „Kaip išlavinti kalboje ir elgesy savim užsitikėjimas.“ Tai yra dideli rankvedžiai mūsų žmonėms, ypač jaunuomenėi, išlavinti stiprų, galiną ir išmintingą pobūdį. Šitie raštai padarė daugybę didelių žmonių. Kodel mūsų Draugija neturėtų apie savo vientaučius tame pasirupinti?

Gi patsai raštų leidimas turėtų pas mus buti pastatytas visai ant kitokių pamatų, negu dabar yra. Dabar kad ir atsiranda koksaį raštelis, tai visa Draugija dar turi ilgai išsibarti ir su valdyba susirugoti, iki tą ar kitą raštelį išle-

džia. Taip atsitiko kad ir su kun. J. Žilinsko raštais. Didžiausi būninko, turi įsikandę cigarus ir pypkius dantys! Ne bėda but, jeigu tenai butų tik vieni vyrai. Nesmagu yra, kad tenai beveik pusė moterų ar merginų. Tai yra tiesiog gėda, kad mes nemokame savo moteriškosios lyties paguodoti, kaip priimta yra pas visus civilizuosus žmones daryti.

Mano nuomone, reiktu susitarti su katra nors mūsų laikraščių išleisteuve, ir gavus rankraštį, perduoti tai išleisteuvei, kuri tą raštą galėtų tuojuos leisti per laikraštį, o paskiaus iš to gatavo statymo, jau perspausdinti į knin gas, į tam tikrą skaičių egzempliorių. Tada kningos išeitų daug greičiau ir mūsų Draugijai apsieiti jų išleidimas daug pigiau. Besispausdinant per laikraštį tokie raštai gerai išsireklamuotų, kas prisidėtų ir prie mūsų Draugijos augimo ir prie abelo mūsų vientaučių švietimo.

Šitą savo nuomonę aš paduodur lygiai centro valdybai ir literatiniam komitetui bei visoms kuopoms, kurios lai savo susirinkimuose apsvarsto ir priduođa savo nuomones ateinančiam seimui, kuris jau visai nebe toli. Reikalinga radikališkos permainos mūsų Draugijos politikoje, ypač kad mes visi matome, jog senoji politika jau išgyveno savo dienas ir kad senovinė miera visi nebeisitenka taip sparčiai augančiam mūsų gyvenimui ir mūsų visuomenės reikalavimams. Apsvarstykite, draugai.

KAME TIKROJI PRIEŽASTIS?

Pažvelgus į T. M. D. tikslą — jos narių metinę mokesčių (60c), ir vėl, pažvelgus į jos sąnarių skaitlių bei didėjimą, užsina klausimas: kame yra priežastis, kad Draugija su tokiu prakilniu tikslu, ir lengvučiu mokesčiu tik tiek tegali turėti narių (apie 3000), ir užuot sparčiau augti, tankiai dalį ir tų pačių nustoja?

Ir štai, pastaruoju laiku, nekuriu T. M. D. nariai pradėjo jundinti klausimą: kaip būtų galima padauginti T. M. D. narių skaitlių? Vienį pataria išrinkti veiklesnę valdybą, kiti duoda sumanymą įvesti pašalpos skyrių T. M. D. (J. Šlitskis, N 50, 1913 m. ir K. A. Orlauskas N 1, s. m.).

Kaslink įvedimo pašalpos skyriaus T. M. D. sumanymas tečiaus visgi rodos nepraktišku. Ir štai delko: 1) Šiandien beveik visur jau pašalpinii draugijų netruksta, todel ir tą žmogus, kuris rupinasi savo apsidraudimu — prie tokių draugijų priguli; nesirupinantį gi žmogų savo likimu, vistiek ir su pašalpos skyriumi nepritrauks. 2) Įvedimas pašalpos skyriaus T. M. D. jon bene tik ar neužkentų didesniems mūsų pašalpinėms organizacijoms: S. L. A. ir S. L. R. K. A. 3) Kadangi T. M. D. susitvėrė tik apvietima platinti, kningas išleisti, todel ir nepritiktų T. M. D. paversti į pasaugos draugiją. Ar negeriau tad butų T. M. D. palikus vien tam, kam ji susitvėrė, o reiktu giliaus pažvelgti kame tikroji priežastis T. M. D. neaugimo, bet tankiaus silpnėjimo.

Pati priežastis, bene bus tai tame „nuobodžiame“ raštų leidime, kuris, ir energiškausią T. M. D.

narių gali išvesti iš kantrybės. Tad ką jau bekalbėti apie naujai prisirašiusius T. M. D. narius, kurie nuo prisirašymo turi laukti apie... du metu žadamų jiems raštų — kningų. Šie nauji nariai belaukdami tokį laiką (raštų) tankiai nustoja net užsitikėjimo Draugijai ir jie užuot Draugiją auklėti, ir prikalbinėti naujus narius — patįs atsisveikina su T. M. D.

Todel gi, ar negeriau butų kad T. M. D. pasistengtų nors po vieną kningelę išleisti kas metas, ir tuomi užganėdinti savo narius. Beto, jeigu jau taip butinai atsitinka, kad išleidimas naujų raštų užsitrukdė, tai naujai prisirašiusiems T. M. D. nariams turėtų buti duodama po egzempliorių vėliaus išėjusių T. M. D. kningelių, kurios šiandien sukrautos gal kur skurios „pelyja“.

Antra priežastis — tai gal bus T. M. D. valdybos neveiklumas; nes Valdybos veiklumas arba neveiklumas daug atsiliepia į draugijos gyvavimą. Tikrą tiesą pasakius, tai dabartinė T. M. D. Valdyba yra neveikli, ir — anot Z. Vitkausko — matomai dirba T. M. D. tik „iš bėdos...“

P. A. Deltuva.

KUOPŲ DARBAI.

So. Chicago, Ill. Sausio 25 d. š. m. laikmė metinį susirinkimą 33 TMD. kuopa. Rinkta nauja valdyba: pirmsėdis R. Puišis, nutarimų ir išdo raštininkas M. Gar-mus, išdininkas J. Trijonis, Knin-gius, P. Šimaitis.

Perskaitėm p. K. A. Orlausko straipsnį iš „V. L.“ N 3 užrašytą: „Ar žinome vienį apie kitus?“ Pasirodė, kad ten išmintingai pataria žednai kuopai išsitrinkti korespondentų rašinėti apie kuopos veikimą. Mes išrinkome draugą P. Šimaitį.

Nutarėme reikalauti iš seimo, kad žednam naujam sąnariui būtų duodama viena kningelė, jam pačiam pasirinkus iš visų T. M. D. leidinių.

Tą pačią dieną turėjome vakarėlį su programu, Prasadėjo 7 v. vak. Pirmsėdis, paprašęs sveičius prie tvarkos, perstatė kalbėtoją p. P. Gudą, „Kataliko“ antrąjį redaktorių, kuris aiškia savo kairėba ragino prie mokslo, sakydams, kad ir ne visi turim vienodą gabumą, bet gali išsilavinti. Sako, negana tik vien protą lavinti, bet ir širdį taip jau reikia lavinti; reikia išmokti mlyėti žmonių. Trumpai, bet dailiai kalbėjo, taip kad visiems patiko. Antras kalbėtojas, p. S. Tananevičius, kalbėjo apie TMD. Patarė, kaip reikia kuopose dauginyti narius ir aiškino draugystės tikslą. Deklamavo p. Helena Puišutė ir p. M. Puišutė iš dviejų atvejų. P-as S. Kvietkauskas sulošė monologą (nuduodantį girtuokli), kas daug juoko priduro. Sveičiai net antru atveju išvadino jį ant pagrindžių. Tada padeklamavo eilutes. Programui užsibaigus prasidėjo šokių įvairūs: klumpakojis, suktnis, ir kiti. Kuopos kningius pardavinėjo TMD. leidinių kningas ir atvirutes, kurių pardavė už 48 centus.

Tę pat vakarą prisirašė prie kuopos draugas A. Kvedaras.

S. K.

DAR DELEI TAUTINĖS VĒLIAVOS.

Išskodamas į mūsų užmanymus, („V. L.“ nr. 6) p. T. Astramskas mu, girdi, jaunuosius visko sumanytojus nemielaširdingai pajukia ir jų sumanymus pavadina „pridečkais“. Nesakysiu nieko apie kitus naujesnius sumanymus, kaip ve apie pašalpą ar posmer-tinės skyrių. Bet negalima taip

jau p-nui T. Astramskui užsileisti su jo pajnokimais mūsų tautinės vėliavos minčių. Atkalbinėdamas mūsų kuopas nuo rupešcio apie tautinę vėliava p. T. Astramskas nei nepasijunta, kaip iš seno lietuvių reikalų stulpo ir mūsų tautystės mylėtojo, pavirto į žmogų visiškai nuo savo tautystės atšalusį ir net pažvalgose susiaurėjusį.

Gerb. p. T. A. mums jaunesniesiems noru varu inkalbėti, kad tautos vėliava tai esąs „mažos svarbos klausimas.“ Čia jisai niekuo nesiskiria nuo mūsų socialistų, kurie, žinoma, tautinės vėliavos visai nereikalauja, nes jie patįs nežino, ką tautos vėliava istorijoje ir pas visus kultūros žmones pareiškia. Tečiaus gerb. mano oponentas, budamas senu mūsų Draugijos nariu ir lietuvių reikalams gero velytoju, visai netikėtai tą pačią draugiją savo žodžiais pažemina, sakydams, kad jai nėra reikalo propoguoti tarpe savo vienetaučių įsitaismą tautinės vėliavos.

Tiesa, kad T. M. D. vyriausis tikslas yra išleidinėjimas raštų. Bgt raštai juk leidžiami delto, kad mūsų žmones šviesti ir kulturinti. Kas tad gali užginėti, jog ir mūsų tautinės vėliavos progavamus nėra kulturiniu darbu? Ar gi neišsankiame pas savo žmones didelių ir prakilnių minčių, kada mes su jais kalbame apie savo tautos istorinę vėliavą? Juk vėliava nėra tai kokis menkutis žaislas. Ji yra neįpasakytai didelė emblema tautinės vienybės ir podraug žmoniškumo. Kuri tauta neturi savo vėliavos, ta yra skaitoma ne už tautą, bet už žmones kilusius iš žemesnių pasaulio rasijų, kaip va sakysim iš Afrikos atvestieji negrai, kurie savo tautinės vėliavos neturi ir mūsų socialistams bei p-nui T. Astramskui labai intinkti. Juk mums būtų gėda, jeigu kas mus su negrais sulygintų. Pagaliau net tai būtų istorinė neteisybė, kadangi mes turėjome ir tebeturime savo seną istorinę tautą ir josios vėliava.

Man rodos, jog niekeno kito pareiga yra tautinę vėliavą tarpe savo įyengenių išplatinti, kaip tik TMD. Ir tas juk ne Draugijos lėšomis daroma, bet kuopų ir kitų draugijų ar pavienių žmonių. Todel aš negaliu nesistebėti p. T. Astramsko žodžiams, ir patarėia kuopoms bei draugams į jo nuomo ne jokios atidžios neatkreipti.

K. A. Orlauskas.

KAIP SAVE LAVINTI.

Lekcija aštunta.

Isitikinimas. Isitikinimas žmogui priduođa užsitikėjimą pats savim ir padeda jam atlikti tokius darbus, kurie pirmiaus atrodė bile kam negalimu. Visa žmogaus pajega nuo šito paeina. Turėdami mokime užsitikėjimą mes drąsiai mokame žiūrėti į ateitį. Visuomet minėk sau šituos didelius žodžius: „Aš galiu padaryti; ir aš padarysiu.“

Lavinimasi — Sutuopėk savo mintis ant šių ir teims panašių pasakymų:

1. Isitikinimas gali kalnus pastumėti.
2. Isitikinimas inkvėpė pasaulio didžiuosius žmones.
3. Isitikinimas parodo tokius daiktus, kurių net nematome.
4. Isitikinimas suteikia ginklą prieš visokeriopą baimę.
5. Isitikinimas parodo kelią.

Išmok atmintinai sekančias mintis:

Aš tikiu su tuom, kuris dainuoja, ir skambin ant arfos įvairiais aidais.

Kad žmonės kas syk vis augstyn banguoja, Lėkia gyvaisiais paukščiu takais.

— Tennyson.

Brooklyno Lietuvių Biznierių Draugija.

Savo reguliariškame susirinkime, kuris įvyko vasario 23 d. 1914 m., B. L. B. D. šanariai vienbalsiai nutarė sutverti Budavojiklausimas buvo svarstomas nuomo ir Paskolos Draugystę.

Aplinkybės bei priežastys, stumiančios Brooklyno lietuvius turėti Budavojimo ir Paskolos draugystę yra sekantios:

Pirma: Kadangi Brooklyne, New Yorke ir priemiestuose yra apsigyvenusių nuo 25 iki 30 tūkstančių lietuvių, tai pačius kartu jų sudėtąjį kapitalą į taupymo bankus, pasidarytų suma iš milijonų dolerių.

Gi bankai, tuos kapitalus apyvartoti pirkimo nejudinamos nuosavybės, hipotekų ir kitaip išleisd, gauna 10 ar daugiau % abelno pelno, kurio kaip matot, nei pušes neatiduoda už padėtus taupymui pinigų.

Todel, kad galutinai šitos organizacijos užmegsti mazga, Brooklyno Lietuvių Biznierių Draugija laikys ekstra susirinkimą kovo 9 dieną, 1914 m., p. P. Draugelio salėje, 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Taigi yra maloniai kviečiami visi viengenciai, kuriems šitas klausimas yra interesingu, ateiti ir bendrai prisidėti naudingi ir dabar jau praktikon vyknamo darbo.

Varde B. L. B. Draugijos — Sekrt. Jonas W. Lutkauskas.

pas juos suplaukti, o tada lietuviams pasilieka tik viena išeiga,— tai judinties toliaus kartu su savo judinamoju turtu — jeigu koks dar lieka — besistengiant išlaikyti tarp svetimųjų savo pozicija.

Taigi šitos paminėtos priežastys ir privertė Brooklyno Lietuvių Biznierių Draugiją pozityviai nutarti sutverti Budavojimo ir Paskolos Draugiją, su kurios pagalba būtų galima lengviaus priedi musų viengenciams prie įsisteigimo nejudinamos nuosavybės ir apsigyventi ant vietos, tai yra — užkolonizuoti tulas ar tulą miestoto dalį, panašiai kaip tas yra atsiekta vokiečių ar žydų.

Budavojimo ir Paskolos Draugystės šanariai galės būti kožnas lietuvis, nežiurint ar jis moka, ar nemoka pasirašyti. Kiekvienas šanarys, prigulintis panašion drjon, turi teisę naudoties pilnu uždarbio nuosimčiu. Taippat kiekvienas šanarys gali naudoties paskola ant lengvų nuosimčių, kad įsigyti najudinamą nuosavybę. Kiekvieno žmogaus indėti pinigai šitokioje draugystėje yra pilnai apsaugoti — jie niekad nežus. Kad tai patvirtinti yra lengva, visi gal žinoti, nes Budavojimo ir Paskolos Draugystės veik niekur taip nebakrutina nei nebakrutino ir neturi taip juodos historijos, kaip višs paminėti bankai.

Todel, kad galutinai šitos organizacijos užmegsti mazga, Brooklyno Lietuvių Biznierių Draugija laikys ekstra susirinkimą kovo 9 dieną, 1914 m., p. P. Draugelio salėje, 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Taigi yra maloniai kviečiami visi viengenciai, kuriems šitas klausimas yra interesingu, ateiti ir bendrai prisidėti naudingi ir dabar jau praktikon vyknamo darbo. Plačias apie Budavojimo ir Paskolos Draugystę bus paaiškinta susirinkime.

Varde B. L. B. Draugijos — Sekrt. Jonas W. Lutkauskas.

Laiškai Iš Lietuvos.

DUSMENIS, Vilniaus gub., Trakų pav.

Mes, čiabuviai, galime pasigirti daugybę įvairiausių plauko vilkų, slankiojančių rujomis ir pavieniais. Žmonės čia turi turēt dideliausj saugulį savo asmens tada, kada vilkė vilkų rujas vedasi; betgi yra ir kitokie dar mums pavojai iš pusės policijos, — tai urėdninkai su rujomis stražninkų irgi žmonių „geroves“ puikiai „daboja“, bile pragai pasitaikius.

„Baksukai“ ir „šienikai“ yra dar Mongesnėmis bankomis. Baksukus lengva atidaryti ir iš jų pinigų išimti, o šienikai tankiai sudėga, o su šieniku, žinoma, ir sutaupti pinigai.

Trečia: Lietuviams, paveldint vien tik judinamąjį turtą, nėra gaila apsigyventi ant vienos vietos nuolatiniui, nes kitataučiams patmus į savas rankas nejudinamąjį nuosavybę tose vietose, kur lietuviui gyvena, pradeda ir judinamoji nuosavybė bei turtas

„nias“, kiek įmanydamas: vadina tuos laikraščius velnio išperomis ir bedievių išmisu. Mums, ukinininkams, „Lietuvos Ukinininkas“ labai naudingas ir prisieina jį visokiais budais pasislėpus skaityt, jeigu pasitaiko iš pačto gaut. Pačtas, matyt, kunigėliui prielankus ir musų kruvinu prakaitu uždirbtu pinigų nepaiso, nes atiduoda laikraščius kunigo rankosna, o šisai tuos laikraščius naikina. Musų apielinkėje dar yra ir kitų jam panašių kunigų, bet aš ne jų parapijonas, tai nieko ir nesakyti. Norėjau rašyt „Ukininko“ redakcijai, bet kiti sako, kad ten apie tai nerašys, nes kunigėlio bijo, tai ir nieko nesakau, o šiems metams bijau net išsirašyt sau laikraštį, nes galii tik penktą ar dešimtą numerį gaut pasiskaityt. Tai vis „kazaunycia“ daro; kad ne jo keikimai, tai jau būtų bile kas ir pas vyskupą nuvažiavę jį paskųst, nors už tą „pataitę“, kuri jam taip „gera“; bet vis „dievo pateptoj“ prakeikimo visi bijo ir kantriai tyli, kaip lietuviams ir pritinka. Kas tik kunigėliui nepaplaukia padaro — iškeikia, išniekina, pasiunčia pragaro dugnan ir žmogus, kad tas baisybes užmiršus, eina sau baltakės išsigert. Tai kokia musų padangė pilka... Sakau, parašysiu Amerikon, nes ten kadais buvau, ir ten laikraštis gal patalpins...

Daugiau naujienų didelių kaip ir nėra, tiktai tas, kad musų vargonininką, labai gerą vaikina, Antaną Petrauską (brolij artistų Miko ir Kipro Petrauskų) paėmė kariuomenė. Tai dabar abu seni tėvai liko vieni ant senatvės, nes vaikus pasaulio tvarka išblaškė po margąjį svietelį. Tik Kipras tai po senovėi karališkam teatre Peterburge ant scenos sau dainuoja. Antaną padavė gvardijon, ir jis pateko į „Carskoje Selo“ ton pačion gvardijon, kur jo pusbrolis yra oficierium. Gaila nuiludusių tėvų ir jų senatvės, bet gal kareivijaujant prie pusbrolio taip blogai Antanui nebus, kaip kad kur kitur būtų patekęs...

Až — lis.

NAUJI RAŠTAI.

„Vairas“ N 1. (Sausio 5 d. 1914 m. (Literaturos, dailės, mokslo, visuomenės ir politikos laikraštis. Eina du kartu į mėnesį, Vilniuje. Pnsl. VI+24+IV. Raštų turinys: Įžanga. Kun. Dr. J. Steponavičius — Čiurlionis ir musų dvasios estetikos apsiereiskimai. Sofija Čiurlionienė (Kymantaitė) — Maironies kanplių stygos. M Yčas — Amerikos Lietuva. S. Čiurlionienė (Kymantaitė) — Draugui. K. J. T. — kun. Ant. Kaupas. Vydunas — Labai mums reikalinga ypatybė. Pr. Penkaitis — Tėvynėn grįžtant. Aišbė — Viso ko pradžia — kiaušinis. Musų raštai. Trumpa pernykščių metų apžvalga.

Paveikslų turinys: A. Žmuidzinaučius — Regėjimas. M. K. Čiurlionies fotografija. M. K. Čiurlionies paveikslai — Rex, Fantazija, Pasaka. Maironies fotografija. Lietuvos rytų kiemas (fotografija). Amerikos lietuvių laikraštinių seimas. Kun. A. Kaupo fotografija. A. Valdemaro fotografija.

„Veidrodis“ N 1. „Galvočius“ N 2. „Šakė“ N 2. (Vasaris 1914 m.). „Šviesa“ N 2 (Vasaris 1914). Moralybės išvystymas. Parašė L. Krzywicki; sulietuvino A. J. Karalius. 120 pnsl. Kaina 25c. „Lietuvių žurnalo“ spanda. Chicago, Ill.

Laiškai Redakciją

Gerbiameji, — malonėkite patalpinti savo laikraestyje šį paaiškinimą.

Tuli Baltimorės vyrukai nuo tulo laiko bando visokiais budais kenkti „Pirmyn“ laikraščiu už tai, kad jis nepučia į vieną dudą su jais, bet eina savo išanksto paskirtu keliu, niekam nepataikaudamas. Kiek pirmiau tie vyrukai (jeigu reikalinga ir pavardes nurodysiu) kabinėjosi visokiais budais prie „Pirmyn“ redaktoriaus, išmislydami nebutus daiktus. Nr. 7 „Vien. Liet.“, 1914, tulas Gabriel Želmena rašo: „Kalbama, kad „Pirmyn“ vadai nori inbrukti industrialistams savo spaustuve, o patįs važiuoja į Illinois apielinkes... Matytis, kad nekokios pasekmės politikieji „didvyrio“.

Čia tai ir turiu padaryti patėmijimą, kadangi iš „Pirmyn“ vadų (leidėjų) nuo pat pradžios aš esu tiktai vienas Baltimorėje, todėl čia kalbama apie mane; deileto aš reikalauju, kad Gabriel Želmena viešai prirodytų faktiškai, kur ir kada aš „Pirmyn“ spaustuve norėjau inbrukti industrialistams.

Neprirodžius to viso, aš viešai pavadinsiu Gabriel Želmeną jam tinkamu vardu, nes čia jo tikslas — atviras užkenkimas musų biznieriui.

J. M. Jasulevičius, „Pirmyn“ adimstratorius.

Vietinės Žinios

Sniegas ir audros. Jau kokia trečia savaitė, kaip po visą šią apielinkę siaučia audros su pugoimis. Anadvi savaiti buvo tokie šalčiai, kokių čia neregėta nuo 1871 m. Kiek buvo privarę sniego New Yorkan ir Brooklynan, buvo imta dienomis ir naktimis valyti, ir tam darbu jau išmokėjo miestas \$1,000,000. Ir tai sniegas dar nebuvo iš miesto išvežtas, tik į kruvas sustumdytas stukojo, yt Alpu kalnynei. Kalbėta buvo, kad išvežti sniegą dar lėšuosią apie pustrėčio milijono dolarių. Oras jau buvo nusiblaivęs. Bet štai pereitą nedėlnaktį užėjo naujos pugos ir paromis be perstojo sniegant vėl užvertė visą miestą. Daugybė traukinių sustabdė; aibes įvairios blėdies pridarė, o vargesniems žmoneliams gyvenimą pasunkino. Vėl naujus milijonus šis gamtos šėpas iš miesto ištrauks, ir sniegas pastovės gal iki pavasariui.

Darbų stovis. Po truputį darbai pasigerina, bet lietuvių kriaučių šapose daugelis dar ne pilną laiką dirba. Savininkai aimanuoja. New Yorke esą į 300,000 bedarbių.

Išvažinėjimas neprigulmingas kunigas. Lietuviams pažįstamas kunigas Petrauskas, kuris porą metų atgal čia norėjo sutverti neprigulmingą parapiją, girdėjome kad pereitą subatą išvažiavęs Europon. Jis visur apvažinėjo, bet neprigulmingos parapijos sutverti jam nepasisėkė.

Lietuviams anglų kalbos mokykla. Rods jau buvo musų skaitytojams ir Brooklyno visuomenėi žinoma „Brooklyno Jaunuomenės Mokykla“, tačiau mes skaitome už pareigę dar sykį atkreipti atidžią, kad visi, kurie nori pramokti anglų kalbos, aritmetikos ir šiaip elementarinių mokslų, joje gali lengvai prasimokinti. Mokytoja p. M. J. Vinikaitis. Lekcijoms atsibuna panedėliais, sereidomis ir pėtnyčiomis, vakarais, parapijinėje salėje, kampas So. 4-tos ir B. bling gat.

Lenkų seimas. Vasario 23 salėje 42 Grand St. atsibuvo Brooklyno lenkų suvienytų draugijų seimas, taip vad. organizacijos „Zjednoczenie Polskiego Narodu“. Matoma, daug turi kuopy, nes vienų delegatų pribuvo į 110.

Iš Scenos Mylėtojų Choro. Pereitame ketverge Scenos Mylėtojų Choras, savo visuotiname susirinkime nutarė neužilgo rengties sulošti kokį dramatišką veikala, o vėliaus rengties pastatyti Brooklyne didelį ir gražų naują p. Petrausko veikala „Vestuves“. Šį veikala p. Petrauskas nuo Hammeršteino nebeatgavo, todėl jįsai rašė jį išnauju. Choran įsirašė keletas naujų šanarių. Taipgi nutarė mokinti gaidas, ir 12 dainininkų išsyk užsirašė į tą mokiniamsi skyrių.

Tunelis į Long Island. Kapitalistas McBee, kuris padėjo pervesti tunelį apacia Harlem upės, pasizadėjo, jei miestas leis, išvesti per dvejus metus naują tunelį-subway po East upe nuo Ave. A iš New Yorko į Long Island City. Esą lėšuočių į pustrėčio milijono dolarių ir sujungtų New Yorką su rytiniu Brooklynu.

Šaltis sulaikė mirtingumą. Pereitą savaitę, per patį didįjį šaltį pasimirė 1,768 žmonės; pernai šitą savaitę pasimirė 68 daugiau. Spėja, kad šaltis sulaikęs daugelį ligų. Nors užtai šiemet daugiau kudiškių pasimirę.

Išsiėmė apsigvedimo laisnius: Jonas Gurinavičius, 437 Ssex St. su Anela Adamkevičiute, 672 Elton St. Juozapas Gervė, 62a Taylor St. su Ludvika Butkiute, 10 United States St. Julius Meilunas, 192 John St. su Grasilda Barvičiute, 57 Hudson Ave. Staponas Grimalauskas, 25 Little St. su Kotrina Kaulinaite, 202 John St. Mikolas Vaičiūnas, 56 Hudson Ave. su Maria Holicka, 196 New Lots Rd. Jurgis Laukaitis, 171 Perry St. New York, su Rozalia Valašiniute, 499 Graham Ave. Jonas Vaitkus, 62 So. 3rd St. su Mariona Plurinauvičiute, 100 No. 3rd St. Antanas Petrika, 192 Concord St. su Katarina Jankauskiute, 176 Sands St. Vladislovas Niemanis, 37 Hudson Ave. su Ona Blažiute iš tenpat. Juozas Barkauskas, 625 Driggs Ave. su Mare Jesevičiute iš tenpat.

Mikas Petrauskas jau atnaujinuo operetę „Vestuvės“, kurią pasisavino p. Hammerstein'as; tas darbas (atnaujinimas) pareikalavo apie pustrėčio mėn. laiko. Dabar Mikas Petrauskas pradėjo rašyti naują operetę — „Velnius išradėjas“.

Paskaita. Kovo 8 d. (2 val. po pietų) Tautiško namo svetainėje atsibus J. Naudžiaus paskaita — „Anarchistai“.

PRANEŠIMAS APYE PASEKMES ŠAUKIMO VIESŲ DEBATŲ BROOKLYN'E, N. Y.

Paskirtas laikas debatams per Sąjungą 22 organizacijų Brooklyne, N. Y. pasibaigė sausio 31d., 1914 m.

Čionai pranešame apie pasekmes tai debatų, kurie neįvyko delto, kad atsiliepė keturi (P. Grigaitis, A. Baranauskas, J. Šukys ir A. C. Herman) debatuoti iš pusės socialistų, o iš priešingos jiems pusės neatsirado nėvieno. Tada komitetas kreipėsi laiškais į žinomuosius tautiečių veikėjus, kaip toai į pp. d-ą J. Šliupą, V. K. Račkauską ir J. O. Širvydą. J. Šliupas atsakė, kad nematęs tam reikalo ir neturįs laiko, o kiti du visai nieko neatsakė.

B. L. D. S. konferencijos ingaliotiniai:

K. Liutkus, M. A. Liberis, K. Labanas.

P. S. Komitetas nutarė šitą pranešimą patalpinti „Kovoje“ ir „Vien. Liet.“. Kitų laikraščių prašo perspauzdinti.

KRASOS DEZUTE.

Ten Buvusiam (Worcester, Mass.). Tamstos korespondencijos netalpinsime — perliga ir sunku joje ką nors sužvejoti. Rašykite trumpiau ir aiškiau. Vincui Sukiui (Sheboygan, Wis.). Praneškite savo adresą, nes mes nežinome, kur siusti „Vien. Liet.“; pinigų gavome.

V. J. Budrikui. Tamstos straipsnius peržiūrėsimė; korespondencijos netalpinsime. G. K. Tamstos straipsnelio — „Ar vėl neapstojo lietuvius „pinkertonai“ — netalpinsime.

Parapijonui (Baltimore, Md.). Tamstos korespondencijos „paaiškinimo“ netalpinsime. Kipnui iš Pakapio. Apie liet. spaudos atgavimo sukaktuves buvo jau keliose vietose daug plačian rašyta. Tamstos straipsnelis persiauras ir silpnokas — netalpinsime.

Alfai (Byga). Labai aciu už raštėlį — sunaudosime. Malonėkite rašinėti mums tankiau. Vargo Lapeliui. Tamstos raštėlį sunaudosime — aciu.

Laivakortes atpigo.

Table with 2 columns: Destination and Price. Includes entries for New York, Philadelphia, Boston, Baltimore, Halifax, Bremen, Antwerpen, Rotterdam, Liepaja, and others.

J. J. PAUKŠTIS & CO., 120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

NUBEJIEGĖ.

Daugelis žmonių nenori atsakyti į klausimą, kiek metų turi, ne todėl, kad jie išžuri senesniais ir nubejėjusiais. Jų perankstyva senatvė rodo, kad jų jų kepenis ir viduriai nedirba, kaip turėtų dirbti, kam priežastim gali būti nekurtėjimo papročiai, sveikatos blogumai ar neat-sargus gyvenimo budas. Pirmieji simptomai paprastai yra blogas apetitas, užkietėjimas, gelsva veida išvaizda, silpnumas. Greitam šių sąlygų palengvinimui rekomenduojame Trinerio Kar-taus Vyno Kūlikarį. Jisai greitai išvalys vidurius ir pagelbės viri-

nimui. Kepenų, skilvio bei vidurių ligose ir taipogi nusilpnėjimui šisai vaistas turėtų būti vartojamas. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 South Ashland ave., Chicago, Ill. Skaudėjimams reumatizmo ar neuralgijoje, pabandykite Trinerio Linimentą. Jisai yra labai stiprus.

TEATRAS IR DAINOS.
„Aido“ Choras stato ant scenos vieno veiksmo juokingą perstatymą „Zydas Statinėje“, subotai, 7 d. Kovo (March), 1914 m., Tautiško Namų Sveikatai, 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pradžią 8 val. vakare. Įžanga 25c. ypatai.
Užkviečia „Aido“ Choras.

Pajieškau savo dėdės Andriaus Karoluko, paeina iš kaimo Pakasavo, gmino Udrijos, pav. Kalvarijos, gub. Suvalkų. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonėkit atsiiept ant žemiau paduoto antrašo:
Juozas Karolukas,
104 Warvieck Str., Newark, N. J.

Pajieškau savo draugo Jono Šiupinsko iš Vilniaus gub., Trakų pav., Jiezno valsčiaus, Žiupos viensėdžio. Praėjusiais metais gyveno Worcester, Mass. Meldžiu jį paties arba kas žino pranešti man šiomi adresu:
V. Proskovičius,
Greenfield, Mass.
Box 400.

Esu apsipažinęs su apatinių ir išdailes viršutinių drapanų bizniu, jeigu kas iš guodotinių tautiečių matytų kad jis mieste galima atidaryti tokis biznis, meldžiu pranešti man, o aš busiu labai dėkingas.
K. Dabara,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(10)

NAMAS ANT PARDAVIMO.
Parsiduoda namas, kuriame gali gyventi šešios familijos. Didimas namo 24x30, arti fabriko, neseniai budavotas, dar tik 10-tas metas. Parsiduoda pigiai.
Office 221 Wyckoff Ave., Box 724, Brooklyn, N. Y.
(11)

Kosulys
nusilpnina žmogų ir apsunkina kvėpavimą.

Severos Balsamas Plaučiams
(Severa's Balsam for Lungs) sumažina kosulio priežipių aštrumą ir tuomi suteikia kenčiančiam palengvinimą ir prieglobstį išgydymui kosulio, užkimimo ir kitų nesmagumų, paeinančių nuo kvėpavimo kanalų betvarkės.
Kaina 25 ir 50 centų.

ODOS SVEIKATA
reikalauja kasdieninio prižiūrėjimo, ir dabojimo, kad odos skylutės būtų užlaikytos atviros ir grynos.

Severos Gydančis Muilas Odai
(Severa's Medicated Skin Soap) yra didelės vertės muilas. Patiriamas kudiškių maudinimui, prie bardo skutimo ir moterims, norinčioms dailę odą turėti. Jis užlaiko odos skylutes, vadinamas porais. Švariai ir neleidžia joms užsikimšti. Puikus bardo skuti.
Kaina 25 centai.

Severos Tab-Lax
Palluosuojanti saldikai. Smagus vaikams. Verti patarimo suaugusiems.
Kaina 10 ir 25 centai.

Aptiekore. Reikalaukit, kad jums duotų Severos Gyduoles. Jeigu ant vietos negalite gauti, pareikalaukit stačiai nuo

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Račiuno Kelionės po Ameriką. LIETUVA JUDOMUOSE PAVEIKSLUOSE JAU AMERIKOJE.
Perstatymai atsibus:
Panedėlio vakare, Kovo 9 d., New Academy Hall, 523-525 So. 4th Str., Philadelphia, Pa. Įžanga 50, 35, 25c. ir vaikams 10c. Pradžią 8 val. vakare. Seredos ir Ketvergo vak., 11 ir 12 dd.

Kovo, Lietuvių Centro Svet., 506-510 W. Barre St., Baltimore, Md. Įžanga 50, 35, 25c. ir vaikams 10c. Pradžią 8 val. vakare.

BRANGUS PRIETELIAU!
Prisiųsk 20 centų sidabrinį, tai gausi buteluką vandens su kuriuo parodysi stebuklus. Dar nebuvo šio vandens iki šiolei, tai Tamsta turėsi, busi stebukladariu slaptraštyje. Išmokėsiu \$20 jeigu pasirodys neteisingu. Adresuok:
Thomas Novelty Company,
618 Burr Oak Avenue, Blue Island, Ill.
(9)

FARMOS, FARMOS!
Turiu ant pardavimo farmų didžiausioj Lietuvių Kolonijoje, kur yra 210 lietuvių fermerių. Ta kolonija randasi Michigan valstijoje, Lake Mason ir Manistee pavietuose. Tos žemės yra arti geležinkelio ir arti portavų miestų ir miestelių. Turiu daug neįdirbtos žemės parduoti del visokio didumo farmų; prekės nuo \$9 iki \$25 už akėrį. Turiu gerų gatavų su budinkais gerais ir prastais, su sodais ir be sulu, prekė jų pagal gerumo budinkų ir intaisymų nuo \$25 iki \$75 už akėrį. Parduodu ir ant išmokėsio; suvis mažai tereikia imokėti, o likusią sumą palaukiame nuo 6 iki 10 metų laiko. Žemės yra visokios — kokios norėsi galėsi pasirinkti. Laukai lygūs, su mažomis kalvikėmis. Turiu palei upelius ir ežerus. Oras sveikas, vanduo geriausias ir lengvai gaunamas; javai visokie kuogeriausia užauga.
Rašykite tuoj ir gausi dovanai mapą ir kniugutę ir visokią literatūrą, kur rasi aiškiai ir teisingai aprašyta apie žemę ir visą kolonijos padėjimą. Atvažiuok tuoj, kol da žemė nepabrangus. Kaip pribusi ant adreso, tuoj išlipės iš trukio telefonuk į mane; aš esu fermeris ir gyvenau ant farmos; gavęs žinią, kad pribuvote, tuoj pribusiu ant dypo ar kur-kitur ir paaisins jus ir aprodysiu visokias žemes, iš kurių galėsi pasirinkti sau kokio tik jums patiks. Adresas:
ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.
(12)

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankaukienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palatų.
VALANDOS: Nuo 12-2 po piet., nuo 7-9 vakarų.
265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa Second St.
Ligonius priima: ryto nuo 8-9, 3 po pietų nuo 2-3 ir vakare nuo 6-8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: 6426-J—Market.
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA
8-10:30 ryte
VALANDOS: 2-4:00 po piet, 6-8:00 vakare
185 So. Washington St. WILKES BARRE, PA.

J. TOPILIS
120 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Bankas Vilniuje
vardu
Trečioji Vilniaus Savitarpio Kredito Draugija.
Bankas valdžios patvirtintas ir kontroliuojamas.
Broliai Amerikiečiai! Dekite pinigų ant procentų: Bankas moka nuo 4 iki 6 rub. procentų. (Žiur. Vien. Liet. N. 7).
Rašykites į Banko narius: nario mokestis nuo 20 rb. iki 1,000 rb. Siųskite pinigus į Lietuvą per Lietuvių Banką Vilniuje: Bankas pinigų priduos pagal adresą.
Pinigus siųskit pašta arba per Bankus. Adresas: Russia, Vilnius, Georgievski prospekt, 19, Trečioje Vilenskoje Obščestvo Vzaimgo Kredita. VALDYBA.

Skaitykite „TARKA“
Juokų, pašaipos, kritikos ir muzikos „su paveikslais“ mėnesinis laikraštis. Išėina 24 pusl. ir dangiaus.
Kaina metams 1 dol.
Kas nori pamatyti vieną num. prisiųskite 10c. markėmis.
Adresuok:
„TARKA“ Pub. Co.
Box 103, LAWRENCE, MASS.
Kas prisiųs \$2.50, tas gaus per metus „Tarka“ tr „Vienybę Lietuvniukų“.

IN EUROPA
Tankus Laivų Išplaukimai.
Puiki ir smagi kelionė Trečioje klasioje ir tarpulybe didelių ir greitų garlaivų linijos.
NORTH GERMAN LLOYD
Vidutinės kainos. Dėlei dieni, kuriose išplaukia laivai, laivakorčių ir kitų žinių kreipkitės arba rašykite pas OELRICHS & CO. General Agents, 5 Broadway, N. Y., arba pas vietinius agentus.

NAUJAS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS „ATEITIS“
skiriamas jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnės ateities viltim yra jaunimas, užtat ir turi rūpėti kiekvienam jaunimo pažangumas ir apšvieta.
„ATEITIS“ bus bėparvyškas jaunimo laikraštis ir bėparvyškaitarnaus kultūriškėim jaunimo reikalams, ir rupinsis, kiek išgalint, švietimu mūsų jaunimo.
„ATEITIS“ gvildens ir kitokius gyvenimo klausimus.
„ATEITI“ išleidinės nuo Naujų Metų kooperatiška bendrovė „Ateitis“ įkorporuota ant \$25,000 sulig Massachusets valstijos tiesų reikalavimo.
„ATEITJE“ tilps kuodaugiausia žinių apie mūsų jaunimo judėjimą ir veikmą.
„ATEITYJE“ tilps daugybė ir kitokių žinių ir žinelių iš viso pasaulio.
„ATEITIS“ bus 8 (aštuonių) puslapių didumo ir prekiaus tiktai: \$1.50 metams ir 80c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpatijas: \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.
„ATEITIS“ antrašis sekantis:
„ATEITIS“
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
(Kas prisiųs savo antrašį, tai gaus vieną numerį pažiūrėjimui dykai).

Vienintelis lietuvių kalboje kooperacijos laikraštis
„BENDRIJA“
EINA IŠ VILNIAUS KAS MĖNESI.
Kaina Lietuvoje, metams 1 rub. 50 kop.
Užsieniuose, 2 rub., ar \$1.10.
Adresas: Vilnius, Semenovskaja, 10, „Bendrijos“ Redakcijai.

„Jaunoji Lietuva“
Mėnesinis mokslo ir literatūros laikraštis, 64 puslapių dydžio, pradės išėidinėti Chicagoje, nuo vasario mėnesio 1914 m.
Galvinti jaunąją Lietuvos dvasią; Sangoti, kad nesentų ir nebutų sendinama slausrose užsikirtimo ir fanatizmo ribose lietuvių mintis; Gaminti šviesų laikotarpių mūsų gyvenime ir literatūroje.
Tai yra „Jaunosios Lietuvos“ uždavinys.
Visi jaunieji dvasioje lietuvių rašytojai yra kviečiami bendradarbiauti „Jaunoj Lietuvoj.“ — Redaguoti „Jaunąją Lietuvą“ pavesta Kl. Jurgeionui.
„Jaunąją Lietuvą“ leidžia bendrovė, inkorporuota sulig Illinois valstijos įstatymų. Bendrovės prezidentu yra Pr. Kibortas.
„Jaunosios Lietuvos“ prenumerata metams \$3.00; pusei metų \$1.50; atskiras numeris—25c.
Kiekvienam svarbu įsigyti „Jaunąją Lietuvą“ nuo pirmojo numerio. Tatai siųskite prenumeratos pinigų tuojaus.
Adresuokite:
„JAUNOJI LIETUVA“
4611 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Puikliausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas
Jokuba Kancieriu
Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiaivė iš kitur nepamirskit šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŲ PIRMEIVIŲ DIENRASTIS „LIETUVOS ŽINIOS“
„LIETUVOS ŽINIOS“ eis kasdieną, išskyrus šventes.
„LIET. ŽINIOMS — DIENRASCUI“ organizuojami visoj Lietuvoj ir lietuvių apgyventose vietose geriausi korespondentai.
„LIET. ŽINIŲ“ telegramos praneš žinių iš viso pasaulio.
„LIET. ŽINIOSE“ jau pasižadėjo bendradarbiauti daug Lietuvos visuomenės veikėjų. Todėl „Liet. Žinios“ bus kritiška, rimtai, be kokios-nors tendencijos, nušviečiamas kiekvienas mūsų tautos gyvenimo apsiėikimas ar tai politikoj, literaturoj, dailėj, liaudies gyvenime, ar delei santykių su mūsų kaimynais, delei naujų, Lietuva palieančių, įstatymų, valdžios pareidymų, ar delei draugijų bei drauginio gyvenimo, prekyboj, pramonėj, emigracijoj ir tt. ir tt.
„LIET. ŽINIOSE“ bus spausdinami įvairūs fejletonai, pasakojimai, didėnės originalės bei verstos apysakos, eilės, indomių kelionių aprašymai ir tt.
„LIET. ŽINIŲ“, virtuosis dienraštis, bus ŽYMAI PADIDINTOS.
Besimokinančios jaunuomenės laikraštis „AUSRINĖ“ prie „Lietuvos žinių“ dienraščio eis nemokamu priedu, kaip ir ligšiolei.
Mokytojų gi ir mokyklų reikalams bus leidžiama nemokamas priedas „MOKYKLIA“.
„Lietuvos žinių“ dienraščio kaina: Lietuvoje ir Rusijoje tik 6 rub. metams, 3 rub. pusmečiui, 1 rub. 50 kap. bėrtainiui, 50 kap. vienam mėnesiui su atsuntimu.
Užsienyje: 11 rub. metams norint kasdien gauti, ir 8 rub. norint gauti 2 kart į savaitę po 3 num. Amerikoje metams 6 dol., pusmečiui 3 dol., o norint gauti 2 kart į savaitę — metams 4 dol. 30 c., pusmečiui 2 doliarai 15 centų.
„LIET. ŽINIŲ“ DIENRAŠTĮ leidžia pajininkų bendrovė. Pajus 100 rub. Pajininkai „L. Ž.“ gaus DOVANAI. PRASOME NESIVELINTI TUOJAUS UŽSISAKYTI IR KITTIEMS PATARTI.
Prenumeratą bei pajus siųsti šiuo adresu:
„Lietuvos žinių“ Redakcija.
Semionovskaja 10, Vilna, Russia.

PATIS SKITYTKITE IR KITUS BACINKITE SKAITYTI SENTIAUSI LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ LIETUVOJE

„LIETUVOS UKININKA“
einantį iš Vilniaus vieną kartą per savaitę.
„Lietuvos Ukininkas“ pirmėivių laikraštis uoliai nesantis šviesą ir mūsų sodžij. Jame bendradarbiauja Lietuvos žymiausi literatai, visuomenės mokslų žinovai, politikai, advokatai, daktarai, inžinieriai veterinarai, agronomai, ukininkai ir tt.
Todel „Lietuvos Ukininkas“ yra plačiai žinomas kaipo rimčiausias ir geriausias liandies laikraštis.
„Lietuvos Ukininkas“ turi savo korespondentus visose Didžiosios ir Mažosios Lietuvos vietose.
Tatai „Lietuvos Ukininkas“ tikrai atspindi Lietuvos visuomenės, o ypač gi sodžiaus gyvenimą.
„Lietuvos Ukininkas“ duoda daug įvairių priedų. „Lietuvos Ukininkas“ duoda priedą dvasivaitinę „ŽEME“ ir menesinius „SVEIKATA“ ir „JAUNIMA“ Metiniai „L. U.“ skaitytojai gaus gražų „Vilniaus Kalendorių“, kurį žinovai pripažino geriausiu lietuvių kalendoriumi.
„Lietuvos Ukininką“ leidžia pajininkų užsitikėjimo bendrovė. Pajus 25 rub. Pajininkai gaus „L. U.“ visados dovanai.
AMERIKIECIAMS PATARIMAS: Kad neprisieitų kasmet vargo turėti giminėms Lietuvoj laikraštis užsakant, geriausiai atsistų 25 rub. pajų ir nurodyti kienu vardu turi eiti „Lietuvos Ukininkas“. Tas ir gaus visuomet „L. U.“ dovanai!
„LIETUVOS UKININKO“ KAINA METAMS LIETUVOJE 3 rub., pusmečiui 1 rub. 50 kap. AMERIKOJE METAMS \$2.20; PUSEI METŲ \$1.10.
Adresas reikia taip rašyti:
„Lietuvos Ukininko“ Redakcija.
Semionovskaja 10, Vilna, Russia.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PRAMONĖS ISTAIGA „VILIJOS“ BENDROVE
turi Vilniuje ukio mašinų fabriką ir sandėlius, apdovanota už savo dirbinius 1 aukso ir 4 sidabro medaliais, norėdama padidinti fabrikaciją, kviečia Amerikos Lietuvius prisidėti sėrais (pajais).
Kreipties: VILNIUS, Poltavos g-vė 55, „VILIJOS“ Bendrovei.

„Vienybės Lietuvnikų“ Keliaujantis Agentas J. DIGRYS.

LIETUVIAI, EIKIT PAŠ LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lenčiųgielius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigų į Lietuvą, puikių popierių gromatomas rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai. Visiem velijam eit pas Jurgi Jeszmanta, 6 No. Washington St., Cor. E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

PADEKITE STATYTI TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukus priima mūsų redakcija, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu: LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA (Litovskoje Naučnoje Obščestvo), Lydos gatvė, 7, Vilnius. Russia-Lithuania.

Turiu už garbę pranešti draugystėms, klubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, „badges“, saloloido „botonus“. Visokius „emblems“, su antrašais ar paveikslais išdarom ant aukšinių, paaukuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigų prekę. Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas „sempelius“ ir jų prekes. PAJIEŠKAU AGENTŲ: REIKALAKIT KATALOGŲ, A. STRUPAS, NOVELTY CO., 123 Ferry St., Newark, N. J.

HIPPODROME.

Hippodrome stato didžiausį perstatymą vardu „America“. Hippodrome ant scenos išėina 1,000 aktorų. Stebukalai ir vaizdų gražumai, kurie randasi kitam krašte, nupiešti grafišku būdu žiūrėtojas gaus patyrti Šiaurinę ir Pietinę Ameriką. Ta kelionė tęsiasi per abidvi Ameriką; keliautojai sustoja New Yorke, Naujojoje Anglijoje, New Arleanse, San Antonio, Panamoje ir tt. Pirmojo akto pabaigoje perstatoma vienas didžiųjų New Yorke gaisrų. Baisiausiai sujudinanti scena matoma Grand Canyon, kur automobilis su didžiu smarkumu lekia linkon upės kraščio, apiverčia ir puola į verdančią vandens srovę.

NUSIPIRKITE Tik-ką atspausť Naują Eilių Knięą „LAIKO AIDAI“ pas C. M. Lukošį. „Laiko Aidai“ 112 puslapių 8x5x4 col. Kaina 50c. Visi mėnesinio laikraščio „Aidai“, numeriai vertės \$1.10, Tas visas knygias vertės \$1.60. galima gauti už \$1.00. pas C. M. LUKOŠIŲ 6 John str. Waterbury, Conn. Reikalaujame agentų.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA. Moteris, norinti išmokyti akušerijai, dabar tu lepašilgą mokyklą Scrantone, Pa. Mokesis prašė 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintame visoje kalije. Instoti mokyklon gali moteris, turinti nesmažius 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokėti \$100.00. Mokyklon Lietuvos priima „The International College of Midwifery“. DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Tel. 2048 Morningside. LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA 101 W. 117 Str. New York City. Iš N. Metų prasideda naujos mokslo Semestras, pasirūpinkit laiku pristot. Direktorius M. PETRAUSKAS.

Gera proga visiem Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, koščių, kompasų, kryžiučių, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiasių armonikų, smuikų, klarnetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britų visokio skyriaus. Maldakniškių, visokių gražių popierių laiškams rašyti (gromatomas) su puikiaisiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų daiktų. Taipgi monų knięga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazryrių turime. Taisom visokius aukšinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, bronzaliętus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klarnetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordėliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis Geografijos Vadovėlis Kaina 75c. Apdaryta \$1.00. 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y. I. J. Paukštis & Co.

Sergantieji Lietuviai! AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE? Diena po dienos, savaitė po savaitės, mėnesis po mėnesio metas po metų gyduo sergančius lietuvius. Pažiorėkite kiek sergančių jau išgydėjų, kiek sergančiųsiems pagelbėju jų ligamėtinėje įkrijoje ligoje. Kada jums gyvenimas įkrijo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstų, jaučiatės jog kas kartas jums eiti arščiau—tada vienatinė pagelba yra be užvilikimo kreiptis prie seno, garbaus specialisto DRO LEONARD LANDES. Jis jums be pinigų duos rodę ką turite daryti, idant galėtum gyvastį ir išlikti jums ligų. Gyduo jau per 20 metų kopsekinimaisiais visokias ligas, kaip: Netekimą spēkos, užnuodijimą krauje, tėsėjimą krauje, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turu didelius ir garšius aparatus Elektrikos ir X-Spindulių, per kuriuos matau jusų vidurinius organus. Ne kiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangūs. Chemiška ir mikroskopiška širdis kraujų ir šlapumų. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojau atleikite pas garų DRA L. LANDES 140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's. Valdžios valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėlidienais nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidią knygelę dorant!

DRO LEONARD LANDES Telephone 1381 Nik. P. Zelwis Lietuviškas gabororius. (šbakeamuojujas ir laidotuvių Direktorius. Karštos laidotuviams, veselioms ir krikštynomis. Ofisai ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

PUIKI DOVANA SU NAUJAI METAIS, KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reiki daryti apsirgus, taip pat ir kur greit išsigydyti, lygtai ta knyga „DAKTARAS“ parodo, kaip nuo ligų apsaugoti. ŠITOJ KNYGOJ „DAKTARAS“ netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet taip pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsaugoti. KNYGOJ „DAKTARAS“ labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei moraliską lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdėstinę, jog kitose knygoose to visko negali atvėsti. Šita knyga kiekvienam užangusiam vyrui ir moterai labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskačius knygą atrasite. ŠITA KNYGA iliustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kūno sudavovojimą su visokiomis paslaptībėmis užangusiemis žmoneis tinkama. TPATINGAI sergant, nusilpnęję, suklinę, pasigindę per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis šveidėmiais taip užaugusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą. JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipties prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstus, reikia perskaityti knygą „Daktaras“, nes didelis daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė. TODEL, kad ta knyga dėl labo visuomenei išduota, tai kiekvienas ją aptars VISA DOVANA! kuris tik atręs keletą stampų už prisimintą. REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresok taip: The Philadelphia M. Clinic, 1117 Walnut st., PHILADELPHIA, PA. TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIS! Ką sergi, jautiesi koį nors nesveikumą ir reikalingas geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laikui galėtum išsigydyti, tai atsiųskite prie Profesionalio Daktaro, Ph. M. Klimkos lietuvišką kalbą. Rašyk arba ateik. OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 iki ryto iki 4 po pietų. Nedėlidij iki 3, o utarnin ke ir pėntųdij vakare nuo 6 iki 8.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA ĮSTEIGTA 1886 M. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 savaitėje ir turi keturis pomirtines apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00. K. G. V. eno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos. Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72,469.33. Lietuvų apvėliots ir kulturos reikalams — \$8,651.82. S.L.A turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52,517.97. Tuojaus prisirašyk prie gyvenančios tavo mieste S.L.A kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informaciją pas Centro Sekretorių žemias padnotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą. A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 307 W. 30-th St. New York, N. Y. VIENYBĖ

LOXOL PAIN-EXPELLER ALCOHOL 40% F. A. RICHTER & Co. NEW YORK. Kada jaučiat ateinantį šaltį, tai nieko nelaukiant naudokite tikrąjį Pain-Expeller, prašalykite visą nesmagumą pradžioje.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS! Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje! Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausis 7 ETUVIŠKA APTEIKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnųbių. LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgų metų pritrirumu išrado daugybę specialijū gyduolių, sutaisytų iš šveizausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandelyje sukrautos ir gaunamos sc'ancios gyduolės: Kraujo Valytojas... \$1.00 Nuo galvos skaudėjimo... 10c ir 25c Gyvasties Balsamas... 75c Nuo kojų nuospaudų... 10c ir 25c Nervų Stiprintojas... 50c ir 1.00 Nuo dantų gelimo... 10c Vaisas del Vidurių... 50c ir 1.00 Nuo peršalimo... 25c Kraujų Stiprintojas... 50c Plaukų stiprintojas... 25c ir 50c Nu kosulio... 25c ir 50c Linimentas arba Expelleris... 25c Nuo gerklės skaudėjimo 25c, 50c Nuo plaukų šilimo... 50c ir 1.00 Skilvinės prokšos... 10c ir 1.00 Nuo Reumatizmo... 50c ir 1.00 Cypulkos del kepenų... 25c Nuo lytiškų ligų... 50c ir 1.00 Šlakų naikintojas... 10c Nuo dusulio... 50c Del išvayrymo soliterio... 3.00 Nuo kermėlių... 25c Anatarinas plovimui... 25c Antiseptiška mostis... 25c Nuo kojų prakaitavimo... 25c Nuo viduriavimo... 25c Gydlanti mostis... 50c F. estrija del vaikų... 10c ir 25c Antiseptiškas muilas... 25c Prokšos del dantų... 25c Gumbo lasai... 50c ir 1.00 Karpy naikintojas... 10c Speciališkia Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c. Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, išknis ir t. t., kokis tik yra žinomos ir žmonių vartojamos. Reikalaukite prisimintimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais! Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškų ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jaigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašdami arba atsiųskdami į Lietuvos APTIEKĄ. VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius, 229 Bedford Avenue Kampas North 4toe gatvės Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus. Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausias patarimus, kaip turi keleivis apsaugot nuo apgavysčių. Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Ofisio valandos: šioikiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet. 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street) PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM. Siunciname pinigų į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą. Taipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų. Parduodam Tikiertes ant geležinkelių ir pietines ir vakarines valstijas. Persiunciam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus. Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai. „VIENYBE LIETUVNINKU“ Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete. Išėina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvnikų“ Amerikoje prekinioja [metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežinose prekinioja metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Taipgi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyti ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai. DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU. Čia visokias knygas galima gant, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas taip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t. J. J. Paukštis & Co. 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Rusija ir Amerika Vienatinė tiesi linija tarp Rusija ir Kanada

RUSSIAN-AMERICAN... LAIVAI IŠPLAUKIA... A. E. JOHNSON & Co. Gen. Pass. Ag.

SAULE

Du karti nedėlinis laikraštis smagausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKA ir PĒTAYIA... Amerikoj... EURO-ROSIJOJE ir LIETUVOJE... POJE

Linksmas Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO. Talpinais visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA: Amerikoj ant viso meto tik \$1. Rošijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh. Prusose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 ta Ameriką, in Rošiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėjį skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co. 520-522 W. South St. MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausi geležinkeliai Europoje... The Road of Anthracite

(Kietųjų anglių kelias). Trumpiausios keliai į Buffalo. Tiesiai į Scranton ir Anglij Sritį.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvairių kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatini ir parankus susisiešimas.

Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimų, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, Passenger Traffic Man'r

90 West Street, N. Y.

Telephone 854 W. Williamsburgh. Williamsburgh BATHS. F. TEITELBAUM, savininkas.

PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užėkite ir persitirinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint. PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS - pas PETRA A. DRAUGELL - Skanus alus, gardi arielka, elius, visokiš rymas, krepetni cigaras, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atskančiamos vietos, o busit užganėdinti. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Telsingiausia Lietuviška Agentura... PARDODU LAIVAKORTES... SIUNČIU PINIGUS... P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

Tel. 279 Greenpoint. Geriausia lietuviams užėgla... JONAS KULBOKA... 74 Grand Street, Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo IŠSIVERŽIMO

Verikosele arba netikrasis išsiveržimas. Puėkai ir visokios Odos Ligos. Be jokios operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

PRIEŽASTIS IŠGYDIMO... 1. DEL TO—Kad jojo neskaudanti Barre, Pa. išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo... 2. DEL TO—Kad suviršum in 12,000... 3. DEL TO—log kožna savo žodį ga...

Skaitykite ką sako šitas išgydytas pacientas apie Dr. O'Malley. Unijos Docking bosas Rubs' kasykloje Luzerne, Pa. sako: Courtdale, Pa., Nov. 23, 1911.

Garbus Daktare O'Malley: Rašau šitą gromatą idant duoti jums žinoti, kad likau išgydytas su jusų pagelba.

Su tajais paliudymais delko turėtum dar vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley kuris tave PERŽIURĖS UŽDYKA ir pasakys kas tau kenkia ir geriausia rodą kaip gali pasveikt. Geriau pasinaudok iš 25 metinės praktikos ir nebusi pavojuje.

Dr. Alex O'Malley, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa. Kur lietuviškai susikalbama ir susirašoma.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieną lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu. Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu: J. J. PAUKŠTIS & CO. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Ar matei kada-nors laikraštį "DRAUGA"?

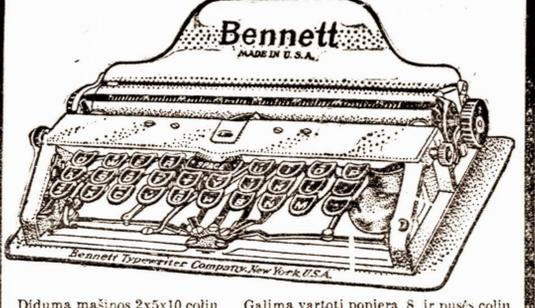
"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasti jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvenosius lietuvių reikalus. "DRAUGAS" atliecia metams \$2, pusei m. \$1. Užsieniose metams \$3, pusei metų \$1.50. Rašydami laiškus adrešnokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Ar Skaitite Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinau kur ją gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašyk adresu: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 literas ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriojose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikų skrynelę ir jį galima nešiotis rankoje, arba kšėnėje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker). Išbalsmuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karjetos laidotuviams, veselioms ir krikščionims. Lietuvių, krikščionių reikale pas lietuvi. Mano gyvenimo ofisina adaras dienas ir naktį. 213 1/2 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y. Branch Office 48 Hudson Ave.

Daktaro Stankaus Sanatorium

Vienatinis Lietuvis Daktaras Philadelphiaje. Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro operacijas.

Dr. Ignatas Stankus, po užbaigimui reglariko daktariko mokslo steitaviskame Indiano Universitete, po apdėtinimui diplomu, vaizavo mokytis in New York Post Graduate Medical School and Hospital kurie yra net didžiausia medicinos moksline visoje pasaulėje. Čion specialiai mokytis daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ir užkrečiamas ligas. Teipgi Ignatas Stankus buvo miestavų daktaru mieste Indianapolis, Ind., kur praktikuojavo dvidešimti ir nūmetimie po hospitaliųjų diavensera. Dabar jau keliatas metus kaip daktaras Ignatas Stankus išsidėjo savo ločną Igonbutį ant puikiausios gatvės Philadelphiaje po numeriu 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

PADEKAVONĖS UZ ISGYDYMĄ.

AS ANTANAS FERGIS, 1117 Brandywine St., Philadelphia, dėkavojo daktarui, savo tautieciui Igonui Stankui už išgydymą manes nuo taip baisios ligos, karščio, skaudėjimo galvos, jautimo šalčio su prakaitavimais, skaudėjimo vidurių ir abelo nusilpėjimo. Steponas Baranuskis, 86 So. Front St., Philadelphia, Pa. Per keliatas metus jaučia negerumą gerklėje, o prieš atmaimą oro net ir skausmą. Ant galo iš karto pradėjo tinti kakias, gėlti galva ir pasikėlė didis karščis. Dr. Stankus po sustabdomo karščio, padarė man operaciją savo Igonbutyje ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje neįėjau ir esu sveikas. Francisas Siveravičia, 12 Reed St., Philadelphia, sako, taip daug daktarų atšankian, bet nėviens manes negalėjo išgydyti, kuomet atšankiau į Dr. Stankaus Igonbutį, likaus į trumpą laiką visškai išgydytas. Konstantinas Mežys, 223 Reed St., Philadelphia, likos išgydytu nuo gėlimo galvos, negirdėjimo ir tekėjimo iš ausų. Ona Kacinskienė, 2636 Madison St. ir Valerija Kacinskienė, 3252 Tilton St. Philadelphia, abidvilikos išgydytos nuo skaudėjimo galvos, nedirbimo ir užkietijimo vidurių, skaudėjimo nugaros is po širdžia. Francisas Szarka, 1531 Wood St., Philadelphia, Pa., turėjau ronas ant kairios kojos, kitar negalėjau išsigydyti, bet daktaras Ignatas Stankus išgydė tas ronas savo Igonbutyje į trumpą laiką. M. Belogrievcas, 52 Lanchester St., Montreal, Que., Canada, raso taip: dėkavoju daktarui Igonui Stankui už prisūntimą gyduolių, katros išgydė mane nuo skaudėjimo paširdžiu, skaudėjimo galvos, gėlimo nugaros, kosnio ir sunkaus kvėpavimo. Tokiu padėkavonėm yra šimtai ir viš čion sutalpinti yra negailima. Tos padėkavonės yra patalpiotos su pavėljimu pačių pacientų, o kitos yra užlaikomos didėjų slapytbėje. Daktaras Ignatas Stankus parašė daktariską knygą apie ŽIOLVĄ, o neuzlėgo parašys apie visas ligas ir šleis po vardu Knyga Medicinos. Dabartinė ta knyga yra labai naudinga del sergančių kaip tikrai ir teisingai gydytis, o sveiklėms kaip nuo tos pavojingos ligos apsisaugoti. Kaina tos knygos 25c. Pinigus galima prisiųsti pačtos ženkliškais (stampomis). Visuomet reik kreipitis tiesiog į Daktaro Stankaus Igonbutį ant šito tikro adriso, taip:

Dr. Ignatius Stankus 1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 val. po pietų.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupešingą ir artistiską išdirbimą KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiškiti guodoniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augėliau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsildama išdirbiniais įėjau geriausių praktikų ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

ZMIJEJCZNIK... Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų. KAULŲ, PEKSAJIMO, REUMATIZMO, STREJŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SU KIMO ir DIEGEJŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigėlėti, netjeskok rodos pas kokius nemokintus žydėlius ar kryžiuokus savo priepuoli, bet kreipkitės arba tiesiai parašyk pas savo ločną vienatui, rei kalau-damas tikrų gryną ir gėdančių vaistų. — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa.

garsų dirbėjų „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“ o persitirinkite, kad netieskleisti veltai ir ant apgyvusių savo sau kinai uždirbo centu. Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudiškių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstantčius padarė sveikais — išgydys ir Tave! Ypatinai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį. Dėto jeigu trokšti tikros gydytojauis pagalbos, aprašyk savo nęgrovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet ne nesigailėsi. Adaras: Albertas G. Groblevskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nepamirškite Tautiško Nam!

Erta, daili salė mitingams, veselėjimos, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigaras, skanus užkandžiai ir nakvinė. TAI LIETUVIŲ UŽEIGA. A. RAZUTIS 101-108 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Buvs 9 metus Skyrans Viršininuku, Inspektorium Suvienujų Valstijų Imigracijoje; turi visas tiesas kalpo Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir C. unnoter-at-Law. Vėda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-parlamentų skyriuose, Gavimui patarimų, kripdėšis laiškus įdidam kraus žemėlių atskaitimui. Vedimui svarbių bytų ir reikalų, pribūna ypatingai į visas Valstijas ir miestus suvisų pareikalavimu. Adaras: KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building. Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvania Unversiteta), užsilma varymu pravy visuose teismuose. Ofisas rumnose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 87 Bell 47 Residence Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška Gėnia. G. BENSON, 529 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.